

รายงานผลการวิจัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้

เรื่อง

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกรูปแบบของการประกันชีวิตและตัวแบบ
สำหรับวิเคราะห์รูปแบบของการประกันชีวิต
FACTORS EFFECTING TO DECISION MAKING FOR TYPES OF LIFE
INSURANCE AND MODELING FOR ANALYTICAL TYPES OF LIFE
INSURANCE

โดย

ชัยวัฒน์ โสมะภัทรพิมพ์ พหุล ศักดิ์คะทัศน์
จินตนา ลุมวงษ์

รายงานผลการวิจัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้

เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกรูปแบบของการประกันชีวิตและตัวแบบสำหรับ
วิเคราะห์รูปแบบของการประกันชีวิต

FACTORS EFFECTING TO DECISION MAKING FOR TYPES OF LIFE
INSURANCE AND MODELING FOR ANALYTICAL TYPES OF LIFE
INSURANCE

ได้รับการจัดสรรงบประมาณวิจัย ประจำปี 2551

จำนวน 180,000 บาท

หัวหน้าโครงการ นายชัยวัฒน์ โสมภักทรพิมพ์

ผศ.ดร.พหล ศักดิ์คะทัศน์

ผศ.จินตนา จูมวงษ์

งานวิจัยเสร็จสิ้นสมบูรณ์

15 มิถุนายน 2551

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกรูปแบบของการประกันชีวิต และตัวแบบ
สำหรับวิเคราะห์รูปแบบของการประกันชีวิตนี้ ได้รับทุนอุดหนุนงานวิจัยประจำปีงบประมาณ 2551
จากสำนักวิจัยและส่งเสริมวิชาการการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ซึ่งการวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไป
ได้ดี เนื่องจากได้รับการอนุเคราะห์และช่วงเหลือจาก หน่วยงานภาครัฐและเอกชน โดยเฉพาะ
อย่างยิ่งจากบริษัทเมืองไทยประกันชีวิต จำกัด ที่ให้ข้อมูลในการทำงานวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยจึง
ขอขอบคุณหน่วยงานและบุคลากรต่าง ๆ มา ณ โอกาสนี้อย่างสูง

ชัยวัฒน์ โสภภัทรพิมพ์

พหล ศักดิ์ทะทัศน์

จินตนา ลุมวงษ์

คณะผู้วิจัย

สารบัญเรื่อง	
เรื่อง	หน้า
สารบัญตาราง	(ก)
บทคัดย่อ	1
ABSTRACT	3
บทที่ 1 บทนำ	5
ปัญหาการวิจัย	7
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
ขอบเขตและข้อจำกัดของการวิจัย	8
นิยามศัพท์	9
บทที่ 2 การตรวจเอกสารที่เกี่ยวข้อง	13
แนวความคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการตัดสินใจ	13
กระบวนการตัดสินใจ	16
องค์ประกอบของการตัดสินใจ	18
แนวความคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการประกันชีวิต	22
ทฤษฎีและหลักพื้นฐานทางสถิติที่ใช้สำหรับการประกันชีวิต	29
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประกันชีวิต	31
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	35
ประชากรและการสุ่มตัวอย่าง	35
ตัวแปรและการวัดค่าตัวแปร	38
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	39

การวิเคราะห์ข้อมูล	39
ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย	40

สารบัญเรื่อง (ต่อ)

บทที่ 4 ผลการวิจัยและวิจารณ์	41
ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ลักษณะโดยทั่วไปของผู้เอาประกันชีวิตทั้ง 3 รูปแบบ	42
ตอนที่ 2 การวิเคราะห์เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ กับการตัดสินใจเลือกทำประกันชีวิตในรูปแบบต่าง ๆ ทั้ง 3 รูปแบบ	50
ตอนที่ 3 การวิเคราะห์การจำแนกประเภท ตามกลุ่มของผู้ทำประกันชีวิตทั้ง 3 รูปแบบโดยการสร้างสมการจำแนกประเภท	58
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ	67
สรุปผลการวิจัย	67
ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจทำประกันชีวิตในแต่ละรูปแบบ	68
ความสัมพันธ์ของปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกรูปแบบการประกันชีวิต	69
ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย	71
เอกสารอ้างอิง	73
ภาคผนวก	76
ภาคผนวก ก ผลการวิเคราะห์สมการจำแนกประเภท	77
ภาคผนวก ข ตัวอย่างการทำนายความเป็นสมาชิกของกลุ่มโดยใช้สมการจำแนกประเภท	88

(ก)

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนผู้ทำประกันชีวิตและจำนวนตัวอย่างสุ่มของแต่ละรูปแบบประกันชีวิต	37
2	จำนวนและร้อยละของผู้เอาประกันชีวิตจำแนกตามเพศ	42
3	จำนวนและร้อยละของผู้เอาประกันชีวิตจำแนกตามช่วงอายุ	42
4	จำนวนและร้อยละของผู้เอาประกันชีวิตจำแนกตามภูมิลำเนา (ภาค)	43
5	จำนวนและร้อยละของผู้เอาประกันชีวิตจำแนกตามระดับความเสี่ยงอาชีพ	44
6	จำนวนและร้อยละของผู้เอาประกันชีวิตจำแนกตามรูปแบบของการประกันชีวิต	44
7	จำนวนและร้อยละของผู้เอาประกันชีวิตจำแนกตามชนิดของแบบประกันชีวิต	45
8	จำนวนและร้อยละของผู้เอาประกันชีวิตจำแนกตามจำนวนกรมธรรม์ที่ผู้เอาประกันชีวิตทำกับบริษัทประกัน	46
9	จำนวนและร้อยละของผู้เอาประกันชีวิตจำแนกตามเงินเอาประกันชีวิตเริ่มต้น	46
10	จำนวนและร้อยละของผู้เอาประกันชีวิตจำแนกตามเบี้ยประกันชีวิตต่อปี	47
11	จำนวนและร้อยละของผู้เอาประกันชีวิตจำแนกตามรูปแบบการชำระเบี้ยประกันชีวิต	48

12	จำนวนและร้อยละของผู้เอาประกันชีวิตจำแนกตามระยะเวลาคุ้มครองชีวิต	48
13	จำนวนและร้อยละของผู้เอาประกันชีวิตจำแนกตามระยะเวลาชำระเบี้ยประกันชีวิต	49
14	ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับการเลือกรูปแบบในการทำประกันชีวิต	50
15	ความสัมพันธ์ระหว่างช่วงอายุกับการเลือกรูปแบบในการทำประกันชีวิต	50
16	ความสัมพันธ์ระหว่างภูมิลำเนากับการเลือกรูปแบบในการทำประกันชีวิต	51
17	ความสัมพันธ์ระหว่างความเสี่ยงอาชีพกับการเลือกรูปแบบในการทำประกันชีวิต	52
18	ความสัมพันธ์ระหว่างชนิดของแบบประกันชีวิตกับการเลือกรูปแบบในการทำประกันชีวิต	52

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
19	ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนกรมธรรม์ประกันชีวิตกับการเลือกรูปแบบในการทำประกันชีวิต	53
20	ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนเงินเอาประกันชีวิตเริ่มต้นกับการเลือกรูปแบบในการทำประกันชีวิต	54
21	ความสัมพันธ์ระหว่างเบี้ยประกันชีวิตต่อปีกับการเลือกรูปแบบในการทำประกันชีวิต	55
22	ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการชำระเบี้ยประกันชีวิตกับการเลือกรูปแบบในการทำประกันชีวิต	55
23	ความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาคุ้มครองชีวิตกับการเลือกรูปแบบในการทำประกันชีวิต	56
24	ความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาชำระเบี้ยประกันชีวิตกับการเลือกรูปแบบในการทำประกันชีวิต	57
25	แสดงค่าความน่าจะเป็นเบื้องต้นที่แต่ละหน่วยจะถูกจำแนกอยู่ในแต่ละกลุ่ม	58
26	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรต่างๆ จำแนกตามรูปแบบของการประกันชีวิต	59
27	แสดงผลการวิเคราะห์การจำแนกประเภทแบบขั้นตอน	60

28	แสดงค่าสถิติ Eigenvalue และร้อยละของความผันแปรของสมการจำแนกประเภท	61
29	แสดงค่าสัมประสิทธิ์ของสมการจำแนกประเภทตามกลุ่ม	62
30	แสดงค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรในสมการจำแนกประเภทจากคะแนนมาตรฐาน	63
31	แสดงค่าศูนย์กลางกลุ่มบนระนาบของตัวแปร	64
32	แสดงร้อยละของผลการพยากรณ์จากการใช้สมการจำแนกประเภทโดยวิธี Original	64
33	แสดงร้อยละของผลการพยากรณ์จากการใช้สมการจำแนกประเภทโดยวิธี Cross-validated	65

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกรูปแบบของการประกันชีวิตและตัวแบบ
สำหรับวิเคราะห์รูปแบบของการประกันชีวิต

FACTORS EFFECTING TO DECISION MAKING FOR TYPES OF

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกรูปแบบของการประกันชีวิตและตัวแบบ
สำหรับวิเคราะห์รูปแบบของการประกันชีวิต

FACTORS EFFECTING TO DECISION MAKING FOR TYPES OF
LIFE INSURANCE AND MODELING FOR ANALYTICAL
TYPES OF LIFE INSURANCE

ชัยวัฒน์ โฆษกพรพิมพ์¹ พหล ศักดิ์คะทนต์² จินตนา จุมวงษ์¹
CHAIWAT KOSAPATTARAPIM PHAHOL SAKKATAT JINTANA JUMWONG

1 ภาควิชาคณิตศาสตร์และสถิติ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้

2 ภาควิชาส่งเสริมการเกษตร คณะผลิตกรรมการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกรูปแบบในการทำประกันชีวิตซึ่งแบ่งเป็น 3 รูปแบบได้แก่ แบบประกันชั่วระยะเวลา แบบประกันตลอดชีพ และแบบประกันสะสมทรัพย์ โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) จากผู้ซื้อประกันชีวิตหลัก รายสามัญ (Ordinary Life Insurance) ที่ซื้อโดยผ่านตัวแทนขายประกันชีวิตเท่านั้น ไม่นับรวมกรมธรรม์ที่ซื้อโดยผ่านช่องทางการขายอื่น และเป็นกรมธรรม์ที่มีผลบังคับซึ่งยังคงชำระเบี้ยประกันตามปกติ คำนวณหาขนาดของตัวอย่างสุ่มโดยใช้สูตรของ Yamane ได้ขนาดตัวอย่างสุ่มจำนวน 1,000 คน จากนั้นกำหนดขนาดตัวอย่างสุ่มแต่ละชั้นภูมิตามสัดส่วนของผู้ซื้อประกันชีวิตในแต่ละรูปแบบ ทำการสุ่มตัวอย่างแต่ละชั้นภูมิโดยวิธีสุ่มอย่างมีระบบ (Systematic Random Sampling)

จากผลการวิจัยพบว่า แบบประกันตลอดชีพ เป็นแบบประกันที่มีระยะเวลาคุ้มครองการเสียชีวิตโดยเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 53.55 ปี แบบประกันชั่วระยะเวลาเป็นแบบประกันที่มีจำนวนเงินเอาประกันชีวิตเริ่มต้นโดยเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 1,030,093 บาท ส่วนแบบประกันสะสมทรัพย์เป็นแบบประกันที่มีจำนวนเบี้ยประกันชีวิตต่อปีโดยเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 10,750.15 บาท ส่วนอายุเริ่มต้นทำประกันชีวิตโดยเฉลี่ย 28.242 ปี ส่วนใหญ่เป็นผู้เอาประกันเพศหญิง มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตภาคกลาง ประกอบอาชีพที่ไม่เสี่ยงต่อการเกิดภัย และถือกรมธรรม์จำนวน 1 ถึง 2 กรมธรรม์

ส่วนใหญ่เลือกแบบประกันที่มีเงินปันผล ส่วนจำนวนเงินเอาประกันชีวิตเริ่มต้นโดยเฉลี่ยเท่ากับ 170,637.80 บาท และจำนวนเบี้ยประกันชีวิตโดยเฉลี่ยต่อปีเท่ากับ 10,067.612 บาท โดยส่วนใหญ่เลือกการชำระเบี้ยประกันชีวิตแบบรายปี

ผลการวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกรูปแบบการประกันชีวิตทั้ง 3 รูปแบบ พบว่า เพศของผู้เอาประกันชีวิตไม่มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจเลือกรูปแบบการประกันชีวิต ส่วนอายุเริ่มต้นของผู้เอาประกัน ภูมิลำเนาของผู้เอาประกัน ลักษณะความเสี่ยงอาชีพ จำนวนกรมธรรม์ที่ผู้เอาประกันชีวิตแต่ละคนถือ จำนวนเงินเอาประกันชีวิตเริ่มต้น จำนวนเบี้ยประกันชีวิตต่อปี ระยะเวลาคุ้มครองชีวิต ระยะเวลาชำระเบี้ยประกันชีวิต และ รูปแบบการชำระเบี้ยประกันชีวิต เป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจเลือกรูปแบบของการประกันชีวิตอย่างมีนัยสำคัญอย่างยิ่งทางสถิติ แสดงให้เห็นว่า การที่ผู้เอาประกันชีวิตจะตกลงซื้อประกันขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น

ผลการศึกษาเกี่ยวกับตัวแบบสำหรับวิเคราะห์รูปแบบของการประกันชีวิตทั้ง 3 รูปแบบ จากสมการจำแนกประเภท (Discriminant Function) ใช้วิธีแบบขั้นตอน (Stepwise) พบว่าตัวแปรสำคัญที่มีน้ำหนักในการจำแนกกลุ่มมี 8 ตัวได้แก่ อายุเริ่มต้นของผู้เอาประกัน ความเสี่ยงอาชีพ จำนวนกรมธรรม์ที่ถือ จำนวนเงินเอาประกันชีวิตเริ่มต้น เบี้ยประกันชีวิตต่อปี ระยะเวลาคุ้มครอง ระยะเวลาชำระเบี้ยประกัน และ ชนิดของแบบประกัน ได้สมการจำแนกประเภทของกลุ่มผู้ที่ซื้อประกันชีวิตแบบชั่วระยะเวลาดังนี้

$$Y = -3.8810000 + 0.2420000 * AGE + 3.3550000 * RISKOC + 1.5270000 * NO_POL \\ + 0.0005200 * AMOUNT + 0.0000000 * ANPREM + 0.2940000 * INPERIOR \\ + 0.2240000 * PEPERIOD + 2.6400000 * PAR_NON$$

สมการจำแนกประเภทของกลุ่มผู้ที่ซื้อประกันชีวิตแบบตลอดชีพ ดังนี้

$$Y = -55.1700000 + 0.3210000 * AGE + 1.9940000 * RISKOC + 3.8630000 * NO_POL \\ + 0.0000007 * AMOUNT + 0.0000236 * ANPREM + 1.4300000 * INPERIOR \\ + 0.2520000 * PEPERIOD + 10.1790000 * PAR_NON$$

และสมการจำแนกประเภทของกลุ่มผู้ที่ซื้อประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ ดังนี้

$$Y = -17.1130000 + 0.1950000 * AGE + 1.0210000 * RISKOC + 2.6030000 * NO_POL \\ + 0.0000004 * AMOUNT + 0.0000027 * ANPREM + 0.5760000 * INPERIOR \\ + 0.3440000 * PEPERIOD + 9.5870000 * PAR_NON$$

เมื่อนำสมการดังกล่าวไปทำการทดสอบความถูกต้องในการทำนาย (Validation) พบว่าเมื่อใช้สมการพยากรณ์แบบ Original สามารถทำนายความเป็นสมาชิกของกลุ่มได้ถูกต้องร้อยละ

97.5 และเมื่อใช้สมการพยากรณ์แบบ Cross-validation สามารถทำนายความเป็นสมาชิกของกลุ่มได้ถูกต้องร้อยละ 97.7

ABSTRACT

The main objective of this study is to analyze affecting factors of the insured to select types of life insurance. The research is focused to ordinary life insurance by dividing into three groups business such as Term Life Insurance, Whole Life Insurance and Endowment Insurance. Absolutely, the cases were sold through agent channel and have been enforced by regular premium payment. The respondents for the study consisted of a systematic random sampling was used with 1,000 sample selections in each stratum based on types of policies' proportion from secondary data of the policyholders.

The result indicated that, the whole life insurance had maximum average period of insurance at 53.55 years. For term life insurance, the plan had the greatest average face amount which equal to 1,030,093 baht, where as endowment insurance had the highest average annual premium that was identical to 10,750.15 baht. In view of insurance environment, the followings were brief result of each factor. The average of issued age was 28.242 years, while face amount and annual premium were 170,637.80 baht and 10,067.612 baht respectively. The most of policyholders were female, which working with non-risk occupation, and living in central area. Majority of policyholders had selected the dividend option and most of them had selected the annual premium payment.

As regards relative deciding factors, gender of the policyholders was only factor that was not influence. On the other hand, issued age, geographical location, occupation risk, number of policy holding, face amount, amount of annual premium, insurance period, premium payment period and mode of its payment were significantly statistical factors.

By using Stepwise method, we got the above factors for calculation and the discriminant function as follows:

For the term life insurance discriminant function is

$$Y = -3.8810000 + 0.2420000 * \text{AGE} + 3.3550000 * \text{RISKOC} + 1.5270000 * \text{NO_POL} \\ + 0.0005200 * \text{AMOUNT} + 0.0000000 * \text{ANPREM} + 0.2940000 * \text{INPERIOR} \\ + 0.2240000 * \text{PEPERIOD} + 2.6400000 * \text{PAR_NON}$$

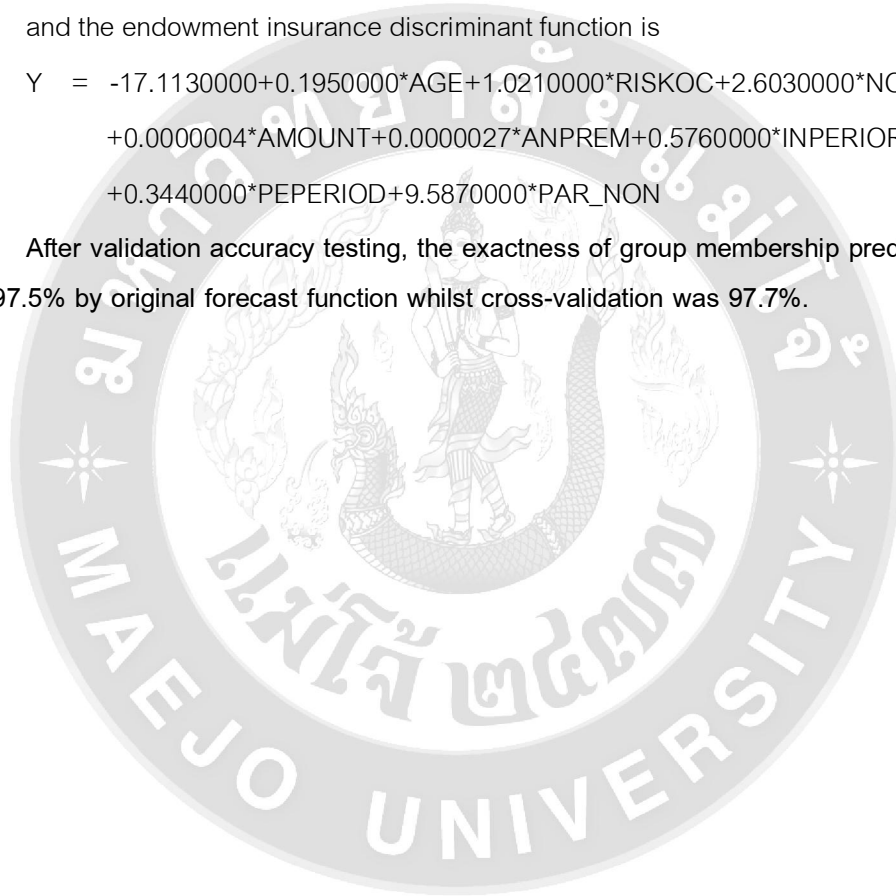
for the whole life insurance discriminant function is

$$Y = -55.1700000 + 0.3210000 * \text{AGE} + 1.9940000 * \text{RISKOC} + 3.8630000 * \text{NO_POL} \\ + 0.0000007 * \text{AMOUNT} + 0.0000236 * \text{ANPREM} + 1.4300000 * \text{INPERIOR} \\ + 0.2520000 * \text{PEPERIOD} + 10.1790000 * \text{PAR_NON}$$

and the endowment insurance discriminant function is

$$Y = -17.1130000 + 0.1950000 * \text{AGE} + 1.0210000 * \text{RISKOC} + 2.6030000 * \text{NO_POL} \\ + 0.0000004 * \text{AMOUNT} + 0.0000027 * \text{ANPREM} + 0.5760000 * \text{INPERIOR} \\ + 0.3440000 * \text{PEPERIOD} + 9.5870000 * \text{PAR_NON}$$

After validation accuracy testing, the exactness of group membership prediction was 97.5% by original forecast function whilst cross-validation was 97.7%.

LIFE INSURANCE AND MODELING FOR ANALYTICAL TYPES OF LIFE INSURANCE

ชัยวัฒน์ โสมกัทรพิมพ์
Chaiwat Kosapattarapim

พหล ศักดิ์กะทัดน์
Phalho Sakkatat

จินตนาจุมวงษ์
Jintana Jumwong

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกรูปแบบในการทำประกันชีวิตซึ่งแบ่งเป็น 3 รูปแบบได้แก่ แบบประกันชั่วระยะเวลา แบบประกันตลอดชีพ และแบบประกันสะสมทรัพย์ โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) จากผู้ที่ซื้อประกันชีวิตหลัก รายสามัญ (Ordinary Life Insurance) ที่ซื้อโดยผ่านตัวแทนขายประกันชีวิตเท่านั้น ไม่นับรวม กรมธรรม์ที่ซื้อโดยผ่านช่องทางการขายอื่น และเป็นกรมธรรม์ที่มีผลบังคับซึ่งยังคงชำระเบี้ยประกันตามปกติ คำนวณหาขนาดของตัวอย่างสุ่มโดยใช้สูตรของ Yamane ได้ขนาดตัวอย่างสุ่มจำนวน 1,000 คน จากนั้นกำหนดขนาดตัวอย่างสุ่มแต่ละชั้นภูมิตามสัดส่วนของผู้ซื้อประกันชีวิตในแต่ละรูปแบบ ทำการสุ่มตัวอย่างแต่ละชั้นภูมิโดยวิธีสุ่มอย่างมีระบบ (Systematic Random Sampling)

จากผลการวิจัยพบว่า แบบประกันตลอดชีพ เป็นแบบประกันที่มีระยะเวลาคู่ครองการเสียชีวิตโดยเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 53.55 ปี แบบประกันชั่วระยะเวลาเป็นแบบประกันที่มีจำนวนเงินเอาประกันชีวิตเริ่มต้นโดยเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 1,030,093 บาท ส่วนแบบประกันสะสมทรัพย์เป็นแบบประกันที่มีจำนวนเบี้ยประกันชีวิตต่อปีโดยเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 10,750.15 บาท ส่วนอายุเริ่มต้นทำประกันชีวิตโดยเฉลี่ย 28.242 ปี ส่วนใหญ่เป็นผู้เอาประกันเพศหญิง มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตภาคกลาง ประกอบอาชีพที่ไม่เสี่ยงต่อการเกิดภัย และถือกรมธรรม์จำนวน 1 ถึง 2 กรมธรรม์ ส่วนใหญ่เลือกแบบประกันที่มีเงินปันผล ส่วนจำนวนเงินเอาประกันชีวิตเริ่มต้นโดยเฉลี่ยเท่ากับ 170,637.80 บาท และจำนวนเบี้ยประกันชีวิตโดยเฉลี่ยต่อปีเท่ากับ 10,067.612 บาท โดยส่วนใหญ่เลือกการชำระเบี้ยประกันชีวิตแบบรายปี

ผลการวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกรูปแบบการทำประกันชีวิตทั้ง 3 รูปแบบ พบว่า เพศของผู้เอาประกันชีวิตไม่มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจเลือกรูปแบบการทำประกันชีวิต ส่วนอายุเริ่มต้นของผู้เอาประกัน ภูมิลำเนาของผู้เอาประกัน ลักษณะความ

เสี่ยงอาชีพ จำนวนกรรมธรรม์ที่ผู้เอาประกันชีวิตแต่ละคนถือ จำนวนเงินเอาประกันชีวิตเริ่มต้น จำนวนเบี้ยประกันชีวิตต่อปี ระยะเวลาคุ้มครองชีวิต ระยะเวลาชำระเบี้ยประกันชีวิต และ รูปแบบการชำระเบี้ยประกันชีวิต เป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจเลือกรูปแบบของการประกันชีวิตอย่างมีนัยสำคัญอย่างยิ่งทางสถิติ แสดงให้เห็นว่า การที่ผู้เอาประกันชีวิตจะตกลงซื้อประกัน ขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น

ผลการศึกษาเกี่ยวกับตัวแบบสำหรับวิเคราะห์รูปแบบของการประกันชีวิตทั้ง 3 รูปแบบ จากสมการจำแนกประเภท (Discriminant Function) ใช้วิธีแบบขั้นตอน (Stepwise) พบว่าตัวแปรสำคัญที่มีน้ำหนักในการจำแนกกลุ่มมี 8 ตัวได้แก่ อายุเริ่มต้นของผู้เอาประกัน ความเสี่ยงอาชีพ จำนวนกรรมธรรม์ที่ถือ จำนวนเงินเอาประกันชีวิตเริ่มต้น เบี้ยประกันชีวิตต่อปี ระยะเวลาคุ้มครอง ระยะเวลาชำระเบี้ยประกัน และ ชนิดของแบบประกัน ได้สมการจำแนกประเภทของกลุ่มผู้ที่ซื้อประกันชีวิตแบบชั่วระยะเวลาดังนี้

$$Y = -3.8810000 + 0.2420000 * AGE + 3.3550000 * RISKOC + 1.5270000 * NO_POL \\ + 0.0005200 * AMOUNT + 0.0000000 * ANPREM + 0.2940000 * INPERIOR \\ + 0.2240000 * PEPERIOD + 2.6400000 * PAR_NON$$

สมการจำแนกประเภทของกลุ่มผู้ที่ซื้อประกันชีวิตแบบตลอดชีพ ดังนี้

$$Y = -55.1700000 + 0.3210000 * AGE + 1.9940000 * RISKOC + 3.8630000 * NO_POL \\ + 0.0000007 * AMOUNT + 0.0000236 * ANPREM + 1.4300000 * INPERIOR \\ + 0.2520000 * PEPERIOD + 10.1790000 * PAR_NON$$

และสมการจำแนกประเภทของกลุ่มผู้ที่ซื้อประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ ดังนี้

$$Y = -17.1130000 + 0.1950000 * AGE + 1.0210000 * RISKOC + 2.6030000 * NO_POL \\ + 0.0000004 * AMOUNT + 0.0000027 * ANPREM + 0.5760000 * INPERIOR \\ + 0.3440000 * PEPERIOD + 9.5870000 * PAR_NON$$

เมื่อนำสมการดังกล่าวไปทำการทดสอบความถูกต้องในการทำนาย (Validation) พบว่า เมื่อใช้สมการพยากรณ์แบบ Original สามารถทำนายความเป็นสมาชิกของกลุ่มได้ถูกต้องร้อยละ 97.5 และเมื่อใช้สมการพยากรณ์แบบ Cross-validation สามารถทำนายความเป็นสมาชิกของกลุ่มได้ถูกต้องร้อยละ 97.7

ABSTRACT

The main objective of this study is to analyze affecting factors of the insured to select types of life insurance. The research is focused to ordinary life insurance by dividing into three groups business such as Term Life Insurance, Whole Life Insurance and Endowment Insurance. Absolutely, the cases were sold through agent channel and have been enforced by regular premium payment. The respondents for the study consisted of a systematic random sampling was used with 1,000 sample selections in each stratum based on types of policies' proportion from secondary data of the policyholders.

The result indicated that, the whole life insurance had maximum average period of insurance at 53.55 years. For term life insurance, the plan had the greatest average face amount which equal to 1,030,093 baht, where as endowment insurance had the highest average annual premium that was identical to 10,750.15 baht. In view of insurance environment, the followings were brief result of each factor. The average of issued age was 28.242 years, while face amount and annual premium were 170,637.80 baht and 10,067.612 baht respectively. The most of policyholders were female, which working with non-risk occupation, and living in central area. Majority of policyholders had selected the dividend option and most of them had selected the annual premium payment.

As regards relative deciding factors, gender of the policyholders was only factor that was not influence. On the other hand, issued age, geographical location, occupation risk, number of policy holding, face amount, amount of annual premium, insurance period, premium payment period and mode of its payment were significantly statistical factors.

By using Stepwise method, we got the above factors for calculation and the discriminant function as follows:

For the term life insurance discriminant function is

$$\begin{aligned} Y = & -3.8810000 + 0.2420000 * \text{AGE} + 3.3550000 * \text{RISKOC} + 1.5270000 * \text{NO_POL} \\ & + 0.0005200 * \text{AMOUNT} + 0.0000000 * \text{ANPREM} + 0.2940000 * \text{INPERIOR} \\ & + 0.2240000 * \text{PEPERIOD} + 2.6400000 * \text{PAR_NON} \end{aligned}$$

for the whole life insurance discriminant function is

$$Y = -55.1700000 + 0.3210000 \cdot \text{AGE} + 1.9940000 \cdot \text{RISKOC} + 3.8630000 \cdot \text{NO_POL} \\ + 0.0000007 \cdot \text{AMOUNT} + 0.0000236 \cdot \text{ANPREM} + 1.4300000 \cdot \text{INPERIOR} \\ + 0.2520000 \cdot \text{PEPERIOD} + 10.1790000 \cdot \text{PAR_NON}$$

and the endowment insurance discriminant function is

$$Y = -17.1130000 + 0.1950000 \cdot \text{AGE} + 1.0210000 \cdot \text{RISKOC} + 2.6030000 \cdot \text{NO_POL} \\ + 0.0000004 \cdot \text{AMOUNT} + 0.0000027 \cdot \text{ANPREM} + 0.5760000 \cdot \text{INPERIOR} \\ + 0.3440000 \cdot \text{PEPERIOD} + 9.5870000 \cdot \text{PAR_NON}$$

After validation accuracy testing, the exactness of group membership prediction was 97.5% by original forecast function whilst cross-validation was 97.7%.

(INTRODUCTION)

ชีวิตประจำวันของคนเราในสังคมปัจจุบันทุกวันนี้ ต้องเผชิญกับภัยอันตรายและความเสี่ยง ภัยอยู่ตลอดเวลา ทั้งที่เป็นภัยที่มนุษย์เราไม่สามารถควบคุมได้ อันได้แก่ ภัยที่เกิดตามธรรมชาติ เช่น ภัยจากการเกิดแผ่นดินไหว ภัยที่เกิดจากดินถล่ม ภัยที่เกิดจากน้ำท่วม ภัยที่เกิดจากความแห้งแล้ง หรือ ภัยที่เกิดจากสภาพอากาศ เป็นต้น นอกจากนั้นยังรวมถึงภัยที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ด้วยกันเอง ซึ่งในบางครั้งก็ไม่อาจป้องกันหรือหลีกเลี่ยงจากภัยดังกล่าวได้ ด้วยเหตุนี้จึงอาจกล่าวได้ว่า มนุษย์เราทุกวันนี้ต้องเผชิญกับความเสี่ยงต่าง ๆ มากมายรอบด้าน โอกาสที่มนุษย์เราจะเสี่ยงต่อการเสียชีวิต บาดเจ็บ ทูพพลภาพ จึงมีความเป็นไปได้ค่อนข้างสูง ขึ้นอยู่กับกิจกรรมประจำวันของแต่ละคน โดยเฉพาะความเสี่ยงอันเนื่องมาจากอุบัติเหตุ ซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่ไม่อาจคาดการณ์ได้ล่วงหน้าว่าจะเกิดกับตนเองเมื่อใด นอกจากนั้นยังรวมไปถึง ความเสี่ยงเนื่องจากโรคภัยไข้เจ็บต่าง ๆ ซึ่งปัจจุบันมนุษย์มีความเสี่ยงต่อการเป็นโรคได้ง่ายขึ้น ถ้าหากไม่ระมัดระวังดูแลสุขภาพร่างกายให้แข็งแรงอยู่เสมอ

ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า มนุษย์ทุกคนย่อมมีความหวาดกลัวภัยต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นแก่ตนเอง อันจะส่งผลกระทบต่อทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อตนเองรวมถึงสมาชิกในครอบครัว หากผู้เป็นหัวหน้าครอบครัวซึ่งเป็นผู้ที่มีภาระรับผิดชอบต่อสมาชิกทุกคนในครอบครัว ต้องประสบเคราะห์ภัย เป็นเหตุให้ บาดเจ็บ ทูพพลภาพ หรือถึงขั้นเสียชีวิตในที่สุด ก็จะมีผลกระทบต่อสมาชิกในครอบครัวทั้งทางด้านจิตใจ เศรษฐกิจ และ อาจเกิดผลกระทบอื่น ๆ ตามมาอีกในหลาย ๆ ด้าน

จากเหตุผลต่าง ๆ ที่ได้กล่าวมาแล้วนั้นจึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งในการส่งเสริมและสนับสนุนให้มนุษย์เราตระหนักถึงภัยต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวซึ่งอาจเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา เพราะฉะนั้นวิธีการหนึ่งที่สามารถบรรเทาความเสี่ยงภัยต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้ คือ การส่งเสริมให้ประชาชนซื้อประกันชีวิต ซึ่งจะช่วยบรรเทาความเดือดร้อนแก่ผู้เอาประกันได้เมื่อเกิดภัยขึ้น การทำประกันชีวิตนั้นมีอยู่หลายรูปแบบขึ้นอยู่กับความต้องการ ความจำเป็น รวมถึงกำลังทรัพย์ของผู้เอาประกันด้วย

ในปัจจุบันการทำประกันชีวิตเป็นที่แพร่หลายมากขึ้นกว่าในอดีตและเป็นที่นิยมกันในกลุ่มผู้มีรายได้ในหลากหลายสาขาอาชีพ ธุรกิจประกันชีวิตนอกจากจะให้ประโยชน์โดยตรงกับผู้เอาประกันในด้านความคุ้มครองชีวิตและในด้านการออมทรัพย์แล้ว การประกันชีวิตยังมีบทบาทอย่างมากต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศชาติอีกด้วย ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า บริษัทประกันชีวิตซึ่งถือว่าเป็นสถาบันการเงินแห่งหนึ่ง เป็นแหล่งระดมเงินทุนในระยะยาวจากผู้เอาประกันชีวิตในรูปของเบี้ยประกันตามกรรมธรรม์ประกันชีวิตซึ่งมีอยู่หลากหลายรูปแบบด้วยกัน เมื่อ

ผู้เอาประกันชีวิตต้องการซื้อประกันจึงควรเลือกให้เหมาะสมกับความต้องการและความจำเป็นของผู้เอาประกันชีวิต

สำหรับในประเทศไทยธุรกิจประกันชีวิตถือได้ว่ามีบทบาทสำคัญอย่างมาก ต่อการพัฒนาประเทศชาติ และแนวโน้มของประชาชนได้ให้ความสนใจต่อการซื้อประกันชีวิตมีมากขึ้นจากในอดีตแต่ยังถือว่าค่อนข้างน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศบางประเทศที่พัฒนาแล้ว และรัฐบาลเองก็ได้ให้การสนับสนุนส่งเสริมการทำประกันชีวิตมาโดยตลอด โดยออกกฎหมายให้ผู้เอาประกันที่ซื้อประกันชีวิต สามารถนำเบี้ยประกันชีวิตในแต่ละปีไปหักลดหย่อนภาษีเงินได้ส่วนบุคคล ตามกฎหมาย ตามจำนวนเบี้ยประกันชีวิตที่จ่ายจริงแต่ไม่เกิน 50,000 บาทต่อปี ซึ่งจำนวนเงินหักลดหย่อนภาษีนี้เพิ่มขึ้นจากเดิมที่สามารถนำเบี้ยประกันชีวิตแต่ละปีไปหักลดหย่อนภาษีเงินได้ส่วนบุคคลไม่เกินปีละ 10,000 บาทเท่านั้น เพราะฉะนั้นจึงแสดงให้เห็นว่ารัฐบาลให้การสนับสนุน และเห็นความสำคัญของการซื้อประกันชีวิตของประชาชน อันจะส่งผลดีต่อการเจริญเติบโตของธุรกิจประกันชีวิต เพราะจะสร้างประโยชน์อย่างมหาศาลต่อประชาชนในชาติ และจะส่งผลประโยชน์สะท้อนกลับต่อรัฐบาลทั้งทางตรงและทางอ้อม ไม่ว่าจะเป็นเงินภาษีเข้าภาครัฐ หรือ การลดภาระสวัสดิการของประชาชนรวมถึงเป็นการเพิ่มเงินลงทุนระยะยาวของประเทศชาติอีกด้วย

ปัจจุบันประชากรไทยมีเพียง 13% - 14% เท่านั้นที่เป็นผู้ถือกรมธรรม์ประกันชีวิต (สมาคมประกันชีวิตไทย:2549) ดังนั้นจากเปอร์เซ็นต์ดังกล่าวข้างต้นจึงอาจกล่าวได้ว่าธุรกิจประกันชีวิตยังมีโอกาสขยายตัวได้อีกมากกว่า 80% บริษัทประกันชีวิตต่าง ๆ จึงได้ขยายฐานลูกค้าในทุกระดับอาชีพ และทุกกลุ่มอายุ เช่น ขยายฐานการรับประกันชีวิตของผู้ที่ต้องการซื้อประกัน จากเดิมรับทำประกันชีวิตที่ 60 ถึง 65 ปี เพิ่มขึ้นเป็น รับทำประกันชีวิตที่อายุ 70 ถึง 75 ปี ซึ่งทำให้ผู้ต้องการซื้อประกันชีวิตที่มีอายุ 70 ปี ขึ้นไปสามารถซื้อประกันชีวิตได้ เป็นต้น นอกจากนั้นยังมีการพัฒนารูปแบบกรมธรรม์ประกันชีวิตเพื่อเจาะฐานลูกค้าในองค์กรต่าง ๆ อีกด้วยรวมถึงการเพิ่มการบริการเพื่อให้ผู้เอาประกันชีวิตเกิดความสะดวกสบาย รวดเร็วในการชำระเบี้ยประกันชีวิตมากยิ่งขึ้น เช่น การชำระเบี้ยประกันชีวิตผ่านธนาคาร ชำระผ่านอินเทอร์เน็ต ไปรษณีย์ หรือชำระผ่านบัตรเครดิต เป็นต้น

จากการศึกษาสภาวะการของธุรกิจประกันชีวิตในประเทศที่พัฒนาแล้ว และประเทศกำลังพัฒนาเปรียบเทียบกับประเทศไทย สามารถสรุปได้ว่าอัตราการเติบโตของธุรกิจประกันชีวิตนั้นพัฒนาตามอัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งมักจะขยายตัวเพิ่มขึ้นทีละน้อยอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ (สมจิตร สุขสว่าง. 2540: 3 ; อ้างอิงจาก Nation Report. 1996: 6) ส่วนธุรกิจประกันชีวิตในประเทศที่พัฒนาแล้ว เช่น ประเทศญี่ปุ่นพบว่า มีอัตราการถือครองกรมธรรม์ประกันชีวิตเกิน 100% อันเป็นลักษณะค่อนข้างอิมมัตู ส่งผลให้ในรอบ 2 ถึง 3 ปีที่ผ่านมา อัตรา

การเติบโตของจำนวนกรมธรรม์ประกันชีวิตในประเทศญี่ปุ่นไม่สูงมากนักและมีอัตราการจ่ายเงิน
ต่อเบี้ยประกันชีวิตต่ำมากเพียง ร้อยละ 0.02 เท่านั้น (สมาคมประกันชีวิตไทย. 2543 : 13)

ปัญหาการวิจัย (RESEARCH PROBLEM)

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจทำประกันชีวิต ในแต่ละรูปแบบของกรมธรรม์ โดยนำข้อมูลที่ได้มาสร้างตัวแบบสำหรับวิเคราะห์การประกันชีวิต ซึ่งในที่นี้ศึกษา 3 รูปแบบด้วยกัน ได้แก่ การประกันชีวิตแบบชั่วระยะเวลา (Term Life Insurance) การประกันชีวิตแบบตลอดชีพ (Whole Life Insurance) และ การประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ (Endowment Life Insurance) จากตัวแบบที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้ สามารถนำมาใช้จัดจำแนกประเภทกลุ่มของผู้เอาประกันชีวิตได้ และทำให้ทราบถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์และส่งผลต่อการตัดสินใจทำประกันชีวิตทั้ง 3 รูปแบบดังกล่าวด้วย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (OBJECTIVES OF THE STUDY)

วัตถุประสงค์ของการทำวิจัยในเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกรูปแบบของการประกันชีวิตและตัวแบบสำหรับวิเคราะห์รูปแบบของการประกันชีวิตนี้ เพื่อจะหาคำตอบในประเด็นต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจทำประกันชีวิตในแต่ละรูปแบบ
2. เพื่อหาความสัมพันธ์ของปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกรูปแบบการประกันชีวิตแบบต่าง ๆ
3. เพื่อสร้างตัวแบบจำลองในการจำแนกประเภทของกลุ่มผู้ทำประกันชีวิตในแต่ละรูปแบบเพื่อใช้วางแผนกลยุทธ์ทางการตลาดต่อไป
4. เพื่อเสนอแบบประกันรูปแบบที่สามารถตอบสนองความต้องการลูกค้าอื่น ๆ ได้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

(EXPECTED RESULTS)

ผลจากการศึกษาสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ คาดว่าสามารถนำผลจากการศึกษารวมถึงข้อเสนอแนะต่าง ๆ ไปใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้นในการตัดสินใจทางธุรกิจ และใช้ในการวางแผนกลยุทธ์ทางการตลาด สำหรับบริษัทประกันชีวิต หรือองค์กรหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมประกันภัย (Department of Insurance) หรือ สมาคมประกันชีวิตไทย (The Thai Life Assurance Association) รวมถึงบริษัทประกันชีวิตที่ดำเนินธุรกิจอยู่ในประเทศไทย เป็นต้น

ขอบเขตและข้อจำกัดของการวิจัย (SCOPE AND LIMITATION OF THE STUDY)

ขอบเขตการวิจัยดังนี้

1. ด้านพื้นที่ที่ทำการศึกษา ทำการศึกษาพื้นที่ทั่วประเทศโดยเฉพาะลูกค้าที่ทำประกันชีวิตของบริษัทเมืองไทยประกันชีวิต จำกัด
2. ด้านเวลาที่ศึกษาทำการศึกษาเฉพาะ ลูกค้าที่ซื้อประกันชีวิตของบริษัทเมืองไทยประกันชีวิตจำกัดโดยเป็นกรรมธรรม์ที่ยังมีผลบังคับอยู่จนถึงเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2550
3. ด้านเนื้อหา ทำการศึกษาถึงความสัมพันธ์ของปัจจัย ที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกรูปแบบของการ ประกันชีวิต ใน 3 รูปแบบได้แก่ การประกันแบบชั่วระยะเวลา (Term Life Insurance) การประกันแบบตลอดชีพ (Whole Life Insurance) และการประกันแบบสะสมทรัพย์ (Endowment Life Insurance) และ สร้างตัวแบบสำหรับวิเคราะห์รูปแบบของการตัดสินใจเลือกทำประกันชีวิตทั้ง 3 รูปแบบ

ข้อจำกัดในการวิจัย

1. ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้ข้อมูลจากลูกค้าที่ซื้อประกันชีวิตของบริษัท เมืองไทย จำกัดเท่านั้นแต่เป็นข้อมูลของลูกค้าประกันชีวิตของบริษัททั่วทั้งประเทศ
2. ศึกษาเฉพาะกรมธรรม์ประกันชีวิตรายสามัญ (Ordinary Life Insurance) เท่านั้นไม่นับรวมลูกค้าประกันชีวิตแบบอุตสาหกรรม ประกันชีวิตแบบกลุ่ม และเป็นกรมธรรม์ประกันชีวิตหลักเท่านั้น ไม่นับรวมการประกันอุบัติเหตุรายบุคคล และสัญญาส่วนควบต่าง ๆ เช่น การซื้อสุขภาพ อุบัติเหตุ พุพพลภาพ เป็นต้น
3. ศึกษาเฉพาะกรมธรรม์ ที่ซื้อโดยผ่านตัวแทนขายประกันชีวิตเท่านั้น โดยไม่นับรวมกรมธรรม์ที่ซื้อโดยผ่านช่องทางการขายประกันอื่น ๆ เช่น ขายผ่านธนาคาร เป็นต้น
4. ศึกษาเฉพาะกรมธรรม์ที่มีผลบังคับเท่านั้น นั่นคือ เป็นกรมธรรม์ที่ยังคงชำระเบี้ยประกันตามปกติ ไม่ใช่เป็นกรมธรรม์ที่ครบกำหนดชำระ หรือ ไม่ใช่เป็นกรมธรรม์ที่แปลงสถานะภาพ

นิยามศัพท์

(DEFINITION OF TERMS)

ประกันชีวิต (Life Insurance) หมายถึง สัญญาที่คู่สัญญาฝ่ายหนึ่ง เรียกว่า ผู้รับประกันตกลงที่จะจ่ายค่าชดใช้ให้แก่คู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่ง เรียกว่า ผู้เอาประกัน ในเมื่อเกิดเหตุการณ์ตามที่ระบุไว้เป็นเหตุให้ได้รับความเสียหายหรือตกลงที่จะจ่ายเงินจำนวนหนึ่งให้เมื่อเกิดเหตุการณ์ตามที่ระบุไว้ โดยมีเงื่อนไขว่า ผู้เอาประกันจะต้องจ่ายเบี้ยประกันตามที่ระบุไว้ในสัญญา (ชูศรี พันธุ์ทอง, 2534: 3)

ผู้เอาประกันภัย (Insured) หมายถึง คู่สัญญาประกันภัยเป็นฝ่ายที่จะต้องเปิดเผยข้อมูลความจริงที่เกี่ยวกับตัวของผู้เอาประกันภัยด้วยความซื่อสัตย์ สุจริตต่อกัน (Utmost Good Faith) เพื่อให้บริษัทประกันภัยซึ่งเป็นผู้รับประกันภัยพิจารณาการรับประกันภัยให้ โดยผู้เอาประกันภัยมีหน้าที่ชำระเงินเบี้ยประกันภัยให้กับบริษัทประกันภัยเป็นการตอบแทน (นิชาคมล ตันติวิธิตชานนท์, 2548: 1-3)

ผู้รับประกันภัย (Insurer, Underwriter) หมายถึง บริษัทประกันภัยซึ่งเป็นผู้สัญญา และเป็นฝ่ายที่จะชดใช้ค่าสินไหมทดแทน หรือจำนวนเงินเอาประกันให้แก่ผู้เอาประกันภัย หรือผู้รับ

ประโยชน์เมื่อมีเหตุการณ์ตามที่ระบุไว้ในสัญญาประกันภัยเกิดขึ้น (นิชาคมล ดันตวิณิชานนท์, 2548: 1-3)

ผู้รับประโยชน์ (Beneficiary) หมายถึง ผู้มีสิทธิได้รับผลประโยชน์ซึ่งเป็นเงินหรือการบริการที่ได้รับจากการประกันภัยเมื่อมีเหตุตามที่ระบุไว้ในสัญญาเกิดขึ้น ส่งผลให้บริษัทประกันภัยต้องชดใช้สินไหมทดแทน โดยทั่วไปบริษัทประกันภัยมีหน้าที่ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้เอาประกันภัยโดยตรง อย่างไรก็ตามผู้เอาประกันภัยและบริษัทประกันภัยอาจตกลงกันว่าหากมีเหตุตามสัญญาเกิดขึ้น แทนที่บริษัทประกันภัยจะชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้เอาประกันภัย ก็ให้ชดใช้ให้แก่บุคคลอื่นแทนก็ได้ บุคคลอื่นนั้นเราเรียกว่า “ผู้รับประโยชน์” (นิชาคมล ดันตวิณิชานนท์, 2548: 1-3)

กรมธรรม์ (Policy) หมายถึง เอกสารที่แสดงข้อตกลงของสัญญาประกันภัย ระหว่างผู้เอาประกัน และ ผู้รับประกัน (ชูศรี พันธุ์ทอง, 2534: 4)

ทุนประกัน (Sum Insured) หมายถึง ความรับผิดชอบในความเสียหายสูงสุดของการประกันภัยรายนั้น ๆ ตามที่ระบุไว้ในกรมธรรม์ประกันภัย (ชูศรี พันธุ์ทอง, 2534: 4)

เบี้ยประกันภัย (Premium) หมายถึง เงินที่ผู้เอาประกันภัยจะต้องจ่ายให้แก่ผู้รับประกันตามเงื่อนไขในกรมธรรม์ประกันภัย (ชูศรี พันธุ์ทอง, 2534: 4)

แบบประกันชั่วระยะเวลา (Term Life Insurance) หมายถึง การประกันชีวิตที่บริษัทประกันชีวิตจะจ่ายเงินให้แก่ผู้รับประโยชน์เมื่อผู้เอาประกันภัยเสียชีวิตภายในระยะเวลาประกันภัยวัตถุประสงค์เพื่อคุ้มครองการเสียชีวิตก่อนวัยอันควร การประกันชีวิตแบบนี้ไม่มีส่วนของการออมทรัพย์เบี้ยประกันภัยจึงต่ำกว่าแบบอื่น ๆ และไม่มีเงินเหลือคืนให้หากผู้เอาประกันภัยอยู่จนครบกำหนด สัญญา (<http://www.doi.go.th>) โดยปกติการประกันชีวิตแบบนี้ สัญญาอาจจะเป็น 5 ปี 10 ปี 15 ปี 20 ปี ก็ได้ เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เอาประกันภัยสามารถขอแปลงสัญญาเป็นแบบอื่นได้ โดยไม่ต้องตรวจสอบสุขภาพ การประกันชีวิตแบบนี้เหมาะสำหรับผู้ที่ต้องการความคุ้มครองสูง แต่ความสามารถในการชำระเบี้ยประกันภัยต่ำ

แบบประกันตลอดชีพ (Whole Life Insurance) หมายถึง การประกันชีวิตที่มุ่งให้ความคุ้มครองผู้เอาประกันภัยตลอดชีวิต ไม่ต้องคอยต่อสัญญาใหม่เหมือนแบบชั่วระยะเวลา บริษัทประกันชีวิตจะจ่ายจำนวนเงินเอาประกันภัยให้แก่ผู้รับประโยชน์ เมื่อผู้เอาประกันภัยเสียชีวิตไปแล้ว จึงเหมาะสำหรับผู้เอาประกันภัยที่ต้องการเตรียมเงินก้อนหนึ่งไว้ให้ผู้ที่อยู่ในอุปการะได้ใช้หลังจากที่ตนเสียชีวิตไปแล้ว (นภาพร เรืองสกุล และ อรวรรณ ศรีอุดม, 2533: 50-51)

ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่าการประกันตลอดชีพผู้เอาประกันทำเพื่อ จัดหาเงินทุนสำหรับจุนเจือบุคคลที่อยู่ในความอุปการะเมื่อผู้เอาประกันภัยเสียชีวิตหรือเพื่อเป็นเงินทุนสำหรับการเจ็บป่วย

ครั้งสุดท้ายและค่าทำศพ ทั้งนี้เพื่อจะได้ไม่ตกเป็นภาระของคนอื่น แบบต่าง ๆ ของการประกันชีวิตแบบตลอดชีพ แบ่งได้ดังนี้ (<http://www.doi.go.th>)

การประกันตลอดชีพชำระเบี้ยประกันตลอดชีพ (Ordinary Life Insurance) ผู้เอาประกันต้องชำระเบี้ยประกันไปจนถึงปีที่ตนเสียชีวิต หรือในทางปฏิบัติเมื่อผู้เอาประกันภัยประกันได้ 3 ปีแล้ว ผู้เอาประกันภัยจะยุติชำระเบี้ยประกันเมื่อใดก็ได้โดยการแปลงสภาพกรมธรรม์เป็นกรมธรรม์ใช้เงินสำเร็จ มีผลทำให้ผู้เอาประกันได้รับความคุ้มครองตามกรมธรรม์อยู่ แต่เงินเอาประกันภัยที่ได้รับในกรณีเสียชีวิตจะลดลงตามส่วน

แบบจำกัดระยะเวลาชำระเบี้ยประกัน (Limited Payment Life Insurance) ผู้เอาประกันไม่ต้องชำระเบี้ยประกันภัยตลอดชีพแต่จะชำระในเวลานั้นจำกัดหรืออาจจะกำหนดอายุสูงสุดที่จะต้องชำระเบี้ยประกัน หลังจากนั้นไม่ต้องชำระเบี้ยประกัน ดังนั้นจึงเป็นผลดีแก่ผู้เอาประกันภัยที่ไม่ต้องส่งเบี้ยประกันตลอดชีวิต แต่ยังได้รับความคุ้มครองเต็มทุนกรมธรรม์ แต่เบี้ยประกันประเภทนี้จะแพงกว่าเบี้ยประกันประเภทแรก

แบบตลอดชีพแปรสภาพได้ (Convertible Whole Life Insurance) การประกันภัยแบบนี้เป็นการทำประกันไว้เพื่อให้คนอื่น ผู้เอาประกันภัยไม่มีโอกาสได้ใช้เงินเองผู้เอาประกันได้รับความคุ้มครองสูง แต่ชำระเบี้ยประกันภัยในอัตราที่ต่ำ การประกันภัยแบบตลอดชีพแปรสภาพนี้เป็นการประกันภัยแบบตลอดชีพจำกัดระยะเวลาในการชำระเบี้ยประกันภัย จากนั้นจะแปรสภาพเป็นการประกันภัยแบบสะสมทรัพย์ซึ่งมีอัตราเบี้ยประกันภัยสูงกว่าแบบตลอดชีพ

การประกันชีวิตรวม (Joint Life Insurance) เป็นการประกันชีวิตร่วมกันเกินกว่า 1 คน ภายในกรมธรรม์ประกันภัยฉบับเดียวกัน ในทางปฏิบัติไม่ควรเกิน 4 คน โดยผู้รับประกันภัยจะจ่ายเงินจำนวนหนึ่งให้เมื่อผู้เอาประกันภัยคนหนึ่งเสียชีวิตลง การประกันภัยแบบนี้ไม่เป็นที่นิยมกันมากนัก เหมาะสำหรับธุรกิจที่เป็นลักษณะห้างหุ้นส่วนจำกัด หรือ สามีภรรยา

การประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ (Endowment Life Insurance) เป็นการประกันชีวิตที่มุ่งให้ความคุ้มครองและการออมทรัพย์ในขณะเดียวกัน บริษัทประกันชีวิตจะจ่ายจำนวนเงินเอาประกันภัยให้แก่ผู้รับประโยชน์ เมื่อผู้เอาประกันภัยเสียชีวิต ภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ตามกรมธรรม์ประกันชีวิต แต่ถ้าผู้เอาประกันภัยมีชีวิตอยู่จนกรมธรรม์ประกันชีวิตครบกำหนดสัญญาผู้เอาประกันก็จะได้รับจำนวนเงินเอาประกันชีวิตก้อนนี้ไว้ใช้เอง (นภาพร เรืองสกุล และ อรวรรณ ศรีอุดม, 2533: 50-51)

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า การประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์จึงเป็นส่วนผสมของการคุ้มครองชีวิตและการออมทรัพย์ภายในกรมธรรม์ฉบับเดียวกัน (<http://www.doi.go.th>) การประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์มีความคุ้มครอง 2 แบบคือ

การประกันสะสมทรัพย์ชั่วระยะเวลา (Endowment Term Life Insurance) หมายถึง ข้อสัญญาที่ผู้เอาประกันภัยจะจ่ายจำนวนเงินที่เอาประกันให้ถ้าผู้เอาประกันภัยถึงแก่กรรมในระหว่างที่สัญญามีผลบังคับ

การประกันสะสมทรัพย์ที่แท้จริง (Pure Endowment) หมายถึง ข้อสัญญาที่ว่าบริษัทจะจ่ายจำนวนเงินที่เอาประกันภัยไว้ให้แก่ผู้รับประโยชน์ ถ้าผู้เอาประกันถึงแก่กรรมภายในระหว่างที่สัญญามีผลบังคับ การประกันภัยแบบนี้ ผู้รับประกันต้องจ่ายเงินที่เอาประกันไว้ ไม่ว่าผู้เอาประกันจะถึงแก่กรรมหรือในระหว่างที่สัญญามีผลบังคับ หรือไม่ก็ตาม จึงอาจกล่าวได้ว่าเป็นสัญญาผสมรวมกันของการประกัน 2 แบบ คือ การประกันชีวิตแบบชั่วระยะเวลา และการประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ที่แท้จริง นั่นเอง

นอกจากนั้น ยังมีแบบประกันชีวิตอีกประเภทหนึ่ง ซึ่งในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยได้จัดให้อยู่ในประเภทเดียวกันกับแบบประกันสะสมทรัพย์ ได้แก่ แบบประกันเงินได้บำนาญ (Annuity Life Insurance) เป็นการประกันชีวิตที่บริษัทประกันชีวิตจะจ่ายเงินจำนวนหนึ่งเท่ากันอย่างสม่ำเสมอให้แก่ผู้เอาประกันภัยทุกงวด นับแต่ผู้เอาประกันภัยเกษียณอายุ หรือมีอายุครบ 55 ปี หรือ 60 ปี เป็นต้นไป แล้วแต่เงื่อนไขในกรมธรรม์ที่ได้กำหนดไว้ สำหรับระยะเวลาจ่ายเงินได้ประจำนี้ ขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้เอาประกันชีวิตที่จะเลือกซื้อ การประกันชีวิตแบบเงินได้ประจำ หรือเงินรายปีนี้อาจจ่ายเป็นรายปี รายครึ่งปี หรือ รายเดือน ก็ได้แล้วแต่จะตกลงกันระหว่างผู้เอาประกันภัยกับบริษัทประกัน

บทที่ 2

การตรวจเอกสารที่เกี่ยวข้อง

(REVIEW OF RELATED LITERATURES)

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้มุ่งศึกษาในประเด็นของปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจทำประกันชีวิตในรูปแบบต่าง ๆ 3 แบบ ได้แก่ การประกันชีวิตแบบชั่วระยะเวลา การประกันชีวิตแบบตลอดชีพ และ การชีวิตแบบสะสมทรัพย์ ดังนั้นเพื่อให้เกิดความเข้าใจในปัญหาและสามารถดำเนินการวิจัยได้อย่างถูกต้องครอบคลุมทุกประเด็น จึงได้ดำเนินการตรวจเอกสารดังนี้

แนวความคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการตัดสินใจ

แนวความคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการประกันชีวิต

งานวิจัยที่เกี่ยวกับการประกันชีวิต

แนวความคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการตัดสินใจ

ความหมายของการตัดสินใจ

วิเชียร ทวีลาภ (2527: 256) กล่าวว่า การตัดสินใจนั้นต้องอาศัยวิธีการอย่างน้อย 2 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนการพิจารณาไตร่ตรอง ศึกษาปัญหาที่แท้จริง และ เลือกรูปแบบการแก้ปัญหา และขั้นตอนการสั่งการเพื่อให้เกิดการนำไปปฏิบัติ มีผู้ให้นิยามความหมายของคำว่าตัดสินใจไว้หลายประการแต่มีความหมายในแนวเดียวกัน ดังนี้

อาทิตย์ ไก่สกุล (2540: 159) กล่าวว่า การตัดสินใจ หมายถึง การเลือกปฏิบัติหรืองดเว้นปฏิบัติ หรือเลือกทางปฏิบัติที่ดีที่สุดจากทางเลือกหลาย ๆ ทาง เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ต้องการ ซึ่งจะอาศัยข้อเท็จจริงและการชั่งใจประกอบการตัดสินใจ สำหรับชาร์ว ไพรพิรุณโรจน์ (2530: 2) ได้ให้ความหมายของการตัดสินใจว่า เป็นกระบวนการเลือกหนทางปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่งจากบรรดาทางเลือกต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการโดยอาศัยหลักเกณฑ์บางประการประกอบการพิจารณาในการตัดสินใจ จินตนา จันทรโคตร (2530: 20-21) ให้ความหมายของการตัดสินใจไว้ว่า การตัดสินใจ คือ กระบวนการคิดอย่างมีเหตุผลเพื่อศึกษาปัญหา และเลือกแนวทางปฏิบัติที่จะสามารถแก้ปัญหาและ นำไปสู่เป้าหมายที่ตั้งเอาไว้ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมที่สุดซึ่งมีขั้นตอนที่สำคัญได้แก่ การพิจารณาปัญหา การพิจารณาทางเลือก การตัดสินใจเลือก

นำไปปฏิบัติ และติดตามผลปฏิบัติ นอกจากนั้น ยูพาพร ตรีนุรักษ์ (2544: 32) ให้ความหมายของการตัดสินใจไว้ว่า การตัดสินใจเป็นกระบวนการของทางเลือกปฏิบัติที่มีอยู่หลาย ๆ วิธี ด้วยการพิจารณา ตรวจสอบ และประเมินผลที่จะได้รับจากทางเลือกเหล่านั้น เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติดำเนินการ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างถูกต้องและเหมาะสมที่สุด

Marriner (1980 อ้างถึงใน จินตนา, 2530: 4-5) กล่าวว่า การตัดสินใจนั้นเป็นการมองการตัดสินใจในรูปของการแก้ปัญหา เป็นกระบวนการแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์อย่างหนึ่ง ซึ่งมีขั้นตอนที่สำคัญ ได้แก่ การพิจารณาปัญหา การพิจารณาทางเลือกต่าง ๆ การตัดสินใจนำทางเลือกที่ตัดสินใจแล้วไปปฏิบัติ และการติดตามประเมินผล Follett (1982: 328) กล่าวว่า การตัดสินใจเป็นกระบวนการที่ใช้สติปัญญา มีขั้นตอนการวิเคราะห์แก้ไข เพื่อให้ผลที่ได้สามารถแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้อง และนำไปสู่การปฏิบัติได้ซึ่งเป็นเทคนิคจำกัดทางเลือกให้แคบลง โดยเลือกเอาทางเลือกที่เหมาะสมที่สุด หรือพอใจที่สุดในการดำเนินการ

จากความหมายตามทัศนะต่าง ๆ ข้างต้น อาจสามารถกล่าวสรุปได้ว่า การตัดสินใจเป็นกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ในการเลือกปฏิบัติสิ่งใดสิ่งหนึ่ง จากหลาย ๆ สิ่งเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ โดยมีขั้นตอนต่างๆ ได้แก่ การพิจารณาปัญหา การพิจารณาทางเลือกในการปฏิบัติ การตัดสินใจเลือกปฏิบัติทางเลือก และการติดตามประเมินผลที่เลือกปฏิบัติ

ทฤษฎีเกี่ยวกับการตัดสินใจ

ชัยพร วิชชาวุธ (2525: 340-345) ได้แบ่งทฤษฎีซึ่งอธิบายวิธีการตัดสินใจของมนุษย์ออกตามรูปแบบของกระบวนการได้เป็น 2 ประเภท คือ

1. ทฤษฎีบรรทัดฐานหรือปทัสสถาน (Normative or Prescriptive Theory)

ทฤษฎีนี้เสนอกระบวนการตัดสินใจที่มนุษย์ยึดถือเป็นหลักปฏิบัติ เพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายที่ต้องการ โดยการกำหนดเป็นรูปแบบที่ค่อนข้างแน่นอน เพื่อก่อให้เกิดความผิดพลาดน้อยที่สุดซึ่งสามารถแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มใหญ่ คือ

- 1.1 กลุ่มทฤษฎีการตัดสินใจตามหลักเหตุผล (Rational Comprehensive Decision Making)
- 1.2 กลุ่มทฤษฎีส่วนเพิ่มหรือการปรับส่วน (Incrementalism)

1.3 กลุ่มทฤษฎีแบบผสม

ซึ่งรูปแบบของทฤษฎีทั้ง 3 กลุ่มนี้ ถูกนำไปใช้อย่างมากในกระบวนการพิจารณาคัดเลือกข้อเสนอเพื่อนำมาปฏิบัติเป็นนโยบายสาธารณะ โดยมีรายละเอียดของแต่ละกลุ่มทฤษฎีดังนี้

1.1 กลุ่มทฤษฎีการตัดสินใจตามหลักเหตุผล เป็นกลุ่มที่ตั้งอยู่บนฐานคติสองประการ คือ ประการแรก ในการกำหนดนโยบายสามารถจัดเรียงลำดับความสำคัญของเป้าหมายได้ ตลอดจนเรียงลำดับความต้องการและคุณค่าต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องได้ ประการที่สองสามารถพิจารณาทางเลือกต่าง ๆ ได้ทุกทางเลือก พร้อมทั้งคำนวณถึงผลดีผลเสียของแต่ละทางเลือกได้ ทั้งนี้เพื่อทำการตัดสินใจเลือกทางเลือกที่ดีที่สุด เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จต่อไป

1.2 กลุ่มทฤษฎีส่วนเพิ่มหรือการปรับส่วน เป็นกลุ่มที่ปฏิเสธฐานคติพื้นฐานของกลุ่มทฤษฎีการตัดสินใจตามหลักเหตุผลอย่างสิ้นเชิง โดยกล่าวว่าในทางปฏิบัติแล้วเป็นไปได้จากข้อจำกัดทางด้านเวลา ความรู้ งบประมาณ รวมทั้งทรัพยากรและข้อมูลต่าง ๆ อีกด้วย นอกจากเหตุผลดังกล่าวแล้ว การที่ผู้ทำการตัดสินใจเลือกที่จะทำการตัดสินใจตามกลุ่มทฤษฎี เพราะความไม่แน่นอนของผลที่จะเกิดขึ้น จากแนวทางใหม่แตกต่างไปจากเดิมเท่านั้น ดังเช่นที่ Simon (อ้างถึงใน นัยวัฒน์, 2533) กล่าวไว้ในเรื่องการตัดสินใจว่า คนเรานั้นในการจะเลือกทางเลือก เมื่อเขาพบทางเลือกซึ่งเป็นที่พอใจจนเห็นว่าการได้แล้ว ซึ่งนั่นก็เป็นทางเลือกซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกับของเดิม เว้นเสียแต่ว่าทางเลือกเหล่านั้นจะไม่เป็นที่พอใจ จึงจะหันไปพิจารณาทางเลือกที่แตกต่างไปจากเดิมอย่างหน้ามือเป็นหลังมือ

1.3 กลุ่มทฤษฎีแบบผสม เป็นกลุ่มทฤษฎีที่พยายามนำเอาส่วนดี ของทั้งสองกลุ่มมาผสมผสานกันโดยเสนอว่า ให้ผู้ทำการตัดสินใจทำการพิจารณาทางเลือกต่าง ๆ อย่างคร่าว ๆ โดยทั่วไปและ เมื่อให้ความสนใจทางเลือกใดเป็นพิเศษ ก็ให้นำทางเลือกนั้นมาพิจารณาอย่างถี่ถ้วนอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งวิธีนี้ยังเป็นที่ถกเถียงในวงวิชาการอยู่ว่า มีความเป็นไปได้หรือไม่เพียงใด

2. ทฤษฎีพรรณนา (Descriptive Theory)

ทฤษฎีนี้ มุ่งอธิบายกระบวนการตัดสินใจของมนุษย์ที่เกิดขึ้นในมนุษย์ทั่วไป ซึ่งทำการตัดสินใจโดยใช้ความรู้สึกนึกคิด โดยมีความเป็นรูปแบบและความถูกต้องแน่นอนน้อยกว่าแบบแรก สำหรับการตัดสินใจของผู้บริหารนั้นค่อนข้างที่จะเป็นไปตามแนวทางของทฤษฎีพรรณนา

มากกว่า เนื่องจากการตัดสินใจของผู้บริหารนั้นย่อมขึ้นกับปัจจัยหลายประการ ทั้งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับส่วนบุคคลและเกี่ยวกับสถานการณ์แวดล้อมต่าง ๆ

กระบวนการตัดสินใจ

วุฒิชัย จำนง (2533: 4-7) ได้เสนอขั้นตอนหรือกระบวนการตัดสินใจ 6 ขั้นตอนดังนี้คือ

1. การแยกแยะตัวปัญหา (Problem Identification) ถือเป็นขั้นตอนที่สำคัญในกระบวนการตัดสินใจ ซึ่งจะต้องจับประเด็นปัญหาให้ถูกต้อง ค้นหาปัญหาที่แท้จริงให้พบและถือว่าการค้นหาจนรู้ปัญหาที่แท้จริง เสมือนการแก้ปัญหาลงแล้วครึ่งหนึ่งที่เดียว แล้วแยกแยะปัญหานั้น ๆ ให้ละเอียดทุกแง่มุม หรือวิเคราะห์ปัญหาให้ละเอียด
2. การหาข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับปัญหา (Information Search) ได้แก่การเก็บรวบรวมข้อมูล ข่าวสาร ข้อเท็จจริงต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับปัญหาเพื่อค้นหาสาเหตุของปัญหาซึ่งอาจพบทั้งเหตุโดยตรงและโดยอ้อม ข่าวสารที่ได้รับจะต้องเกี่ยวข้องกับสาเหตุของปัญหามากที่สุด จำเป็นต่อการแก้ปัญหา ตลอดจนมีปริมาณมากพอจะช่วยในการตัดสินใจได้แน่นอนขึ้น
3. การประเมินค่าของข่าวสาร (Evaluation of Information) ได้แก่ขั้นตอนในการคัดเลือกจัดระบบข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับปัญหา ข้อมูล ข่าวสาร ความรู้หรือข้อเท็จจริงใด ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องกับปัญหา สาเหตุของปัญหา หรือไม่ช่วยให้เกิดการตัดสินใจได้ดีขึ้น ควรตัดทิ้งไป คงไว้แต่ข่าวสารความรู้ที่ต้องการเท่านั้น
4. การกำหนดทางเลือก (Listing of Alternatives) ถือเป็นขั้นตอนที่สำคัญมากที่สุดในกระบวนการตัดสินใจพอ ๆ กับขั้นตอนที่หนึ่ง ขั้นตอนนี้จะสมบูรณ์หรือไม่ขึ้นอยู่กับข่าวสารความรู้ ตลอดจนข้อเท็จจริงที่ได้ประมวลมาจากขั้นตอนที่สาม ทางเลือกต้องมีหลาย ๆ ระดับ และควรจัดลำดับความสำคัญเพื่อสะดวกในการเลือกไว้ด้วย
5. การตัดสินใจเลือกแนวทางปฏิบัติ (Selection of Alternatives) เป็นขั้นตอนในการตัดสินใจอย่างแท้จริง โดยเลือกแนวทางตามขั้นตอนที่สี่ ที่ได้ประเมินไว้แล้วว่าเหมาะสมที่สุด

6. ปฏิบัติการตามการตัดสินใจ (Implementation of Decision) ได้แก่ขั้นตอนที่ปฏิบัติตามทางเลือกในขั้นที่ห้า เมื่อผลของการตัดสินใจอันหมายถึง การปฏิบัติในการแก้ปัญหาปรากฏออกมาเช่นไร ต้องมีการประเมินผลอีกครั้ง เพื่อจะสรุปให้ได้ว่าการตัดสินใจนั้นเหมาะสมกับปัญหาเพียงใด

ธงชัย สันติวงษ์ (2535 อ้างถึงใน จารุวรรณ, 2540: 30) กล่าวว่า กระบวนการตัดสินใจประกอบด้วย 4 ขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การพิจารณาถึงตัวปัญหา คือการค้นหาและกำหนดตัวปัญหาที่แท้จริง ควรกำหนดขอบเขตของปัญหา เพื่อมิให้กว้างเกินไปหรือแคบเกินไป การที่จะทราบถึงปัญหาที่แท้จริง จำเป็นต้องมีข้อมูลที่ถูกต้องเป็นจริง

2. การพิจารณาทางเลือก คือ ขั้นตอนและผู้ตัดสินใจรวบรวมข้อเท็จจริง ศักยภาพของการยอมรับทางเลือกแต่ละทางเลือก หรือทิศทางหลาย ๆ ทิศทางที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์โดยง่าย ผู้ตัดสินใจต้องมีความสามารถในการนึกคิด และการริเริ่ม หาวิธีการแก้ไขปัญหาซึ่งปกติแล้วปัญหาใด ๆ อาจมีวิธีการแก้ไขหลาย ๆ วิธีด้วยกัน ผู้ตัดสินใจจึงไม่ควรด่วนตัดสินใจแก้ปัญหาโดยมิได้พิจารณาถึงทางเลือกอื่น ๆ

3. การประเมินผลทางเลือก คือ ขั้นตอนที่คิดค้นทางเลือก การกำหนดกฎเกณฑ์ประเมินในเรื่องของความเป็นไปได้ ค่าใช้จ่าย ความเที่ยงตรง ความเสี่ยง และความไม่แน่นอนของผลที่จะเกิดขึ้นเป็นอย่างไรในแต่ละทางเลือก ตลอดจนความยากง่ายในการปฏิบัติงาน การคำนึงถึงทรัพยากรที่มีอยู่ รวมถึงจังหวะเวลาที่เหมาะสม

4. การตัดสินใจเลือกทางเลือกที่นำไปใช้แก้ปัญหา คือ ขั้นตอนที่คิดค้นทางเลือกประเมินในเรื่องของความเป็นไปได้ ค่าใช้จ่าย ความเที่ยงตรง ความเสี่ยง และความไม่แน่นอน เป็นการคาดถึงผลที่จะเกิดขึ้นในแต่ละทางเลือก หลักในการเลือกคือ เลือกทางที่จะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดเสียหายน้อยที่สุด

โดยสรุปจึงอาจกล่าวได้ว่า ขบวนการในการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพต้องประกอบได้ด้วยขั้นตอนต่าง ๆ คือ การกำหนดปัญหา การออกแบบทางแก้ปัญหา การเลือกทางแก้ปัญหา ไปจนถึง

ขั้นตอนในการนำทางเลือกนั้นไปปฏิบัติจริง ซึ่งกระบวนการในการตัดสินใจนี้สามารถเกิดขึ้นได้หลาย ๆ ครั้ง เพื่อปรับให้เข้ากับผลลัพธ์ที่ต้องการ

องค์ประกอบของการตัดสินใจ

Lee (1981 อ้างถึงใน จินตนา, 2530: 40) กล่าวถึงองค์ประกอบของการตัดสินใจว่าประกอบด้วย

1. องค์ประกอบด้านบุคคล ที่จะส่งผลให้บุคคลมีความสามารถ มีศักยภาพและปัจจัยจูงใจของบุคคลในการทำงาน ได้แก่ อายุ ประสบการณ์
2. องค์ประกอบด้านการจัดการ เป็นลักษณะที่ก่อให้เกิดความแตกต่างกันขององค์การต่าง ๆ ได้แก่ กระบวนการเป็นผู้นำ กระบวนการติดต่อสื่อสาร สัมพันธภาพในกระบวนการตัดสินใจ กระบวนการกำหนดเป้าหมายและการควบคุมหรือที่เรียกว่าบรรยากาศขององค์การ ซึ่งจะมีผลต่อพฤติกรรมของบุคคลที่อยู่ในองค์การนั้น ๆ
3. องค์ประกอบด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งได้แก่ ภาวะเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง วัฒนธรรม เป็นต้น

สุดา ทัพสุวรรณ (2542: 65) กล่าวว่า ในการตัดสินใจอะไรก็ตามจะต้องมีองค์ประกอบในการตัดสินใจดังนี้

1. ตัวผู้ตัดสินใจ หมายถึง ผู้มีหน้าที่ให้การตัดสินใจอะไรสักอย่าง โดยทั่วไปผู้ตัดสินใจมักได้แก่ผู้บริหารแต่ละระดับ
2. วัตถุประสงค์ หมายถึง ผู้ที่ทำการตัดสินใจต้องทราบเป้าหมายขององค์การรวมถึงนโยบายที่ชัดเจนแน่นอนก่อนที่จะทำการตัดสินใจ
3. สภาพแวดล้อมและสถานการณ์ในการตัดสินใจในเวลานั้นต้องสอดคล้องกัน

เกณฑ์ในการตัดสินใจ

ในการตัดสินใจเลือกทางใดทางหนึ่งในการปฏิบัตินั้น ผู้ตัดสินใจแต่ละคนมีแนวทางหรือเกณฑ์ที่ใช้ประกอบในการตัดสินใจแตกต่างกันออกไป วุฒิชัย (2533: 9-11) ได้สรุปเกณฑ์ต่าง ๆ ไว้ดังนี้

1. เกณฑ์หาจุดสูงสุด หมายถึง การตัดสินใจที่อาศัยข้อมูลข่าวสารที่สมบูรณ์แบบที่สุด ทำให้กำหนดทางเลือกได้หลายทาง แล้วนำทางเลือกที่ดีและเหมาะสมที่สุดมาใช้ปฏิบัติและถือว่าเป็นแนวทางการตัดสินใจที่ให้ผลในการปฏิบัติสูงสุดด้วย

2. เกณฑ์การหาทางเลือกที่ดีที่สุดจากทางเลือกที่ต่ำ ๆ หมายถึง การเลือกทางเลือกที่ดีที่สุดในบรรดาทางเลือกที่มีค่าต่ำ ๆ เนื่องจากข่าวสารข้อมูล ไม่สมบูรณ์เพียงพอหรืออาจจะถูกบีบบังคับจากสถานการณ์ในขณะนั้นให้จำเป็นต้องเลือกเช่นนั้น

3. เกณฑ์การเลือกแนวทางที่มีผลเสียน้อยที่สุด หมายถึง ในกรณีที่มีผู้ตัดสินใจหาแนวทางที่จะก่อให้เกิดผลดีจริง ๆ ไม่ได้แล้ว จำเป็นต้องเลือกแนวทางที่จะเกิดผลเสียต่อองค์กร จึงต้องพยายามเลือกแนวทางตัดสินใจที่ให้ผลเสียน้อยที่สุด

4. เกณฑ์การสร้างควมพึงพอใจ โดยการกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำไว้แล้ว เมื่อทางเลือกต่าง ๆ ที่ให้ผลดีเท่านี้ไม่ได้แล้ว หากทางเลือกใดเข้าขั้นหรือถึงขั้นต่ำของมาตรฐานที่กำหนดไว้แล้ว ผู้ตัดสินใจจะเลือกแนวทางนั้น

การวัดการตัดสินใจ

Corcoran (1981: 167) ทำการวิจัยเพื่อสร้างเครื่องมือวัดความสามารถในการตัดสินใจของพยาบาล ผลการวิจัยพบว่าการวัดพฤติกรรมการตัดสินใจนั้นสามารถวัดความสามารถในการตัดสินใจได้ ซึ่งเครื่องมือที่พิจารณาองค์ประกอบพฤติกรรมการตัดสินใจ 5 ด้าน แต่ละด้านประกอบด้วยข้อคำถาม 10 ข้อย่อย และแบบสอบถามเป็นแบบมาตราประเมินค่า เมื่อนำไปหาค่าความเที่ยงของแบบสอบถามกับพยาบาลจำนวน 20 ท่าน พบว่ามีความเที่ยง 0.92 ซึ่งอยู่ในระดับสูงมาก และพบว่าข้อคำถามย่อย 10 ข้อนี้สามารถแยกผู้ที่มีความสามารถในการตัดสินใจ

ระหว่างสูงและต่ำได้ ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาองค์ประกอบของเครื่องมือนี้ แต่ละองค์ประกอบนั้น Corcoran ได้ทำการศึกษาและอ้างอิงถึงเหตุผลและผลของการวิจัยต่าง ๆ นั้นได้แก่ ความมั่นใจ ความคิดสร้างสรรค์ ความยืดหยุ่น วิจารณ์ญาณ และ ความมีเหตุผล ไว้ดังนี้

1. ความมั่นใจ (Confidence)

Hesketh (1974 อ้างถึงใน Corcoran, 1981: 42) ได้ทำการวิจัยและพบว่า ผู้บริหารที่ทำการตัดสินใจอยู่บ่อยๆ จะมีความมั่นใจสูงกว่าผู้บริหารที่ไม่ค่อยได้ทำการตัดสินใจส่วน Cartwright (1974 อ้างถึงใน Corcoran, 1981: 43) พบว่าคนที่มีความมั่นใจในตนเองสูงจะมีความตั้งใจในการทำงานและปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพมากกว่าผู้ที่ไม่ค่อยมีความมั่นใจในตนเอง และ Barber (1975 อ้างถึงใน Corcoran, 1981: 84) พบว่าความมั่นใจมีความสัมพันธ์กับการประสบความสำเร็จในการตัดสินใจ

ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่าผู้ที่มีความมั่นใจในตนเองสูงมีความกล้าที่จะตัดสินใจในการเลือกปฏิบัติทางเลือกที่มีอยู่หลายทางเลือก และสามารถปฏิบัติทางเลือกที่ตนได้เลือกให้สำเร็จลุล่วงไปได้ตามที่ตนเองได้ตั้งใจเอาไว้ ถึงแม้ว่าจะมีอุปสรรคในระหว่างที่ปฏิบัติทางเลือกนั้นแต่ก็ยังคงตั้งใจกระทำสิ่งนั้นให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ได้

2. ความคิดสร้างสรรค์ (Creativity)

Hesketh (1971 อ้างถึงใน Corcoran, 1981: 81) กล่าวว่า ความคิดสร้างสรรค์จะมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการตัดสินใจ สำหรับ Marwin (1971 อ้างถึงใน สุวดี, 2529: 20) พบว่าลักษณะของผู้ที่ตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพนั้นเป็นผู้ที่ไม่พอใจในสภาพที่เป็นอยู่ เป็นผู้ที่ไม่หยุดนิ่งอยู่กับที่ พอใจที่จะคิดค้นหรือพัฒนาสิ่งใหม่ ๆ และ ชอบการเปลี่ยนแปลง อยู่ตลอดเวลา

ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่า ความคิดสร้างสรรค์ มีผลทำให้ผู้ที่ทำการตัดสินใจได้นำเอาสิ่งต่าง ๆ มาประกอบกันเข้าเพื่อช่วยในการตัดสินใจ ทำให้ผลลัพธ์ของการตัดสินใจถูกต้องและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3. ความยืดหยุ่น (Flexibility)

การตัดสินใจแก้ปัญหานั้นผู้ทำการตัดสินใจจะต้องมีความยืดหยุ่น รู้ว่าวิธีการใดเหมาะสมกับสถานการณ์ใด ไม่ยึดถือสิ่งเก่า ๆ ที่เคยปฏิบัติมาเพียงอย่างเดียว ความยืดหยุ่นนี้จึงเป็นสิ่งกระตุ้นให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของ Marwin (1971 อ้างถึงใน สุวดี, 2529: 20) พบว่า ผู้ตัดสินใจที่ดีนั้นจะต้องไวต่อสถานการณ์อยู่ตลอดเวลา ทั้งก่อนและหลังการตัดสินใจเพื่อที่จะสามารถแก้ปัญหาได้ทันเหตุการณ์ และรู้จักใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์ให้มากที่สุด

ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่า ผู้ตัดสินใจที่มีความยืดหยุ่นสามารถที่จะปรับเปลี่ยนความคิดและความประพฤติให้สามารถตอบสนองต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาได้ ยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและยอมที่จะปรับเปลี่ยนความคิดและการกระทำของตนเองได้ หากเห็นว่าความคิดเห็นของผู้อื่นมีประโยชน์มากกว่า

4. ความมีวิจารณญาณ (Judgement)

Marwin (อ้างถึงใน สุวดี, 2529: 20) กล่าวว่า คนที่มีความสามารถในการตัดสินใจได้ดีนั้นจะต้องเป็นคนที่มีมองอะไรอย่างกว้าง ๆ ก่อน แล้วจึงมองลึกลงไปยังจุดที่ต้องการ และค้นขึ้นมาแยกแยะ ประมวล และประเมินสิ่งต่าง ๆ เหล่านั้นตามโอกาสและความสามารถ สำหรับ Robbins (อ้างถึงใน Corcoran, 1981: 53) ได้สรุปว่า ทักษะที่จำเป็นของขั้นตอนการตัดสินใจแต่ละขั้นคือ ในขั้นวิเคราะห์ปัญหา ทักษะการมีวิจารณญาณนั้นจำเป็นมาก ในขั้นสร้างและพัฒนาทางเลือกนั้นต้องการทักษะความคิดสร้างสรรค์และประสบการณ์ ขั้นวิเคราะห์ทางเลือกต้องการทักษะการวิเคราะห์เชิงปริมาณและประสบการณ์ ในขั้นเลือกทางเลือกที่ดีที่สุดนั้น ทักษะการมีวิจารณญาณเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างมาก

ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่า ผู้ที่มีวิจารณญาณ เป็นผู้ที่สามารถตัดสินใจเลือกทางเลือกได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถแยกแยะความจำเป็นและความไม่จำเป็นได้ โดยคำนึงถึงความเหมาะสมของตนเองและผู้อื่น

5. ความมีเหตุผล (Reasoning)

Bailey (1975 อ้างถึงใน Corcoran, 1981: 56) กล่าวว่า การให้เหตุผลอย่างมีระบบนั้น เป็นสิ่งที่จะช่วยให้การตัดสินใจมีประสิทธิภาพ ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่า ก่อนที่จะทำการตัดสินใจ เลือกลงเลือกใดแล้วผู้ตัดสินใจควรใคร่ครวญ ไตร่ตรองบนพื้นฐานของความมีเหตุผล ละเอียด รอบคอบ ซึ่งจะทำให้ผู้ที่ตัดสินใจเกิดประโยชน์สูงสุด

แนวความคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการประกันชีวิต

ความสำคัญและประโยชน์ของการทำประกันชีวิต

บริษัทไทยประกันชีวิต จำกัด (2536: 10) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการทำประกันชีวิตว่า การประกันชีวิตเป็นการสร้างหลักประกันที่มั่นคงให้กับผู้เอาประกัน หากประชาชนคนไทยทุกคนมี ธรรมเนียมประกันชีวิต ที่หลักประกันรายได้ในการดำรงชีวิต สังคมไทยคงจะเป็นสังคมที่น่าอยู่ ปัญหาต่าง ๆ ทางสังคมคงจะมีน้อยลง เพราะการประกันชีวิตให้ประโยชน์ต่อบุคคล ต่อครอบครัว ต่อสังคม และประเทศชาติ

ชูเกียรติ ประมูลผล (2544: 37) กล่าวว่า การประกันชีวิตเป็นการกระทำที่เกี่ยวกับคุณค่า ทางเศรษฐกิจของชีวิตมนุษย์ ชีวิตคนเราจะมีค่าน้ำหนักอยู่ที่ความสามารถในการเลี้ยงชีพ และความ เป็นที่พึ่งของคนอื่น ๆ เช่น เป็นที่พึ่งของครอบครัว และทางธุรกิจ ประโยชน์ของการประกันชีวิตมี 3 ทางคือ

1. ประโยชน์ต่อครอบครัว (Family Purposes)

- 1.1 ให้ความคุ้มครองต่อครอบครัว ทุกวันนี้มนุษย์อยู่เป็นครอบครัว ซึ่งครอบครัวเป็น หน่วยเล็กที่สุดที่ประกอบเป็นสังคม หรือชุมชนดังนั้นมนุษย์จึงมีความเกี่ยวข้องและมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
- 1.2 ให้ประโยชน์ในการออมทรัพย์ จำนวนเบี้ยประกันที่ผู้เอาประกัน ได้ชำระแก่บริษัททุก งวดนั้น ส่วนหนึ่งจะถูกจัดสรรเป็นค่าคุ้มครอง หรือส่วนเฉลี่ยในการชดใช้การตาย ประจำปี ส่วนที่เหลือจะเป็นเงินออมกรมธรรม์ ซึ่งการประกันชีวิตเป็นการเก็บออมที่มี

เป้าหมายแน่นอน เงินที่ออมไว้นี้นำไปใช้ได้ยากมาก ยกเว้นในกรณีที่เป็นจริง ๆ

ดังนั้นกล่าวได้ว่า การประกันชีวิตคือวิธีเก็บออม กองทุนยามฉุกเฉิน ที่ดีที่สุด

1.3 ให้ประโยชน์ด้านการลงทุน คือมีการได้รับกำไร หรือได้ดอกผลเช่นเดียวกับการลงทุนประเภทอื่น ๆ เช่นกัน การลงทุนในธุรกิจใด ๆ ของบุคคลใด ถ้าได้ลงทุนซื้อกรรมธรรม์ประกันชีวิตไว้ด้วยแล้วถือว่าเป็นการกระทำที่สุ่มรอบคอบ เพราะถ้าเกิดธุรกิจประสบความล้มเหลว ก็จะมีหลักประกันในกรรมธรรม์ประกันชีวิต

1.4 ทำให้มีรายได้ในยามเจ็บป่วย ทุพพลภาพ และชราภาพ

1.5 ก่อให้เกิดอุปนิสัยประหยัด กล่าวคือการทำประกันชีวิตช่วยปลูกฝังให้รู้จักประหยัดในหมู่ประชาชนทั่วไป รวมถึงสามารถใช้เงินไปในทางที่เป็นประโยชน์อีกด้วย

1.6 ช่วยปลูกฝังให้เกิดความรัก และความรู้สึกรับผิดชอบต่อครอบครัว

2. ประโยชน์ทางด้านธุรกิจ (Business Purposes)

ให้ความคุ้มครองต่อธุรกิจ เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปว่าเศรษฐกิจของประเทศ จะมีความมั่นคงนั้น ส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับความมั่นคงของธุรกิจต่าง ๆ ที่เป็นผลดีต่อเศรษฐกิจของประเทศ แต่ความเจริญรุ่งเรืองหรือความเสื่อมสลายขององค์การธุรกิจหนึ่ง ๆ นั้นมักขึ้นอยู่กับบุคคลที่เป็นหัวใจสำคัญของธุรกิจนั้น เช่น ประธานบริษัท กรรมการผู้จัดการ เป็นต้น เมื่อมีการเจ็บป่วยหรือเสียชีวิตเกิดขึ้น อาจทำให้ธุรกิจชะงักหรือต้องหยุดกิจการ ด้วยเหตุนี้ ถ้ามีการป้องกันไว้ก่อน ก็ควรต้องมีการประกันชีวิตบุคคลที่เป็นกลไกสำคัญของงานไว้ เพื่อให้ผู้สืบทอดธุรกิจ หรือผู้เป็นหุ้นส่วนในธุรกิจสามารถมีทุนในการดำเนินกิจการต่อไป เป็นการรักษามาไม่ให้บริษัทล้มละลาย และเป็นการรักษาไว้ซึ่งเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของประเทศอีกด้วย การประกันในลักษณะเช่นนี้เรียกว่าการประกันธุรกิจ

3. ประโยชน์ต่อสังคมทั่วไป (Social Purposes)

3.1 ช่วยในการสะสมทุนเพื่อพัฒนาประเทศ ประเทศไทยซึ่งอยู่ในระหว่างการเร่งรัดพัฒนาปัจจัยที่ขาดไม่ได้ก็คือ เงินกองทุน หรือเงินก้อนใหญ่สำหรับพัฒนาประเทศ ธุรกิจประกันชีวิตเป็นรูปแบบของการระดมทุนภายในประเทศชนิดหนึ่ง กล่าวคือ เงินเบี้ยประกันที่ผู้เอาประกันชำระให้แก่บริษัทประกัน เมื่อนำมารวมกันแล้วก็เป็นเงินก้อนใหญ่ สามารถให้รัฐบาลหรือเอกชนกู้ยืมไปประกอบกิจการต่าง ๆ ได้ นอกจากนั้นเงิน

เบี้ยประกันที่บริษัทได้รับจากผู้เอาประกันชีวิตเป็นเงินที่ฝากในระยะเวลาที่เหมาะสมที่จะให้
กู้ยืมไปลงทุนได้

- 3.2 ส่งเสริมให้เกิดสันติสุขและความมั่นคงปลอดภัยในสังคม ซึ่งความปรารถนาสูงสุดของ
มนุษย์นั้นคือ ต้องการมีชีวิตอยู่อย่างผาสุกและมีความมั่นคงปลอดภัยในชีวิต นั่นคือ
ไม่มีความวิตกกังวลในอนาคตข้างหน้า ปัจจัยในการดำรงชีวิต ที่มีอยู่จะต้องมีอยู่
ต่อไปเรื่อย ๆ โดยไม่มีการสะดุดหยุดลง การประกันชีวิตเป็นการชดเชยการสูญเสีย
รายได้อันเนื่องมาจากการสูญเสียชีวิต ทุพพลภาพ ความชราภาพ เป็นการประกัน
ความคงอยู่ของปัจจัยในการดำรงชีพ นั่นคือ เป็นการประกันความสุขและความมั่นคง
ปลอดภัยของมนุษย์นั่นเอง

ลักษณะของการประกันชีวิต

ชูศรี พันธุ์ทอง (2534: 5-6) กล่าวว่า การประกันภัยที่สมบูรณ์จะต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้

1. ภัยที่จะเอาประกันได้จะต้องเป็นภัยอย่างแท้จริง (Pure Risks) ผู้เอาประกันจะต้อง
ได้รับความเสียหายอย่างแท้จริง หรือจะต้องตกอยู่ภายใต้การคุกคามของภัยที่อาจจะทำลายชีวิต
หรือทรัพย์สิน หรือสิทธิตามกฎหมาย เป็นต้น ซึ่งขึ้นอยู่กับโอกาสที่ภัยจะเกิดขึ้น และทำความ
เสียหาย และภัยเหล่านี้เป็นภัยที่ผู้เอาประกันไม่ต้องการให้เกิดขึ้นแต่ไม่ใช่เป็นการตอรอง หรือ
ทำนายล่วงหน้าว่าภัยจะเกิดขึ้นหรือไม่ หรือผู้เอาประกันต้องการให้เกิดขึ้นเองเพื่อที่จะได้รับชดเชย
ค่าเสียหายโดยมีเจตนาทุจริต เพื่อหวังผลประโยชน์ หรือกำไรจากการเอาประกัน

2. ภัยต้องมีความสำคัญมากพอ คือเป็นภัยที่อาจเกิดขึ้นทำความเสียหายได้จริง ๆ เช่น ไฟ
ไหม้ อุบัติเหตุ โรคภัยไข้เจ็บ ต่าง ๆ รถชน เสียชีวิต น้ำท่วม เป็นต้น แต่ถ้าเกิดความเสียหายเพียง
เล็กน้อย ผู้เอาประกันอาจจะต้องรับผิดชอบด้วยตัวเอง เพราะถ้าให้บริษัทรับชดเชยค่าเสียหายใน
กรณีเล็ก ๆ น้อย ๆ เช่นนี้ ผู้ประกันจะต้องจ่ายเงินเบี้ยประกันเพิ่มขึ้น เพราะบริษัทจะต้องเสีย
ค่าใช้จ่ายมากกว่าเบี้ยประกันที่จะได้รับ ดังนั้นจึงเป็นการเพิ่มค่าใช้จ่ายที่มากเกินไปกว่าความจำเป็น
ของผู้เอาประกัน และได้ผลไม่คุ้มค่าใช้จ่ายไปด้วย

3. ต้นทุนของการประกันภัยต้องไม่สูงเกินไปหรือต่ำเกินไป กล่าวคือ การคิดเบี้ยประกัน
ต้องเป็นไปตามหลักประหยัด และยุติธรรม เพื่อให้การประกันภัยจะได้ให้ประโยชน์ต่อผู้เอาประกัน

อย่างเต็มที่ คือ เบี้ยประกันจะต้องต่ำจนถึงขนาดที่ไม่ทำให้บริษัทขาดทุน และ บุคคลส่วนใหญ่สามารถทำการประกันภัยได้

4. ภัยประเภทเดียวกันต้องมีจำนวนมากพอ เพื่อที่จะได้หาจำนวนถัวเฉลี่ยของโอกาสที่ภัยจะเกิดขึ้น และขนาดของความเสียหายทั้งนี้เพราะว่า บริษัทจะต้องเก็บเบี้ยประกันจากผู้เอาประกันให้ได้เพียงพอกับจำนวนความรับผิดชอบ ที่บริษัทจะต้องจ่ายให้แก่ผู้เอาประกัน ที่ได้รับความเสียหาย นอกจากนี้ยังมีประโยชน์ในการช่วยกระจายภัย ทำให้ความเสียหายที่เกิดขึ้นนั้นมีขนาดไม่มากเกินไป

จาก คู่มือวิชาการประกันภัย (2549: 47-53) กล่าวว่า หลักสำคัญพื้นฐานของสัญญาประกันภัยมีอยู่ 6 ประการ คือ

1.หลักส่วนได้เสียในเหตุประกันภัย (Principle of Insurable Interest)

หมายถึง ส่วนได้เสียที่อาจเอาประกันภัยได้ กล่าวคือ ผู้เอาประกันภัยจะต้องมีกรรมสิทธิ์ สิทธิประโยชน์หรือ ความรับผิดชอบตามกฎหมายในวัตถุที่เอาประกันภัยในขณะที่ทำสัญญาประกันภัย หลักส่วนได้เสียในเหตุประกันภัยเป็นหลักสำคัญพื้นฐานของการประกันภัย หลักข้อนี้ไม่เพียงแต่เป็นแนวความคิดทางกฎหมายเท่านั้น แต่ยังเป็นแนวความคิดทางศีลธรรมด้วยอันจะก่อให้เกิดประโยชน์ 2 ประการ คือ

1. ช่วยมิให้การประกันภัยเป็นการพนัน เพราะการที่บุคคลใดเอาประกันภัยในสิ่งที่เขาไม่มีความเกี่ยวข้อง เขาย่อมไม่ได้รับความเสียหายเมื่อสิ่งนั้นถูกทำลายหรือเสียหาย ฉะนั้น การที่เขาได้รับค่าสินไหมทดแทน เมื่อเกิดความเสียหายนั้นย่อมเป็นการไม่ถูกต้อง เพราะเท่ากับอนุญาตให้มีการพนันในรูปของสัญญาประกันภัย
2. เพื่อเป็นการป้องกันวัตถุที่เอาประกันภัยไม่ให้เกิดความเสียหายโดยจงใจ ถ้าผู้เอาประกันภัยไม่มีกรรมสิทธิ์หรือประโยชน์อันใดในทรัพย์สินที่เอาประกันภัยแล้ว เขาจะไม่ได้รับความเสียหายหากเกิดวินาศภัยกับทรัพย์สินนั้น ในทางตรงกันข้าม ถ้าเขามีสิทธิหรือประโยชน์ในทรัพย์สินที่เอาประกันภัยแล้ว เขาจะหวงแหน และเสียดายไม่ยินยอมให้เกิดความเสียหายกับทรัพย์สินนั้น

2. หลักสุจริตอย่างยิ่ง (Principle of Utmost Good Faith)

เนื่องจากสัญญาประกันภัยต้องอาศัยเหตุการณ์ในอนาคต อันไม่แน่นอนมาเป็นปัจจัยในการกำหนดการชำระค่าสินไหมทดแทนของผู้รับประกันภัย โดยผู้รับประกันภัยจะต้องอาศัยข้อมูลต่าง ๆ ของผู้เอาประกันภัยเพื่อประกอบการตัดสินใจว่าจะเข้ารับเสี่ยงภัยหรือไม่ ดังนั้น ผู้เอาประกันภัยจะต้องเปิดเผยข้อความจริงเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและพฤติกรรมของการเสี่ยงภัยนั้นของผู้เอาประกันภัยให้ผู้รับประกันภัยทราบโดยละเอียด หน้าที่การเปิดเผยข้อความจริงตามหลักสุจริตอย่างยิ่งนี้ ปัจจุบันใช้เป็นหลักของสัญญาประกันภัยในทุกประเทศที่มีกิจการประกันภัยและมีกฎหมายประกันภัย

3. หลักการชดเชยค่าสินไหมทดแทนตามความเป็นจริง (Principle of Indemnity)

เป็นข้อกำหนดมิให้ผู้เอาประกันภัยหรือผู้รับประโยชน์ได้รับกำไรจากการเกิดภัย ตามสัญญา อันจะเป็นเหตุชักจูงให้มีการเกิดวินาศภัยโดยเจตนา เพื่อหวังจะได้รับผลประโยชน์จากสัญญาประกันภัย หลักข้อนี้จึงเป็นประโยชน์ต่อสังคม และแตกต่างกับการพนัน ด้วยเหตุผลดังต่อไปนี้

1. การพนันจะจ่ายเงินเป็นกำไรให้แก่ผู้พนัน เมื่อได้ชนะพนันตามจำนวนที่ได้ตกลงกันได้ แต่การประกันภัยเป็นการจ่ายค่าสินไหมทดแทนตามความเสียหายที่เกิดขึ้นจริง ไม่มีส่วนที่เป็นกำไรแต่อย่างใด

2. การพนันจะจ่ายเงินให้กับผู้ใดก็ได้ที่เข้าเล่นการพนันนั้น แต่การประกันภัยเป็นการจ่ายค่าสินไหมทดแทนให้กับผู้มีส่วนได้เสียในขณะเกิดภัยเท่านั้น ถ้าในกรณีที่ผู้เอาประกันภัยไม่มีส่วนได้เสียในภัยที่เกิด แม้จะเป็นคู่สัญญาประกันภัยที่มีผลบังคับได้ตามกฎหมายก็ไม่มีสิทธิได้รับค่าสินไหมทดแทนตามสัญญาประกันภัย เพราะเขาไม่ได้รับความเสียหายที่เกิดขึ้นนั้น

3. การพนันไม่สามารถทราบล่วงหน้าได้เลยว่าฝ่ายใดจะเป็นฝ่ายชนะหรือฝ่ายแพ้ แต่การประกันภัยเมื่อผู้เอาประกันภัยได้ชำระเงินค่าเบี้ยประกันภัยแล้ว ย่อมเป็นที่ทราบแน่ชัดว่าเมื่อเกิดวินาศภัยแล้วผู้เอาประกันภัยจะได้รับการชดเชยค่าเสียหายจากผู้รับประกันภัย

4. หลักการรับช่วงสิทธิ (Principle of Subrogation)

หลักการรับช่วงสิทธิได้ถูกบัญญัติขึ้น เพื่อให้มีความสัมพันธ์กับหลักการชดเชยค่าสินไหมทดแทนตามความเป็นจริง เพื่อให้บุคคลภายนอกซึ่งเป็นผู้ก่อให้เกิดภัยนั้นต้องรับผิดชอบในความเสียหายที่ตนได้กระทำขึ้นตามกฎหมาย และเพื่อให้ผู้เอาประกันภัยหรือผู้รับประกันภัยที่ได้รับค่าสินไหมทดแทนไปตามค่าเสียหายที่แท้จริงแล้ว ไม่มีสิทธิเรียกร้องค่าเสียหาย จำนวนนั้นจากบุคคลภายนอก ซึ่งเป็นผู้ก่อความเสียหายได้อีกเพราะสิทธิดังกล่าวผู้รับประกันภัยได้รับช่วงไปแล้วตามกฎหมาย ผู้เอาประกันภัยจะเรียกร้องค่าเสียหายจำนวนเดียวกันทั้งจากผู้ก่อภัยและผู้รับประกันภัยไม่ได้ และไม่ว่าการณีใดผู้รับประกันภัยจะรับช่วงสิทธิเกินกว่าจำนวนที่ตนจ่ายค่าสินไหมทดแทนไปไม่ได้

5. หลักการเฉลี่ย (Principle of Contribution)

หลักเกณฑ์นี้เป็นสิ่งสนับสนุนหลักการชดเชยค่าสินไหมทดแทนตามความเป็นจริง มีความมุ่งหมายให้ผู้รับประกันภัยในวัตถุที่เอาประกันภัยอันเดียวกัน ความเสี่ยงภัยอันเดียวกันและส่วนได้ส่วนเสียอันเดียวกัน ต้องรับผิดชอบในส่วนของความเสียหายที่ผู้รับประกันภัยแต่ละคนมีอยู่ตามสัญญาประกันภัยแต่ละฉบับเป็นอัตราส่วนกับจำนวนเงินที่ตนได้รับประกันภัยไว้ฉะนั้น แม้ผู้เอาประกันภัยจะมีกรรมกรรมหลายฉบับ เมื่อมีการจ่ายค่าสินไหมทดแทน ผู้เอาประกันภัยก็ยังคงได้รับค่าสินไหมทดแทนรวมกันแล้วเท่ากับค่าเสียหายที่เกิดขึ้นจริงเท่านั้น

6. หลักสาเหตุใกล้ชิด (Principle of Proximate Cause)

เป็นหลักซึ่งกำหนดให้ผู้รับประกันภัยชดเชยค่าสินไหมทดแทนอันเนื่องมาจากความเสียหายที่เกิดขึ้นจากสาเหตุใกล้ชิดกับภัยที่ทำประกันภัยไว้

สาเหตุใกล้ชิด คือ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นต่อเนื่องโดยไม่ขาดตอน (Unbroken chain of events) และเป็นผลโดยตรงจากภัยที่ได้รับไว้ในสัญญาประกันภัย

สาระสำคัญของหลักสาเหตุใกล้ชิด ซึ่งผู้รับประกันภัยจะต้องชดเชยค่าสินไหมทดแทน มีดังนี้

1. ต้องมีภัยที่รับประกันภัยไว้เกิดขึ้นจริง

2. ความเสียหายที่เกิดขึ้น กับวัตถุที่เอาประกันภัย เป็นผลโดยตรงจากภัยที่ระบุไว้ในสัญญาประกันภัย
3. เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนั้นต่อเนื่องกันโดยไม่ขาดตอน
4. ในกรณีที่มีภัยหลายชนิดเกิดขึ้นไม่พร้อมกัน ภัยชนิดแรก ไม่ว่าจะก่อให้เกิดความเสียหายมากหรือน้อยจะต้องเป็นสาเหตุใกล้ชิด แม้ว่าภัยที่มาทีหลังจะทำให้เกิดความเสียหายกับผู้เอาประกันภัยมากกว่าก็ตาม

ประเภทของการประกันชีวิต

1. การประกันชีวิตประเภทสามัญ (Ordinary Life Insurance)

มีวัตถุประสงค์เพื่อคุ้มครองการเสียชีวิตที่เกิดขึ้นกับผู้เอาประกันเสียชีวิตไป หรือเป็นการออมทรัพย์สำหรับผู้เอาประกันตามระยะเวลาที่ต้องการ มีลักษณะเป็นการประกันชีวิตรายบุคคล โดยที่แต่ละกรมธรรม์มีจำนวนเงินเอาประกันชีวิตสูงพอสมควร และมีการจ่ายเบี้ยประกันเป็นรายปี รายครึ่งปี รายสามเดือน หรือรายเดือน ขึ้นอยู่กับผู้เอาประกัน

2. การประกันชีวิตแบบอุตสาหกรรม (Industrial Life Insurance)

เป็นการประกันชีวิตเพื่อช่วยเหลือจุนเจือครอบครัวของคนงานในโรงงานอุตสาหกรรม หรือครอบครัวชนชั้นกรรมกรซึ่งมีรายได้ต่ำ ไม่สามารถจ่ายเบี้ยประกันแบบสามัญได้ จำนวนเงินเอาประกันแต่ละรายมีจำนวนไม่สูงมากนัก แต่ลักษณะของความคุ้มครองเป็นเช่นเดียวกับการประกันแบบสามัญ ในการจ่ายเบี้ยประกันผู้เอาประกันสามารถเลือกจ่ายเป็นรายสัปดาห์ หรือรายเดือนก็ได้ การประกันชีวิตแบบนี้มักจะไม่มี การตรวจสอบสุขภาพ ทั้งนี้เนื่องจากอัตราค่าเบี้ยประกันค่อนข้างต่ำ อาจทำให้บริษัทผู้รับประกันไม่คุ้มกับค่าใช้จ่ายที่เสียไปเพื่อการนี้

3. การประกันชีวิตกลุ่มหรือการประกันชีวิตหมู่ (Group Life Insurance)

เป็นการประกันชีวิตของบุคคลหลาย ๆ บุคคลภายใต้กรมธรรม์ประกันชีวิตฉบับเดียว ส่วนมากจะเป็นพนักงานของบริษัท หรือ โรงงานอุตสาหกรรมเดียวกัน โดยมีเงื่อนไขที่จะจ่ายให้กับผู้รับประโยชน์ตามจำนวนเงินเอาประกันที่ได้ระบุไว้ โดยนายจ้างเป็นผู้จ่ายเบี้ยประกันชีวิต หรือ

นายจ้างและลูกจ้างร่วมกันจ่ายเบี้ยประกันชีวิต ผู้รับประโยชน์จะต้องเป็นคนที่ผู้เอาประกันระบุไว้ในกรมธรรม์ แต่จะต้องไม่ใช่ นายจ้าง จุดมุ่งหมายของการทำประกันชีวิตแบบนี้ก็เพื่อคุ้มครองลูกจ้างในองค์กรที่ได้รับบาดเจ็บ ทุพพลภาพ หรือสูญเสียชีวิตลง ไม่ว่าจะเนื่องจากการปฏิบัติงานในหน้าที่หรือไม่ก็ตาม การประกันแบบนี้โดยทั่วไปไม่มีการตรวจสอบสุขภาพ

ชนิดของกรมธรรม์ประกันชีวิต

แบ่งออกเป็น 2 ชนิด ดังนี้

1. ชนิดมีเงินปันผล (Participating Policy)

เป็นการเอาประกันชีวิตที่มีลักษณะเหมือนกับการถือหุ้นของบริษัทประกันชีวิต อัตราเบี้ยประกันสูงกว่าแบบไม่มีเงินปันผล เพราะมีการบวกค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานและกำไรของบริษัท หรือส่วนบวกเพิ่ม (Loading) ในเบี้ยประกันภัยสุทธิ (Net Premium) แต่การประกันชีวิตแบบนี้ผู้เอาประกันจะมีส่วนร่วมในการลงทุนด้านค่าใช้จ่าย เมื่อบริษัทบริหารงานมีกำไรจะได้รับเงินปันผลซึ่งเกิดจากผลกำไรของบริษัท ซึ่งมีเงื่อนไขว่าจะได้รับเมื่อทำประกันชีวิตถึงสิ้นปีที่ 2 หรือ สิ้นปีที่ 3 แล้วแต่รูปแบบของกรมธรรม์ โดยผู้เอาประกันชีวิตจะขอรับได้ 3 วิธี คือ ขอรับเป็นเงินสด ใช้ลดเบี้ยประกันชีวิต หรือฝากสะสมไว้กับบริษัทโดยได้รับดอกเบี้ย ก็ได้

2. ชนิดไม่มีเงินปันผล (Non Participating Policy)

เป็นการเอาประกันชีวิตทั่ว ๆ ไป อัตราเบี้ยประกันต่ำกว่าแบบมีเงินปันผล เพราะผู้เอาประกันไม่ได้รับส่วนแบ่งจากผลกำไรของบริษัท

ทฤษฎีและหลักพื้นฐานทางสถิติที่ใช้สำหรับการประกันชีวิต

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจประกันชีวิตอาศัยหลักพื้นฐานทางสถิติที่จำเป็น เพื่อนำมาใช้คำนวณความเสี่ยงภัยและ ใช้กำหนดอัตราเบี้ยประกันของผู้เอาประกันภัย ทฤษฎีต่าง ๆ มีดังนี้

1. ทฤษฎีความน่าจะเป็น (Theory of Probability)

ชนินทร์ สิงห์รุ่งเรือง (2545: 18) กล่าวถึงทฤษฎีความน่าจะเป็นนี้ว่า ในการประกันภัย บริษัทประกันภัย จะอาศัยหลักของทฤษฎีนี้กับสถิติการสูญเสียในอดีต เพื่อใช้เป็นแนวทางในการคาดคะเนในอนาคตว่าจะเกิดการสูญเสียเท่าใด ทั้งนี้ เพื่อที่จะสามารถคำนวณเบี้ยประกันภัยที่ต้องเรียกเก็บจากผู้เอาประกันภัยให้เพียงพอที่จะนำไปชดเชยค่าสินไหมทดแทน เมื่อมีภัยเกิดขึ้นในอนาคตตามที่ได้รับประกันภัยไว้

การนำทฤษฎีความน่าจะเป็นมาใช้ในการประกันชีวิตมีวัตถุประสงค์ เพื่อกำหนดอัตราเบี้ยประกันให้เหมาะสมกับการประกันชีวิตแต่ละประเภท เพราะลักษณะและจำนวนความสูญเสียที่เกิดขึ้นจะมีลักษณะแตกต่างกัน ดังนั้นจึงต้องคาดการณ์เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และที่จะเกิดขึ้นในอนาคต โดยนำทฤษฎีความน่าจะเป็นนี้มาประมาณค่าความสูญเสียที่เกิดขึ้นนั้น

2. กฎแห่งจำนวนมาก (Law of large number)

(ชูศรี พันธุ์ทอง, 2534: 30) กล่าวถึงกฎแห่งจำนวนมากไว้ว่า การเสี่ยงภัยของผู้รับประกันที่สำคัญอันหนึ่ง คือ เขาไม่สามารถทราบได้ว่าความน่าจะเป็นของการเกิดความเสียหายที่แท้จริงมีค่าเท่าใดแน่ เขาต้องประมาณความน่าจะเป็นที่แท้จริงนี้โดยการทำการทดลอง ซึ่งผลที่ได้ออกมา มักจะมีค่าไม่ถูกต้องนัก และขึ้นอยู่กับขนาดความไม่แน่นอน กฎแห่งจำนวนมากจะช่วยแก้ปัญหานี้ได้ เพราะกฎนี้จะบอกผู้รับประกันได้ว่า เขาสามารถจะได้คำตอบแทนที่เขาต้องการอย่างถูกต้อง โดยการเพิ่มจำนวนค่าสังเกตให้มากขึ้นโดยไม่จำกัดจำนวน (Infinity) ดังนั้น ถ้าเราไม่ทราบความน่าจะเป็นของการเกิดของเหตุการณ์ที่แน่นอนแล้ว เราสามารถที่จะประมาณค่าของมันให้ถูกต้องได้มากขึ้นโดยการเพิ่มจำนวนการสังเกตของเราในวิธีการสุ่มตัวอย่างได้ ค่าเฉลี่ยของจำนวนที่มากของค่าสังเกตทั้งหมดจะประมาณได้ใกล้เคียงกับค่าเฉลี่ยที่แท้จริงของประชากร

ชนินทร์ สิงห์รุ่งเรือง (2545: 19) กล่าวว่า กฎแห่งจำนวนมาก หมายถึง การคาดคะเนหรือคำนวณหาโอกาสของความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์ หรือจะมีความเป็นจริงมากขึ้น หากจำนวนตัวอย่าง หรือข้อมูลที่ใช้ในการพยากรณ์นั้นมีมากขึ้น ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการกำหนดอัตราเบี้ยประกันแต่ละประเภทของบริษัทประกันภัย

บริษัทประกันชีวิตได้อาศัยคุณประโยชน์ของกฎนี้ ทำการพิจารณารับความเสี่ยงภัยโดยให้มีจำนวนรายมากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ และคำนวณอัตราเบี้ยประกัน ให้เพียงพอสำหรับการสูญเสียที่คาดไว้ในอนาคต

3. กฎของการเฉลี่ย (Law of Average)

ณิชากรมล ตันตวิณิชากร (2548: 39) กล่าวว่า กฎของการเฉลี่ยเป็นหลักสำคัญในการประกันภัย เนื่องจากการประกันภัยเป็นแผนเฉลี่ยความเสี่ยงภัย ที่จะเกิดขึ้นระหว่างผู้ร่วมเสี่ยงภัย หรือผู้เอาประกันภัยด้วยกันในรูปของเบี้ยประกันภัย

กรณีกลุ่มของผู้เอาประกันภัยมีมาก ความเสี่ยงภัยจะถูกเฉลี่ยให้น้อยลง ทำให้ค่าเบี้ยประกันภัยมีอัตราต่ำลง ในทางตรงกันข้าม

กรณีกลุ่มของผู้เอาประกันภัยมีน้อย ความเสี่ยงภัยจะถูกเฉลี่ยให้น้อยลง ทำให้ค่าเบี้ยประกันภัยมีอัตราสูงขึ้น

4. อัตราการตาย (Rate of Mortality)

เป็นองค์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญในการคำนวณเบี้ยประกันชีวิต หมายถึง อัตราการตายของผู้ทำประกันชีวิตที่ประมาณได้ ซึ่งการคาดการณ์อัตราการตายจะศึกษาจากอัตราการตายของกลุ่มผู้ทำประกันชีวิต มิใช่ผู้ทำประกันชีวิตคนใดคนหนึ่ง อัตราการตายที่อายุใดอายุหนึ่งจึงใช้แทนอัตราการตายเฉลี่ยของกลุ่มคนที่มีอายุนั้น ๆ

งานวิจัยที่เกี่ยวกับการประกันชีวิต

สุดใจ เดชธนมงคลชัย (2545) ได้ศึกษาปัจจัยที่กำหนดการตัดสินใจประกันชีวิตโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาปัจจัยที่กำหนดการตัดสินใจประกันชีวิตในเขตกรุงเทพมหานครและในเขตปริมณฑล ใช้ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) โดยการออกแบบสอบถามสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง โดยทำการสุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งหมด 286 ตัวอย่าง และใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ที่ได้จากการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะของธุรกิจประกันชีวิต สภาพปัญหาและอุปสรรคต่อการเจริญเติบโตของธุรกิจประกันชีวิต โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากสมาคมประกันชีวิตไทย กรมการประกันภัย กระทรวงพาณิชย์ ธนาคารแห่งประเทศไทย ตลอดจนวารสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยทำการศึกษาเพื่อหาความสัมพันธ์ของปัจจัยที่กำหนดการตัดสินใจประกันชีวิตผลการศึกษา พบว่า ค่าเบี้ยประกันภัยมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจประกันชีวิตในทิศทางเดียวกัน ที่ระดับความเชื่อมั่น 90 เปอร์เซนต์ ระดับรายได้ของผู้เอาประกันมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจประกันชีวิตในทิศทางเดียวกัน ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซนต์ อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 1 ปีของธนาคาร

พาณิชย์มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจประกันชีวิตในทิศทางตรงกันข้าม ที่ระดับความเชื่อมั่น 99 เปอร์เซนต์ ระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจประกันชีวิตในทิศทางเดียวกัน ที่ระดับความเชื่อมั่น 90 เปอร์เซนต์ อายุมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจประกันชีวิตในทิศทางตรงกันข้าม แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จากงานวิจัยนี้สรุปว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจต่อการทำประกันชีวิตของผู้เอาประกัน ขึ้นอยู่กับรายได้ของผู้เอาประกัน ค่าเบี้ยประกันชีวิต อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 1 ปีของธนาคารพาณิชย์ไทย อัตราผลตอบแทนหรือผลประโยชน์ที่ได้รับจากการทำประกันชีวิต ส่วนอายุไม่มีผลต่อการตัดสินใจทำประกันชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมิตตา เวียงสงค์ (2547) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจทำประกันชีวิตของลูกค้าบริษัท กรุงไทยแอกซ่า ประกันชีวิต จำกัด ในเขตจังหวัดนนทบุรี ผลการศึกษาพบว่า เหตุผลที่ประชาชนตัดสินใจทำประกันชีวิตกับบริษัทแอกซ่า ขึ้นอยู่กับ เบี้ยประกัน การจ่ายสินไหมทดแทน โดยที่เพศ และอายุของผู้เอาประกันชีวิตไม่มีความแตกต่างกันในการตัดสินใจทำประกันชีวิต ส่วนปัจจัยอื่น ๆ ได้แก่ ภาพลักษณ์ของบริษัท การบริการลูกค้ามีส่วนในการตัดสินใจทำประกันชีวิตกับทางบริษัท จากการศึกษาครั้งนี้มีข้อเสนอแนะว่าเพื่อเป็นการไม่เอาเปรียบกันและกันระหว่างลูกค้าและบริษัทประกันชีวิตบริษัทน่าจะมีการศึกษารูปแบบของการประกันชีวิตใหม่ ๆ ที่สนองตอบความต้องการของลูกค้าคนไทยในยุคโลกาภิวัตน์ และบริษัทควรฝึกอบรมตัวแทนในเรื่องคุณสมบัติตัวแทนประกันชีวิต รวมถึงเรื่องเทคนิคการจูงใจ การให้บริการเพื่อชักจูงให้ผู้สนใจเห็นความจำเป็นในการทำประกันชีวิตมากขึ้น

มาลินี เชษฐโชติศักดิ์ (2534: 121-125) ได้ทำการศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการทำประกันชีวิตในประเทศไทย เพื่อจะศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการทำประกันชีวิตในประเทศไทย ทั้งทางด้านจำนวนกรมธรรม์ประกันชีวิต และมูลค่าเบี้ยประกันชีวิตรับสุทธิของประเทศไทยโดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิรายปีมาวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ โดยใช้แบบจำลองสมการถดถอยเชิงซ้อน ผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการทำประกันชีวิตในกรณีจำนวนกรมธรรม์ และมูลค่าเบี้ยประกันชีวิต พบว่าจำนวนประชากร อัตราการตาย จำนวนตัวแทนประกันชีวิต และจำนวนกรมธรรม์ประกันชีวิตเมื่อปีก่อน หรือจำนวนมูลค่าเบี้ยประกันชีวิตเมื่อปีก่อน มีผลต่อการตัดสินใจทำประกันชีวิต ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 99 เปอร์เซนต์ และค่า Coefficient of Determination (R-Square) 99.59 เปอร์เซนต์ ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อจำนวนกรมธรรม์มากที่สุดคือ จำนวนประชากร รองลงมาคือ อัตราการตาย จำนวนตัวแทนประกันชีวิต และจำนวนกรมธรรม์ปีก่อน ตามลำดับ ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อมูลค่าเบี้ยประกันชีวิตมากที่สุดคือ จำนวนประชากร อัตราการตาย มูลค่าเบี้ยประกันชีวิต และจำนวนตัวแทนประกันชีวิต ตามลำดับ ส่วนผลการศึกษาสัดส่วนเปรียบเทียบระหว่างปัจจัยต่าง ๆ โดยจำแนกตามรายภาค พบว่า สัดส่วนของจำนวนประชากรต่อจำนวนกรมธรรม์ของภาค

ตะวันออกเฉียงเหนือมีสัดส่วนมากที่สุด และกรุงเทพมหานครมีสัดส่วนต่ำที่สุด สัดส่วนของจำนวนกรรมธรรม์ต่อจำนวนตัวแทนประกันชีวิตของภาคกลางมีสัดส่วนมากที่สุด สำหรับสัดส่วนของภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีสัดส่วนต่ำที่สุด สัดส่วนของมูลค่าเบี้ยประกันชีวิตต่อจำนวนประชากรของกรุงเทพมหานครมีสัดส่วนมากที่สุด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีสัดส่วนต่ำที่สุด และสัดส่วนของมูลค่าเบี้ยประกันชีวิตต่อตัวแทนประกันชีวิตของกรุงเทพมหานครมีสัดส่วนมากที่สุด ส่วนภาคใต้มีสัดส่วนต่ำที่สุด การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ขอเสนอแนะว่า รัฐบาลควรมีนโยบายส่งเสริมการประกันชีวิตโดยมีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้แก่ประชาชนทั่วไป รวมทั้งบรรจุเป็นหลักสูตรของการศึกษาเนื่องจากตัวแทนประกันชีวิต มีบทบาทที่สำคัญ ดังนั้นบริษัทประกันชีวิตควรมีการอบรมตัวแทนประกันชีวิตเพื่อให้มีคุณภาพ จรรยาบรรณและความซื่อสัตย์ต่ออาชีพให้มากขึ้น สำหรับงานวิจัยของ อำพันธ์ เอมอ้อม (2538: 57-59) ได้ทำการศึกษาปัจจัยบางประการที่มีผลต่อการทำประกันชีวิตของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร และเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเพื่อศึกษาหาความสัมพันธ์ และน้ำหนักความสำคัญของปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อการตัดสินใจทำประกันชีวิต ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยบางประการซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ บทบาทของตัวแทนประกันชีวิต ความรู้ด้านการประกันชีวิต เจตคติที่มีต่อการทำประกันชีวิตมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจทำประกันชีวิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนน้ำหนักของความสำคัญของปัจจัยบางประการส่งผลต่อการทำประกันชีวิตของประชาชนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ บทบาทของตัวแทนประกันชีวิต ความรู้ด้านการประกันชีวิต และรายได้ ส่วนเจตคติที่มีต่อการทำประกันชีวิต และสถานภาพสมรสส่งผลต่อการทำประกันชีวิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการทำประกันชีวิตของประชาชนโดยตรงได้แก่บทบาทของตัวแทนประกันชีวิต ความรู้ด้านการทำประกันชีวิต รายได้ เจตคติที่มีต่อการประกันชีวิต และสถานภาพสมรส ปัจจัยที่มีผลทางอ้อมต่อการทำประกันชีวิต ได้แก่ ระดับการศึกษา และอายุ ส่วนปัจจัยที่ไม่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจทำประกันชีวิตของประชาชน คือ เพศ และอาชีพ จะเห็นว่าผลการวิจัยสอดคล้องกับการวิจัยของ สุดใจ เชนธนมงคลชัย ที่พบว่าเพศไม่มีผลต่อการตัดสินใจทำประกันชีวิตของประชาชน ส่วน วรกร สุทธิเวชระกร (2547) ได้ศึกษาการตัดสินใจทำประกันชีวิตประเภทกลุ่ม มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการกำหนดการตัดสินใจทำประกันชีวิตประเภทกลุ่ม โดยใช้ข้อมูลปฐมภูมิที่ได้จากการออกแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนายจ้าง หรือเจ้าหน้าที่ฝ่ายทรัพยากรบุคคลจำนวนทั้งหมด 250 ตัวอย่างในเขตกรุงเทพมหานครเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดการตัดสินใจ นอกจากนี้ยังทำการศึกษาลักษณะทั่วไปของหน่วยงานที่ทำและไม่ทำประกันชีวิตประเภทกลุ่ม และลักษณะทั่วไปของการประกันชีวิตประเภทกลุ่มของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ค่าทางสถิติได้แก่ ค่าร้อยละ ผลการศึกษาพบว่า โอกาสที่หน่วยงานจะตัดสินใจทำ

ประกันชีวิตประเภทกลุ่มมีมากขึ้น ในกรณีที่มีลูกจ้างจำนวนมาก และมีลูกจ้างส่วนใหญ่ทำงานในโรงงาน แต่จะมีโอกาสที่จะตัดสินใจทำประกันชีวิตประเภทกลุ่มน้อยลง ในกรณีที่มีผู้ถือหุ้นรายใหญ่เป็นคนต่างประเทศ หน่วยงานมีผลกำไรจากการดำเนินงานมาก และหน่วยงานที่เปิดดำเนินงานมาเป็นระยะเวลานาน อีกทั้งอัตราค่าเบี้ยประกันชีวิตประเภทกลุ่มที่ต่ำไม่มีผลต่อการตัดสินใจทำประกันชีวิตประเภทกลุ่มของหน่วยงานที่อยู่ในระดับค่อนข้างมาก ได้แก่ บริษัทที่มีสาขาจำนวนมาก สะดวกในการติดต่อให้บริการได้ง่าย ส่วนลักษณะการตัดสินใจในด้านสิทธิประโยชน์และเบี้ยประกันที่ทำให้ตัดสินใจทำประกันชีวิตที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ทำประกันเพราะต้องการนำทุนประกันที่ได้รับเป็นทุนเพื่อไว้ใช้ดำรงชีวิตเมื่อยามเกษียณอายุ ไม่ต้องจ่ายเงินสำรองไปก่อนเมื่อเข้ารับการรักษาพยาบาล และเป็นเงินช่วยเหลือยามเจ็บป่วยนอกเหนือจากที่ได้รับจากต้นสังกัด สำหรับการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้เสนอแนะว่า บริษัทที่ประกอบธุรกิจประกันชีวิตควรมีการพัฒนา และปรับปรุงโดยการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ความเข้าใจ ในหลักการประกันชีวิตให้ประชาชนเข้าใจถึงผลประโยชน์ที่จะได้รับ มีแบบประกันชีวิตที่เหมาะสมสามารถตอบสนองความต้องการอย่างแท้จริงอันจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อประชาชนและต่อบริษัท และบริษัทต้องมีการพัฒนา ปรับปรุงระบบการจ่ายการสินไหมทดแทนให้รวดเร็วและเป็นธรรม พัฒนารูปแบบของการประกันชีวิตให้เหมาะสมกับศักยภาพและความต้องการของกลุ่มข้าราชการ รวมถึงการฝึกอบรมให้ตัวแทน และบุคลากรภายในให้มีความสำคัญต่อการบริการต่อผู้เอาประกัน รวมถึงการปรับปรุงช่องทางการติดต่อของผู้เอาประกันและบริษัทให้สะดวกรวดเร็วมากยิ่งขึ้น ส่วนภาครัฐควรจะมีการควบคุมดูแลให้บริษัทประกันชีวิตปฏิบัติตามเงื่อนไขกรมธรรม์อย่างเคร่งครัด และควรมีบทลงโทษต่อตัวแทนประกันชีวิตที่ก่อให้เกิดการลดทอนความน่าเชื่อถือของระบบการประกันชีวิต

จะเห็นว่างานวิจัยเกี่ยวกับการตัดสินใจทำประกันชีวิตของผู้เอาประกัน ส่วนใหญ่จะเน้นศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจทำหรือไม่ทำประกันชีวิต โดยศึกษาหาความสัมพันธ์ของปัจจัยต่าง ๆ เช่น เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ ซึ่งเป็นปัจจัยส่วนบุคคล จากผลสรุปของงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น ส่วนใหญ่ให้ผลสรุปที่สอดคล้องกัน คือ ปัจจัยต่าง ๆ ข้างต้นมีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจทำประกันชีวิตของผู้เอาประกันทั้งในทิศทางเดียวกัน หรือในทิศทางตรงกันข้ามกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากจากนั้นยังมีการนำปัจจัยด้านการบริการของบริษัทประกันชีวิตในด้านต่าง ๆ รวมถึงปัจจัยที่เกี่ยวกับตัวแทนประกันชีวิต เช่น ความน่าเชื่อถือของตัวแทนประกันชีวิต ความรู้ในการนำเสนอแบบประกันแก่ผู้สนใจ ความซื่อสัตย์ของตัวแทนขายประกัน พบว่ามีผลต่อการตัดสินใจทำประกันชีวิตของผู้เอาประกันด้วย นอกจากนั้นบางงานวิจัยได้ศึกษาปัจจัยด้านการลงทุนและได้กล่าวถึงอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำของผู้ลงทุน พบว่า ปัจจัยด้านดอกเบี้ยเงินฝากมีผลต่อการตัดสินใจทำประกันชีวิตของผู้เอาประกันด้วยเช่นกัน

ในการศึกษาค้างนี้ ผู้วิจัยสนใจศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกซื้อแบบประกันชีวิตในแบบต่าง ๆ ซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งจำแนกแบบประกันชีวิตออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ แบบประกันชีวิตแบบชั่วระยะเวลา แบบประกันชีวิตแบบตลอดชีพ และแบบประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ การวิจัยครั้งนี้อาศัยข้อมูลของผู้ทำประกันชีวิตของบริษัทประกันชีวิตทั่วประเทศไทย โดยทำการศึกษาถึงปัจจัยบางประการ ที่น่าจะส่งผลและมีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจเลือกซื้อประกันชีวิตของผู้เอาประกันทั้ง 3 ประเภทดังกล่าวข้างต้น โดยนำข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยส่วนบุคคลบางอย่างเช่น เพศ ภูมิลำเนา อาชีพ อายุเริ่มต้นทำประกันชีวิต รวมถึงปัจจัยในด้านการซื้อประกันชีวิต เช่น ประเภทของแบบประกันชีวิต ทุนประกันชีวิตเริ่มต้น ระยะเวลาคุ้มครองชีวิต ระยะเวลาชำระเบี้ยประกันชีวิต ประเภทของการชำระเบี้ยประกัน รวมถึงจำนวนเบี้ยประกันชีวิตรายปี เป็นต้น มาศึกษาวิเคราะห์ว่าปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้มีผลต่อการตัดสินใจเลือกรูปแบบในการซื้อประกันชีวิตของผู้เอาประกันหรือไม่ นอกจากนั้น ผู้วิจัยยังสนใจศึกษาการกำหนดตัวแบบสำหรับวิเคราะห์รูปแบบของการประกันชีวิตทั้ง 3 ประเภทโดยอาศัยความสัมพันธ์ของปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้ด้วย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

(RESEARCH METHODOLOGY)

ในการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกรูปแบบของการประกันชีวิตและตัวแบบสำหรับวิเคราะห์รูปแบบของการประกันชีวิตนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัยในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้ต่อไปนี้

ประชากรและการสุ่มตัวอย่าง

(POPULATION AND SAMPLING PROCEDURES)

ในการวิจัยครั้งนี้นำข้อมูลของผู้ที่ทำประกันชีวิตกับบริษัทเมืองไทยประกันชีวิต จำกัด โดยเป็นกรมธรรม์ประกันชีวิตรายสามัญ ไม่รวมกรมธรรม์ประกันชีวิตแบบอุตสาหกรรม และการประกันชีวิตแบบกลุ่ม ซึ่งกรมธรรม์ประกันชีวิตรายสามัญนี้ยังคงมีผลบังคับอยู่ ณ สิ้นเดือนมิถุนายน พ.ศ.2550 ทั้งนี้ไม่นับรวมเฉพาะกรมธรรม์หลักเท่านั้น ไม่รวมประกันอุบัติเหตุรายบุคคล และสัญญาส่วนควบต่าง ๆ เช่น การซื้อสุขภาพ อุบัติเหตุ ทูพพลภาพ เป็นต้น ได้จำนวนประชากรทั้งหมดแบ่งตามแบบประกันชีวิตทั้ง 3 แบบ ดังนี้

1. แบบประกันชั่วระยะเวลา มีจำนวนกรมธรรม์ที่มีผลบังคับจำนวน 79 กรมธรรม์
2. แบบประกันตลอดชีพ มีจำนวนกรมธรรม์ที่มีผลบังคับจำนวน 12,762 กรมธรรม์
3. แบบประกันสะสมทรัพย์ มีจำนวนกรมธรรม์ที่มีผลบังคับจำนวน 84,115 กรมธรรม์

รวมจำนวนกรมธรรม์ประกันชีวิตที่มีผลบังคับ ณ สิ้นเดือน มิถุนายน พ.ศ.2550 ทั้งสิ้นจำนวน 96,956 กรมธรรม์

ทำการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากจำนวนกรมธรรม์ประกันชีวิตที่เป็นประชากรทั้งหมดโดยใช้สูตรของ Yamane (บุญธรรม กิจปริดาภิสุทธิ, 2543: 13) ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดให้มีความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างที่ยอมให้เกิดขึ้นร้อยละ 0.03 ตามสูตร ดังต่อไปนี้

$$n = \frac{N}{1 + N(e^2)}$$

โดยที่	n	หมายถึง จำนวนตัวอย่างสุ่ม
	N	หมายถึง จำนวนประชากรทั้งหมด
	e	หมายถึง ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างที่ยอมให้เกิดขึ้น

ในที่นี้ ใช้ $N = 96,956$

$e = 0.03$

ทำการคำนวณจำนวนตัวอย่างสุ่ม ดังนี้

$$n = \frac{96,956}{1 + 96,956(0.03^2)}$$

$$n = 1,098.52$$

จากการคำนวณจำนวนตัวอย่างสุ่มข้างต้น ผู้วิจัยจึงเลือกใช้จำนวนตัวอย่างสำหรับวิจัยในครั้งนี้จำนวน 1,000 ตัวอย่าง

จากนั้นจึงจัดสรรขนาดตัวอย่างแต่ละชั้นภูมิซึ่งมี 3 ชั้นภูมิตามรูปแบบของการประกันชีวิต

จากสูตร

$$n_i = \frac{nN_i}{N}$$

โดยที่	n	หมายถึง จำนวนตัวอย่างสุ่ม
	N	หมายถึง จำนวนประชากรทั้งหมด
	N_i	หมายถึง จำนวนประชากรในแต่ละกลุ่ม โดยที่ $i = 1, 2, 3$
	n_i	หมายถึง จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่สุ่มมาจากประชากรแต่ละกลุ่ม โดยที่ $i = 1, 2, 3$

จากตัวอย่างจำนวนทั้งหมด 1,000 ตัวอย่าง ทำการคำนวณขนาดตัวอย่างในแต่ละชั้นภูมิได้ดังนี้

ตารางที่ 1 จำนวนผู้ทำประกันชีวิตและจำนวนตัวอย่างสุ่มของแต่ละรูปแบบประกันชีวิต

รูปแบบการทำประกันชีวิต	จำนวนทั้งหมด	จำนวนตัวอย่าง
แบบชั่วระยะเวลา	79	40 *
แบบตลอดชีพ	12,762	130
แบบสะสมทรัพย์	84,115	830

(*) เนื่องจากจำนวนประชากรของแบบประกันชีวิตชั่วระยะเวลามีจำนวนน้อย เมื่อจัดสรรตามสัดส่วนของแต่ละแบบประกันแล้วได้จำนวนตัวอย่างเพียง 1 กรมธรรม เพื่อให้เกิดความเหมาะสม ผู้วิจัยจึงตัดสินใจใช้จำนวนตัวอย่างของแบบประกันชีวิตชั่วระยะเวลาจำนวน 40 ตัวอย่าง

เมื่อจัดสรรขนาดตัวอย่างที่ใช้ในแต่ละชั้นภูมิแล้ว จึงได้ทำการสุ่มจำนวนตัวอย่างในแต่ละรูปแบบของแบบประกันทั้ง 3 รูปแบบ ผู้วิจัยเลือกใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบมีระบบ (Systematic Sampling) โดยมีขั้นตอนดังนี้

จากจำนวนประชากรของผู้ทำประกันชีวิตแบบชั่วระยะเวลาจำนวน 79 คน ต้องการตัวอย่างสุ่มจำนวน 40 คน ดังนั้นจึงทำการสุ่มแบบมีระบบ โดยสุ่มเพิ่มลำดับที่ละ 2 ไปเรื่อย ๆ จนครบ 40 คน

จากจำนวนประชากรของผู้ทำประกันชีวิตแบบตลอดชีพจำนวน 12,762 คน ต้องการตัวอย่างสุ่มจำนวน 130 ราย ดังนั้นจึงทำการสุ่มแบบมีระบบ โดยสุ่มเพิ่มลำดับที่ละ 100 ไปเรื่อย ๆ จนครบ 130 คน

จากจำนวนประชากรของผู้ทำประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์จำนวน 84,115 คน ต้องการตัวอย่างสุ่มจำนวน 830 คน ดังนั้นจึงทำการสุ่มแบบมีระบบ โดยสุ่มเพิ่มลำดับที่ละ 100 ไปเรื่อย ๆ จนครบ 830 คน

ตัวแปรและการวัดค่าตัวแปร (VARIABLES AND MEASUREMENT)

ผู้วิจัยได้กำหนดตัวแปรและการวัดค่าของตัวแปรต่าง ๆ ดังนี้

เพศ (GENDER) หมายถึง เพศของผู้เอาประกันชีวิต ได้แก่ เพศชายหรือ เพศหญิง
อายุ (AGE) หมายถึง อายุที่ผู้เอาประกันเริ่มต้นซื้อประกันชีวิต
ภูมิลำเนา (NA_CITY) หมายถึง พื้นเพหรือถิ่นกำเนิดของผู้เอาประกันชีวิต โดยกำหนดตัวชีวิต คือ กรุงเทพมหานคร ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคอีสาน ภาคตะวันออก ภาคใต้

ความเสี่ยงอาชีพ (RISKOC) หมายถึง ลักษณะการทำงานของผู้เอาประกันชีวิต ซึ่งมีความเสี่ยงในการเกิดภัยแตกต่างกันในแต่ละอาชีพ โดยกำหนดตัวชีวิต คือ อาชีพที่ไม่มีความเสี่ยง ซึ่งเป็นอาชีพที่ไม่เสี่ยงต่อการเกิดภัย เช่น รับราชการ พนักงานบริษัทเอกชน แม่บ้าน พ่อบ้าน พระภิกษุ นักบวช นักเรียน นักศึกษา ข้าราชการบำนาญ เป็นต้น ส่วนอาชีพที่มีความเสี่ยง คือ อาชีพที่เสี่ยงต่อการเกิดภัย ได้แก่ พนักงานต้อนรับบนเครื่องบิน นักบิน ทหาร ตำรวจ เกษตรกร วิศวกร โพรแมน เป็นต้น

รูปแบบการประกันชีวิต (PLAN) หมายถึง แบบประกันชั่วระยะเวลา แบบประกันตลอดชีพ และ แบบประกันสะสมทรัพย์

ชนิดแบบประกันชีวิต (PAR_NON) หมายถึง แบบประกันที่มีเงินปันผลและแบบประกันที่ไม่มีเงินปันผล

จำนวนกรมธรรม์ต่อผู้เอาประกันชีวิต (NO_POL) หมายถึง จำนวนกรมธรรม์ประกันชีวิตทั้งหมดที่ผู้เอาประกันชีวิตแต่ละคนทำไว้กับบริษัท

ทุนประกันชีวิตเริ่มต้น (AMOUNT) หมายถึง จำนวนเงินเอาประกันชีวิต ที่ผู้เอาประกันทำไว้กับบริษัทประกันชีวิตตั้งแต่เริ่มแรกของสัญญา

ระยะเวลาคู่ครองชีวิต (INPERIOD) หมายถึง ระยะเวลาดังสูงสุดที่บริษัทประกันชีวิตต้องรับผิดชอบแก่ผู้เอาประกันชีวิตเมื่อเกิดภัยขึ้นตามที่ระบุไว้ในสัญญา

ระยะเวลาชำระเบี้ย (PEPERIOD) หมายถึง ระยะเวลาดังสูงสุด ที่ผู้เอาประกันชีวิตมีหน้า

ที่ชำระค่าเบี้ยประกันชีวิตแก่บริษัทประกันชีวิต

รูปแบบการชำระเบี้ยประกัน (MODPRM_N) หมายถึง การกำหนดช่วงเวลา ในการชำระเบี้ยประกันชีวิตแก่บริษัทประกัน แบ่งได้ดังนี้ ผู้เอาประกันชำระเบี้ยประกันรายปี ราย 3 เดือน ราย 6 เดือน หรือ ชำระเบี้ยประกันเป็นรายเดือน

เบี้ยประกันชีวิตต่อปี (ANPREM) หมายถึง จำนวนเบี้ยประกันชีวิตต่อปี ที่ผู้เอาประกันมีหน้าที่ชำระให้แก่บริษัทประกันชีวิต

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล (DATA GATHERING)

การรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง พร้อมกับผู้ช่วยนักวิจัย โดยได้วางขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1. ผู้วิจัย ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากลูกค้าที่ทำประกันชีวิตไว้กับบริษัทเมืองไทยประกันชีวิต จำกัด โดยอาศัยฐานข้อมูลของลูกค้าที่ทำประกันชีวิตซึ่งยังคงเป็นกรรมธรรมที่มีผลบังคับอยู่ ณ เดือนมิถุนายน พ.ศ.2550
2. ข้อมูลที่ถูกเก็บรวบรวมมาได้นั้น นำมาคัดเลือก แบ่งกลุ่ม และดำเนินการด้วยวิธีการทางคณิตศาสตร์และสถิติ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องที่สุดและสอดคล้องกับงานวิจัยนี้
3. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ แปลความ สรุปผลและ รายงานผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล (ANALYSIS OF DATA)

หลังจากที่ผู้วิจัยเก็บรวบรวมและตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลแล้ว ได้นำข้อมูลที่ได้กำหนดค่าตัวแปรต่าง ๆ แล้วนำข้อมูลไปวิเคราะห์หาค่าสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับวิเคราะห์ทางสถิติ (Statistical Package for the Social Sciences: SPSS) ดังนี้

1. นำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เช่น ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. นำข้อมูลมาหาความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ ที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกทำประกันชีวิตทั้ง 3 รูปแบบ
3. นำข้อมูลมาวิเคราะห์สถิติหลายตัวแปร (Multivariate Statistics) ได้แก่ การวิเคราะห์สมการจำแนกประเภท (Discriminant Analysis) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกรูปแบบของการประกันชีวิตทั้ง 3 รูปแบบ และสามารถทราบตัวแบบสำหรับวิเคราะห์รูปแบบของการประกันชีวิต

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย
(RESEARCH DURATION)

ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้ระยะเวลาตามแผนกำหนดการที่ได้วางไว้ทั้งสิ้น 11 เดือน นั่นคือตั้งแต่เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2550 ถึง สิงหาคม พ.ศ. 2551

บทที่ 4

ผลการวิจัยและวิจารณ์

(RESULTS AND DISCUSSION)

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจทำประกันชีวิตในแต่ละรูปแบบ โดยแบ่งออกเป็น 3 รูปแบบ ได้แก่ แบบประกันชั่วระยะเวลา แบบประกันตลอดชีพ และแบบประกันสะสมทรัพย์ คำนวณหาขนาดของตัวอย่างสุ่มได้ตัวอย่างทั้งสิ้นจำนวน 1,000 คนและจัดสรรขนาดตัวอย่างแต่ละชั้นภูมิซึ่งมี 3 ชั้นภูมิตามรูปแบบของการประกันชีวิตได้ขนาดตัวอย่างสุ่มของผู้ทำประกันแบบประกันชั่วระยะเวลาจำนวน 40 คน แบบประกันตลอดชีพจำนวน 130 คน และแบบประกันสะสมทรัพย์จำนวน 830 คน จากนั้นจึงทำการสุ่มตัวอย่างแบบเป็นระบบในแต่ละชั้นภูมิ นำข้อมูลไปวิเคราะห์ โดยแบ่งการศึกษารายผลการวิจัยออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ลักษณะโดยทั่วไปของผู้เอาประกันชีวิตทั้ง 3 รูปแบบจากตัวอย่างสุ่มจำนวน 1,000 คน โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา นำเสนอในรูปของตาราง ความถี่ และร้อยละ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ กับ การตัดสินใจเลือกทำประกันชีวิตในรูปแบบต่าง ๆ ทั้ง 3 รูปแบบ

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์การจำแนกประเภท ตามกลุ่มของผู้ทำประกันชีวิต ทั้ง 3 รูปแบบ โดยการสร้างสมการจำแนกประเภท

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ลักษณะโดยทั่วไปของผู้เอาประกันชีวิตทั้ง 3 รูปแบบ

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของผู้เอาประกันชีวิตจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	442	44.2
หญิง	558	55.8
รวม	1,000	100.0

เพศเป็นปัจจัยที่สำคัญในการกำหนดอัตราเบี้ยประกันชีวิต เนื่องจากความเสี่ยงในการเกิดภัยระหว่างเพศชายและเพศหญิงมีความแตกต่างกัน จากตารางที่ 2 พบว่า เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย โดยเป็นผู้เอาประกันชีวิตเพศหญิงร้อยละ 55.8 เพศชาย ร้อยละ 44.2

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของผู้เอาประกันชีวิตจำแนกตามช่วงอายุ

ช่วงอายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
0 ปี ถึง 20 ปี	261	26.1
21 ปี ถึง 40 ปี	530	53.0
41 ปี ถึง 60 ปี	197	19.7
61 ปีขึ้นไป	12	12.0
รวม	1,000	100.0

อายุเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญในการกำหนดอัตราเบี้ยประกันชีวิต ผู้เอาประกันชีวิตที่สูงอายุมีความเสี่ยงในการเกิดภัยมากกว่าผู้เอาประกันชีวิตที่อยู่ในวัยทำงาน ส่วนผู้ที่อยู่ในวัยทารก หรือวัยเด็กก็มีความเสี่ยงในการเกิดภัยมากกว่าผู้ที่อยู่ในวัยทำงานเช่นเดียวกัน จากผลการวิเคราะห์ พบว่า ร้อยละ 53.0 เป็นผู้เอาประกันชีวิตที่อยู่ในวัยทำงานโดยมีอายุอยู่ในช่วง 21 ปี ถึง 40 ปี รองลงมา ร้อยละ 26.1 เป็นผู้เอาประกันชีวิตที่อยู่ในวัยทารก วัยเด็ก นักเรียน นักศึกษา มีอายุอยู่ในช่วง 0 ปี ถึง 20 ปี ร้อยละ 19.7 เป็นผู้เอาประกันชีวิตที่อยู่ในวัยค่อนข้างสูงอายุ มีอายุอยู่ในช่วง 41 ปี ถึง 60 ปี และ ร้อยละ 12.0 เป็นผู้เอาประกันสูงอายุที่มีอายุ 61 ปีขึ้นไป

ดังนั้น จากผลการวิจัยดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่า ผู้เอาประกันชีวิตส่วนใหญ่ เป็นผู้มีอายุอยู่ในช่วง 21 ปี ถึง 40 ปี นั่นคือเป็นผู้ที่อยู่ในช่วงสร้างเนื้อสร้างตัว มีกำลังทรัพย์ในการออมค่อนข้างสูง เนื่องจากมีรายได้จากการทำงานสม่ำเสมอ รวมไปถึงช่วงวัยผู้ใหญ่ อายุระหว่าง 30 ปี ถึง 40 ปีซึ่งถือเป็นช่วงอายุที่ต้องการหลักประกันความมั่นคงให้กับครอบครัว ต้องการเงินเก็บออมไว้ให้กับบุตรหลานในยามที่ตนเองยังมีกำลังหาเลี้ยงชีพได้ สำหรับผู้เอาประกันชีวิตที่สูงอายุ คืออายุตั้งแต่ 61 ปีขึ้นไป ถือเป็นช่วงอายุที่มีความเสี่ยงในการเกิดภัยสูง เมื่อต้องการทำประกันชีวิต ต้องมีการตรวจสุขภาพทุกราย

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของผู้เอาประกันชีวิตจำแนกตามภูมิภาค (ภาค)

ภูมิภาค	จำนวน (คน)	ร้อยละ
กรุงเทพมหานคร	192	19.2
เหนือ	196	19.6
กลาง	274	27.4
ตะวันออกเฉียงเหนือ	120	12.0
ตะวันออก	74	7.4
ใต้	144	14.4
รวม	1,000	100.0

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ผู้เอาประกันชีวิตส่วนใหญ่ ร้อยละ 27.4 อาศัยอยู่ภาคกลาง ซึ่งในที่นี้รวมจังหวัดในเขตปริมณฑลด้วยได้แก่ สมุทรปราการ นนทบุรี ปทุมธานี เป็นต้น รองลงมาเป็นผู้เอาประกันชีวิตที่อาศัยในเขตภาคเหนือ และ กรุงเทพมหานคร ซึ่งมีจำนวนใกล้เคียงกัน คิดเป็นร้อยละ 19.6 และ 19.2 ตามลำดับ ร้อยละ 14.4 เป็นผู้เอาประกันชีวิตที่อาศัยในเขตภาคใต้ ร้อยละ 12.0 เป็นผู้เอาประกันชีวิตที่อาศัยในเขตภาคใต้ และ ร้อยละ 7.4 อาศัยอยู่ในเขตภาคตะวันออก

จะเห็นว่า ผู้ที่อาศัยในเขตกรุงเทพมหานคร มีร้อยละของผู้ทำประกันชีวิตค่อนข้างสูงเมื่อเทียบกับเขตจังหวัดภาคกลางซึ่งประกอบไปด้วยหลายจังหวัด และมีจำนวนใกล้เคียงกับผู้อาศัยในเขตภาคเหนือซึ่งประกอบไปด้วยหลายจังหวัดเช่นเดียวกัน ดังนั้นสามารถสรุปได้ว่า ผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีความรู้ มีการศึกษาสูง และมีหน้าที่การงานที่มั่นคง มี

ความสนใจทำประกันชีวิตในระดับสูงเมื่อเทียบกับภูมิภาคอื่น ๆ สำหรับผู้เอาประกันที่อาศัยในเขตภาคเหนือ ภาคใต้ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีจำนวนของผู้ทำประกันไม่แตกต่างกันมากนัก

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของผู้เอาประกันชีวิตจำแนกตามระดับความเสี่ยงอาชีพ

ระดับความเสี่ยงอาชีพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่เสี่ยง	783	78.3
เสี่ยง	217	21.7
รวม	1,000	100.0

อาชีพของผู้เอาประกันชีวิตมีความสำคัญต่อการทำประกันชีวิต เพราะมีผลต่อการเกิดภัยของผู้เอาประกัน ดังนั้นระดับความเสี่ยงอาชีพ จึงเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญที่อัตราเบี้ยประกันในที่นี่ จะแบ่งระดับความเสี่ยงอาชีพออกเป็น 2 ระดับ ได้แก่ อาชีพที่ไม่เสี่ยงภัย และ อาชีพที่เสี่ยงภัย จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ผู้เอาประกันชีวิตร้อยละ 78.3 ประกอบอาชีพที่ไม่เสี่ยงภัย ส่วนผู้เอาประกันชีวิตร้อยละ 21.7 ประกอบอาชีพที่เสี่ยงภัย

สำหรับผู้เอาประกันชีวิตที่ประกอบอาชีพที่ไม่เสี่ยงภัย ในการทำประกันชีวิต ความเสี่ยงต่าง ๆ ขึ้นอยู่กับเพศและอายุของผู้เอาประกัน การประกอบอาชีพที่ไม่เสี่ยงภัยไม่จำเป็นต้องเพิ่มอัตราเบี้ยประกันชีวิต แต่สำหรับผู้เอาประกันชีวิตที่ประกอบอาชีพที่เสี่ยงภัย ในการทำประกันชีวิตจะต้องเพิ่มเบี้ยประกันชีวิตจากอัตราปกติด้วย ทั้งนี้เนื่องจากผู้เอาประกันชีวิตในกลุ่มนี้มีโอกาสที่จะเกิดภัยต่าง ๆ อันเนื่องมาจากการประกอบอาชีพสูงกว่าผู้เอาประกันปกติ

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของผู้เอาประกันชีวิตจำแนกตามรูปแบบของการประกันชีวิต

รูปแบบการประกันชีวิต	จำนวน (คน)	ร้อยละ
แบบชั่วระยะเวลา	40	4.0
แบบตลอดชีพ	130	13.0
แบบสะสมทรัพย์	830	83.0
รวม	1,000	100.0

ผู้เอาประกันชีวิตที่ซื้อประกันแบบสะสมทรัพย์มีจำนวนมากที่สุด โดยคิดเป็นร้อยละ 83.0 รองลงมา รองลงมาเป็นแบบประกันแบบตลอดชีพ คิดเป็นร้อยละ 13.0 ส่วนร้อยละ 4.0 เป็นแบบประกันชั่วระยะเวลา

จากการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปได้ว่า แบบประกันแบบสะสมทรัพย์เป็นแบบประกันที่ได้รับความนิยมมากที่สุดสำหรับผู้เอาประกันของประเทศไทย เนื่องจากเป็นแบบประกันที่นอกจากได้รับความคุ้มครองชีวิตแล้ว ยังมีผลประโยชน์ในเรื่องของการออมทรัพย์อีกด้วย ซึ่งเหมาะสำหรับผู้ที่มีรายได้สม่ำเสมอ ต้องการหลักประกันชีวิตและสร้างวินัยในการออมทรัพย์ในระยะยาว ส่วนแบบประกันตลอดชีพเป็นแบบประกันที่เหมาะสมสำหรับผู้ที่มีครอบครัว มีบุตรแล้ว และต้องการสร้างหลักประกันชีวิตสำหรับสมาชิกในครอบครัว เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนเมื่อเกิดภัยขึ้นกับหัวหน้าครอบครัว ดังนั้นจึงเป็นแบบประกันที่ค่อนข้างได้รับความนิยมเช่นเดียวกัน สำหรับแบบประกันชั่วระยะเวลา เป็นแบบประกันที่ไม่ค่อยได้รับความนิยมมากเมื่อเทียบกับแบบสะสมทรัพย์ หรือแบบตลอดชีพเนื่องจากมีผลประโยชน์ในเรื่องของการคุ้มครองการเสียชีวิตอย่างเดียวไม่มีผลประโยชน์ด้านการออมทรัพย์

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของผู้เอาประกันชีวิตจำแนกตามชนิดของแบบประกันชีวิต

ชนิดของแบบประกันชีวิต	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่มีเงินปันผล	257	25.7
มีเงินปันผล	743	74.3
รวม	1,000	100.0

แบ่งชนิดของแบบประกันชีวิตเป็น 2 ชนิด ได้แก่ แบบประกันชีวิตที่ไม่มีเงินปันผล และแบบประกันชีวิตที่มีเงินปันผล จากผลการวิเคราะห์ พบว่า ร้อยละ 74.3 ผู้เอาประกันชีวิตส่วนใหญ่ซื้อประกันแบบที่มีเงินปันผล ร้อยละ 25.7 เป็นแบบที่ไม่มีเงินปันผลเนื่องจากผู้เอาประกันคำนึงถึงผลประโยชน์ในเรื่องของการออมทรัพย์ควบคู่กับผลประโยชน์ด้านความคุ้มครองการเสียชีวิต

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของผู้เอาประกันชีวิต จำแนกตามจำนวนกรมธรรม์ที่ผู้เอาประกันชีวิตทำกับบริษัทประกัน

จำนวนกรมธรรม์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1 – 2	973	97.3
3 – 4	20	2.0
5 ขึ้นไป	7	0.7
รวม	1,000	100.0

ผู้เอาประกันชีวิตส่วนใหญ่ทำประกันชีวิต 1 ถึง 2 กรมธรรม์เท่านั้น คิดเป็นร้อยละ 97.3 ร้อยละ 2.0 เป็นผู้เอาประกันชีวิตที่ถือกรมธรรม์ 3 ถึง 4 กรมธรรม์ ส่วนผู้เอาประกันชีวิตที่ถือกรมธรรม์ตั้งแต่ 5 กรมธรรม์ขึ้นไปมีเพียงร้อยละ 0.7 เท่านั้น

จากผลการวิเคราะห์ จะเห็นได้ว่า ผู้เอาประกันชีวิตในประเทศไทยโดยส่วนใหญ่จะซื้อกรมธรรม์ประกันชีวิตเพียง 1 ถึง 2 กรมธรรม์เท่านั้น มีเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่ถือกรมธรรม์ประกันชีวิตตั้งแต่ 5 กรมธรรม์ขึ้นไป ซึ่งแตกต่างจากบางประเทศที่ประชาชนส่วนใหญ่จะให้ความสำคัญต่อการทำประกันชีวิตค่อนข้างมาก เช่น ประเทศญี่ปุ่น เป็นต้น

ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละของผู้เอาประกันชีวิตจำแนกตามเงินเอาประกันชีวิตเริ่มต้น

เงินเอาประกันชีวิตเริ่มต้น (บาท)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่า 100,000	14	1.4
100,001 ถึง 300,000	925	92.5
300,001 ถึง 500,000	12	1.2
500,000 ขึ้นไป	49	4.9
รวม	1,000	100.0

โดยส่วนใหญ่ผู้เอาประกันชีวิต จะซื้อประกันชีวิตด้วยจำนวนเงินเอาประกันเริ่มต้นในช่วง 100,000 บาทถึง 300,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 92.5 รองลงมาเป็นผู้เอาประกันชีวิตที่ซื้อด้วย

จำนวนเงินเอาประกันเริ่มต้นตั้งแต่ 500,000 บาทขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 4.9 ส่วน ร้อยละ 1.4 และ 1.2 เป็นผู้เอาประกันชีวิตที่ซื้อด้วยจำนวนเงินเอาประกันเริ่มต้น น้อยกว่า 100,000 บาท และ ในช่วง 300,000 บาทถึง 500,000 บาท ตามลำดับ

จากผลการวิเคราะห์จะเห็นว่า โดยส่วนใหญ่ ผู้เอาประกันชีวิตจะซื้อประกันด้วยจำนวนเงินเอาประกันในช่วง 100,000 บาทถึง 300,000 บาท ซึ่งเป็นจำนวนเงินเอาประกันที่บริษัทประกันชีวิตกำหนดเกณฑ์ที่จะรับทำประกันชีวิตขั้นต่ำไว้ ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนที่แตกต่างจากจำนวนเงินเอาประกันชีวิตในช่วงอื่นๆ อย่างมาก

ตารางที่ 10 จำนวนและร้อยละของผู้เอาประกันชีวิตจำแนกตามเบี้ยประกันชีวิตต่อปี

เบี้ยประกันชีวิตต่อปี (บาท)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่า 5,000	171	17.1
5,001 ถึง 10,000	614	61.4
10,001 ถึง 20,000	151	15.1
20,001 ถึง 30,000	32	3.2
30,000 ขึ้นไป	32	3.2
รวม	1,000	100.0

จากผลการวิเคราะห์ พบว่า โดยส่วนใหญ่ ผู้เอาประกันชีวิตชำระเบี้ยประกันชีวิตต่อปี ในช่วง 5,000 บาทถึง 10,000 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 61.4 ส่วนผู้เอาประกันชีวิตที่ชำระเบี้ยประกันชีวิตต่อปีร้อยละ 17.1 อยู่ในชว่นน้อยกว่า 5,000 บาทต่อปี และ ร้อยละ 15.1 อยู่ในช่วง 10,000 บาท ถึง 20,000 บาทต่อปี สำหรับเบี้ยประกันชีวิตในช่วง 20,000 บาท ถึง 30,000 บาทต่อปี และ ในช่วง 30,000 บาทต่อปีขึ้นไป มีเพียงร้อยละ 3.2 เท่านั้น

จะเห็นได้ชัดเจนว่า โดยส่วนใหญ่ชำระเบี้ยประกันชีวิตต่อปีไม่สูงมากนัก ซึ่งจำนวนเบี้ยประกันชีวิตที่ผู้เอาประกันชำระ สามารถอ้างอิงถึงจำนวนเงินเอาประกันชีวิตของผู้เอาประกันที่ไม่ค่อยสูงมากนัก จากผลการวิเคราะห์ สามารถสรุปได้ว่าผู้เอาประกันชีวิตที่สนใจทำประกันชีวิตชำระเบี้ยประกันชีวิตต่อปีไม่สูงมากนัก และไม่สอดคล้องกับนโยบายส่งเสริมของภาครัฐบาลที่สนับสนุนให้ประชาชนในชาติทำประกันชีวิต โดยสามารถนำเบี้ยประกันชีวิตต่อปีมาหักลดหย่อนภาษีได้สูงถึง ปีละ 5 หมื่นบาท

ตารางที่ 11 จำนวนและร้อยละของผู้เอาประกันชีวิตจำแนกตามรูปแบบการชำระเบี้ยประกันชีวิต

รูปแบบการชำระเบี้ยประกันชีวิต	จำนวน (คน)	ร้อยละ
รายเดือน	707	70.7
ราย 3 เดือน	93	9.3
ราย 6 เดือน	60	6.0
รายปี	140	14.0
รวม	1,000	100.0

จากผลการวิเคราะห์ จะเห็นได้ชัดเจนว่า ส่วนใหญ่เป็นผู้เอาประกันชีวิตที่เลือกชำระเบี้ยประกันเป็นรายเดือน คิดเป็นร้อยละ 70.7 รองลงมาเป็นผู้เอาประกันชีวิตที่เลือกชำระเบี้ยประกันเป็นรายปี คิดเป็นร้อยละ 14.0 ส่วนผู้เอาประกันชีวิตที่เลือกชำระเบี้ยประกันเป็นราย 3 เดือนและราย 6 เดือนมีค่อนข้างน้อย คิดเป็นร้อยละ 9.3 และ 6.0 ตามลำดับ

สัดส่วนของผู้เอาประกันที่เลือกชำระเบี้ยประกันเป็นรายเดือนค่อนข้างสูง เนื่องจาก การชำระเบี้ยประกันรูปแบบนี้ผู้เอาประกันสามารถแบ่งจ่ายเบี้ยก้อนใหญ่ ๆ เป็นรายเดือนจำนวน 12 งวดได้ ซึ่งจะเป็นการแบ่งเบาภาระให้กับผู้เอาประกันไม่ให้เกิดการชำระค่าเบี้ยประกันเป็นภาระที่หนักเกินไป

ตารางที่ 12 จำนวนและร้อยละของผู้เอาประกันชีวิตจำแนกตามระยะเวลาคู่ครองชีวิต

ระยะเวลาคู่ครองชีวิต(ปี)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
10 ถึง 20 ปี	633	63.3
21 ถึง 30 ปี	212	21.2
31 ถึง 40 ปี	34	3.4
41 ถึง 50 ปี	31	3.1
51 ปีขึ้นไป	90	9.0
รวม	1,000	100.0

ผลการวิจัย พบว่า โดยส่วนใหญ่ผู้เอาประกันชีวิตได้รับความคุ้มครองตลอดระยะเวลาที่ทำประกันชีวิตอยู่ระหว่าง 10 ปี ถึง 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 63.3 ร้อยละ 21.2 ได้รับความคุ้มครองในช่วงระยะเวลา 21 ปี ถึง 30 ปี สำหรับผู้เอาประกันชีวิตที่ได้รับความคุ้มครองตั้งแต่ 51 ปี ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 9.0 ส่วนผู้เอาประกันชีวิตที่ได้รับความคุ้มครองในช่วง 31 ปี ถึง 40 ปี และ 41 ปี ถึง 50 ปี มีสัดส่วนใกล้เคียงกันคิดเป็นร้อยละ 3.4 และ 3.1 ตามลำดับ

จากผลการวิเคราะห์สามารถสรุปได้ว่า ส่วนใหญ่จะได้รับความคุ้มครองในช่วง 10 ปี ถึง 20 ปี ซึ่งเป็นแบบประกันชีวิตประเภทสะสมทรัพย์โดยส่วนมาก สำหรับแบบประกันที่มีระยะเวลาความคุ้มครองการเสียชีวิตที่ค่อนข้างยาวได้แก่แบบประกันชีวิตประเภทตลอดชีพ

ตารางที่ 13 จำนวนและร้อยละของผู้เอาประกันชีวิตจำแนกตามระยะเวลาชำระเบี้ยประกันชีวิต

ระยะเวลาชำระเบี้ยประกันชีวิต(ปี)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่า 10 ปี	102	10.2
10 ปี ถึง 20 ปี	678	67.8
21 ปี ถึง 30 ปี	185	18.5
31 ปี ถึง 40 ปี	11	1.1
40 ปี ขึ้นไป	24	2.4
รวม	1,000	100.0

จากผลการวิเคราะห์ พบว่า โดยส่วนใหญ่ผู้เอาประกันชีวิตซื้อประกันชีวิตโดยมีระยะเวลาในการชำระเบี้ยประกันชีวิตอยู่ระหว่าง 10 ปี ถึง 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 67.8 รองลงมา ร้อยละ 18.5 เป็นผู้เอาประกันชีวิตที่ชำระเบี้ยประกันชีวิตอยู่ระหว่าง 21 ปี ถึง 30 ปี สำหรับผู้เอาประกันชีวิตที่ชำระเบี้ยประกันชีวิตน้อยกว่า 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 10.2 และเป็นผู้เอาประกันชีวิตที่มีระยะเวลาชำระเบี้ยประกันชีวิต 40 ปีขึ้นไป และระยะเวลาชำระเบี้ยประกันชีวิตอยู่ระหว่าง 31 ปี ถึง 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 2.4 และ 1.1 ตามลำดับ

จะเห็นได้ว่า ส่วนใหญ่เป็นผู้เอาประกันชีวิตที่มีระยะเวลาชำระเบี้ยประกันอยู่ระหว่าง 10 ปี ถึง 20 ปี ซึ่งส่วนใหญ่เป็นแบบประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ และ แบบประกันตลอดชีพ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ กับการตัดสินใจเลือกทำประกันชีวิตในรูปแบบต่าง ๆ ทั้ง 3 รูปแบบ

ตารางที่ 14 ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับการเลือกรูปแบบในการทำประกันชีวิต

เพศ	รูปแบบการประกันชีวิต			รวม
	แบบชั่วระยะเวลา	แบบตลอดชีพ	แบบสะสมทรัพย์	
ชาย	17	61	364	442
หญิง	23	69	466	558
รวม	40	130	830	1,000

$$\chi^2 = 0.478^{NS} \quad P\text{-Value} = 0.788$$

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางด้านเพศกับการตัดสินใจเลือกรูปแบบในการทำประกันชีวิตทั้ง 3 รูปแบบพบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กัน ($\chi^2 = 0.478^{NS}$) ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่า ไม่ว่าผู้เอาประกันชีวิตที่ทำประกันชีวิตจะเป็นเพศหญิงหรือ เพศชายไม่ได้เป็นตัวกำหนดเกี่ยวกับการเลือกรูปแบบของการประกันชีวิตทั้ง 3 รูปแบบเลย

ดังนั้น การที่ผู้เอาประกันชีวิตจะตัดสินใจเลือกทำประกันชีวิตแบบชั่วระยะเวลา แบบตลอดชีพ หรือ แบบสะสมทรัพย์จึงไม่ขึ้นอยู่กับเพศของผู้เอาประกัน

ตารางที่ 15 ความสัมพันธ์ระหว่างช่วงอายุกับการเลือกรูปแบบในการทำประกันชีวิต

ช่วงอายุ	รูปแบบการประกันชีวิต			รวม
	แบบชั่วระยะเวลา	แบบตลอดชีพ	แบบสะสมทรัพย์	
0 ปี ถึง 20 ปี	0	14	247	261
21 ปี ถึง 40 ปี	29	77	424	530
41 ปี ถึง 60 ปี	11	34	152	197
61 ปีขึ้นไป	0	5	7	12
รวม	40	130	830	1,000

$$\chi^2 = 44.541^{**}$$

$$P\text{-Value} = 0.000$$

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางด้านอายุของผู้เอาประกัน กับการตัดสินใจเลือกรูปแบบในการทำประกันชีวิตทั้ง 3 รูปแบบพบว่า มีความสัมพันธ์กัน ($\chi^2 = 44.541^{**}$) นั่นคือ ช่วงอายุของผู้เอาประกันชีวิตมีส่วนกำหนดการตัดสินใจเลือกรูปแบบของการประกันชีวิตทั้ง 3 รูปแบบ

ส่วนใหญ่คนที่เลือกทำประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์จะเป็นผู้ที่มีอายุอยู่ในช่วง 21 ปีถึง 40 ปี เนื่องจากแบบประกันสะสมทรัพย์ เป็นแบบประกันที่เหมาะสมสำหรับผู้ที่อยู่ในช่วงเริ่มต้นของวัยทำงาน หรือผู้ที่มียาได้ค่อนข้างสูง มีเงินเหลือเก็บออม ส่วนแบบประกันแบบตลอดชีพเหมาะสำหรับผู้ที่มีครอบครัวและต้องการทำประกันชีวิตเพื่อเก็บไว้ให้กับบุตร หลาน

ตารางที่ 16 ความสัมพันธ์ระหว่างภูมิลำเนากับการเลือกรูปแบบในการทำประกันชีวิต

ภูมิลำเนา	รูปแบบการประกันชีวิต			รวม
	แบบชั่วระยะเวลา	แบบตลอดชีพ	แบบสะสมทรัพย์	
กรุงเทพมหานคร	9	16	167	192
เหนือ	8	24	164	196
กลาง	5	31	238	274
ตะวันออกเฉียงเหนือ	10	24	86	120
ตะวันออก	5	12	57	74
ใต้	3	23	118	144
รวม	40	130	830	1,000

$$\chi^2 = 24.889^{**}$$

$$P\text{-Value} = 0.006$$

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางภูมิลำเนาของผู้เอาประกัน กับการตัดสินใจเลือกรูปแบบในการทำประกันชีวิตทั้ง 3 รูปแบบพบว่า มีความสัมพันธ์กัน ($\chi^2 = 24.889^{**}$) นั่นคือ ภูมิลำเนาของผู้เอาประกันชีวิต มีส่วนในการกำหนดการตัดสินใจเลือกรูปแบบของการประกันชีวิตทั้ง 3 รูปแบบ

ตารางที่ 17 ความสัมพันธ์ระหว่างความเสี่ยงอาชีพกับการเลือกรูปแบบในการทำประกันชีวิต

ระดับความเสี่ยงอาชีพ	รูปแบบการประกันชีวิต			รวม
	แบบชั่วระยะเวลา	แบบตลอดชีพ	แบบสะสมทรัพย์	
ไม่เสี่ยง	25	89	669	783
เสี่ยง	15	41	161	217
รวม	40	130	830	1,000

$$\chi^2 = 15.872^{**} \quad P\text{-Value} = 0.000$$

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ปัจจัยเกี่ยวกับระดับความเสี่ยงในการประกอบอาชีพของผู้เอาประกันกับการตัดสินใจเลือกรูปแบบในการทำประกันชีวิต พบว่า มีความสัมพันธ์กัน ($\chi^2 = 24.889^{**}$) นั่นคือ ระดับความเสี่ยงในการประกอบอาชีพของผู้เอาประกันชีวิตมีส่วนในการกำหนดการตัดสินใจเลือกรูปแบบของการประกันชีวิตทั้ง 3 รูปแบบ

ผู้เอาประกันที่ประกอบอาชีพที่เสี่ยงต่อการเกิดภัยจำเป็นต้องถูกบริษัทเก็บเบี้ยประกันชีวิต ดังนั้นเบี้ยประกันชีวิตจะสูงกว่าผู้เอาประกันที่ประกอบอาชีพที่ไม่เสี่ยงต่อการเกิดภัย ดังนั้น ความเสี่ยงอาชีพของผู้เอาประกันชีวิตจึงมีส่วนกำหนดรูปแบบของการประกันชีวิตทั้ง 3 รูปแบบซึ่งมีอัตราเบี้ยประกันที่แตกต่างกันไปเมื่อเทียบกับจำนวนเงินเอาประกันที่เท่ากันของผู้เอาประกันที่มีอายุ และเป็นเพศเดียวกัน

ตารางที่ 18 ความสัมพันธ์ระหว่างชนิดของแบบประกันชีวิต กับการเลือกรูปแบบในการทำประกันชีวิต

ชนิดของแบบประกันชีวิต	รูปแบบการประกันชีวิต			รวม
	แบบชั่วระยะเวลา	แบบตลอดชีพ	แบบสะสมทรัพย์	
ไม่มีเงินปันผล	39	72	164	257
มีเงินปันผล	1	58	684	743
รวม	40	130	830	1,000

$$\chi^2 = 196.568^{**}$$

$$P - \text{Value} = 0.000$$

ผลการศึกษาค้นคว้าความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเกี่ยวกับ ชนิดของแบบประกันชีวิต กับการตัดสินใจเลือกรูปแบบในการทำประกันชีวิต พบว่ามีความสัมพันธ์กัน ($\chi^2 = 196.568^{**}$) นั่นคือ ชนิดของแบบประกันชีวิตมีส่วนในการกำหนดการตัดสินใจเลือกรูปแบบของการประกันชีวิตทั้ง 3 รูปแบบ

ตารางที่ 19 ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนกรมธรรม์ประกันชีวิต กับการเลือกรูปแบบในการทำประกันชีวิต

จำนวน กรมธรรม์	รูปแบบการประกันชีวิต			รวม
	แบบชั่วระยะเวลา	แบบตลอดชีพ	แบบสะสมทรัพย์	
1 - 2	40	109	824	973
3 - 4	0	16	4	20
5 ขึ้นไป	0	5	2	7
รวม	40	130	830	1,000

$$\chi^2 = 136.368^{**}$$

$$P - \text{Value} = 0.000$$

ผลการศึกษาค้นคว้าความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเกี่ยวกับ จำนวนกรมธรรม์ประกันชีวิตที่ ผู้เอาประกันแต่ละคนซื้อกับการตัดสินใจเลือกรูปแบบในการทำประกันชีวิต พบว่า มีความสัมพันธ์กัน ($\chi^2 = 136.368^{**}$) นั่นคือ จำนวนกรมธรรม์ประกันชีวิตที่ผู้เอาประกันแต่ละคนซื้อมีส่วนในการกำหนดการตัดสินใจเลือกรูปแบบของการประกันชีวิตทั้ง 3 รูปแบบ

จำนวนกรมธรรม์ประกันชีวิตที่ผู้เอาประกันแต่ละคนซื้อ มีส่วนในการกำหนดการตัดสินใจเลือกรูปแบบของการประกันชีวิต เนื่องจาก แบบประกันชีวิตแต่ละแบบนั้นเสียเบี้ยประกันชีวิตที่แตกต่างกัน เมื่อผู้เอาประกันชีวิตซื้อด้วยจำนวนเงินเอาประกันที่เท่ากัน แบบประกันชั่วระยะเวลาจะมีอัตราเบี้ยประกันที่ถูกที่สุด ในจำนวนแบบประกันทั้ง 3 รูปแบบ แบบประกันแบบตลอดชีพมีอัตราเบี้ยประกันแพงกว่าแบบชั่วระยะเวลา แต่ถูกกว่าแบบสะสมทรัพย์ ดังนั้นจำนวนกรมธรรม์ประกันชีวิตจึงมีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจเลือกรูปแบบประกันชีวิต

ตารางที่ 20 ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนเงินเอาประกันชีวิตเริ่มต้นกับการเลือกรูปแบบในการทำประกันชีวิต

เงินเอาประกันชีวิต เริ่มต้น (บาท)	รูปแบบการประกันชีวิต			รวม
	แบบชั่วระยะเวลา	แบบตลอดชีพ	แบบสะสมทรัพย์	
น้อยกว่า 100,000	0	4	10	14
100,001 ถึง 300,000	1	114	810	925
300,001 ถึง 500,000	0	6	6	12
500,000 ขึ้นไป	39	6	4	49
รวม	40	130	830	1,000

$$\chi^2 = 788.831^{**} \quad P\text{-Value} = 0.000$$

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเกี่ยวกับ จำนวนเงินเอาประกันชีวิตเริ่มต้นที่กับการตัดสินใจเลือกรูปแบบในการทำประกันชีวิต พบว่า มีความสัมพันธ์กัน ($\chi^2 = 788.831^{**}$) นั่นคือ จำนวนเงินเอาประกันชีวิตเริ่มต้นมีส่วนในการกำหนดการตัดสินใจเลือกรูปแบบของการประกันชีวิตทั้ง 3 รูปแบบ

แบบประกันทั้ง 3 รูปแบบเมื่อผู้เอาประกันชีวิตซื้อด้วยจำนวนเงินเอาประกันที่เท่ากัน จะมีอัตราเบี้ยประกันที่แตกต่างกัน จากผลการวิเคราะห์จึงสามารถสรุปได้ว่า จำนวนเงินเอาประกันเริ่มต้นที่ผู้เอาประกันชีวิตซื้อนั้น มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกรูปแบบในการซื้อประกันชีวิต

ตารางที่ 21 ความสัมพันธ์ระหว่างเบี้ยประกันชีวิตต่อปีกับการเลือกรูปแบบในการทำประกันชีวิต

เบี้ยประกันชีวิตต่อปี (บาท)	รูปแบบการประกันชีวิต			รวม
	แบบชั่วระยะเวลา	แบบตลอดชีพ	แบบสะสมทรัพย์	
น้อยกว่า 5,000	12	70	89	171
5,001 ถึง 10,000	19	39	556	614
10,001 ถึง 20,000	8	16	127	151
20,001 ถึง 30,000	1	4	27	32
30,000 ขึ้นไป	0	1	31	32
รวม	40	130	830	1,000

$$\chi^2 = 158.467^{**} \quad P\text{-Value} = 0.000$$

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเกี่ยวกับ จำนวนเบี้ยประกันชีวิตกับการตัดสินใจเลือกรูปแบบในการทำประกันชีวิตพบว่ามีความสัมพันธ์กัน ($\chi^2 = 158.467^{**}$) นั่นคือ จำนวนเบี้ยประกันชีวิตมีส่วนในการกำหนดการตัดสินใจเลือกรูปแบบของการประกันชีวิตทั้ง 3 รูปแบบ

ตารางที่ 22 ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการชำระเบี้ยประกันชีวิตกับการเลือกรูปแบบในการทำประกันชีวิต

รูปแบบการ ชำระเบี้ย ประกันชีวิต	รูปแบบการประกันชีวิต			รวม
	แบบชั่วระยะเวลา	แบบตลอดชีพ	แบบสะสมทรัพย์	
รายเดือน	28	75	604	707
ราย 3 เดือน	4	8	81	93
ราย 6 เดือน	2	13	45	60
รายปี	6	34	100	140
รวม	40	130	830	1,000

$$\chi^2 = 25.210^{**}$$

$$P - \text{Value} = 0.000$$

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเกี่ยวกับ รูปแบบในการชำระเบี้ยประกันชีวิตกับการตัดสินใจเลือกรูปแบบในการทำประกันชีวิตพบมีความสัมพันธ์กัน ($\chi^2 = 25.210^{**}$) นั่นคือ รูปแบบในการชำระเบี้ยประกันชีวิตมีส่วนในการกำหนดการตัดสินใจเลือกรูปแบบของการประกันชีวิตทั้ง 3 รูปแบบ

ผู้เอาประกันสามารถเลือกที่จะชำระเบี้ยเป็น รายปี ราย 3 เดือน ราย 6 เดือน หรือ ราย เดือนก็ได้ แล้วแต่ความสะดวกและความจำเป็นของผู้เอาประกันชีวิตแต่ละคน หากผู้เอาประกันเลือกชำระเบี้ยประกันชีวิตเป็นรายเดือนก็จะเป็นการช่วยแบ่งเบาภาระในการชำระเบี้ยประกัน โดยชำระเป็นเงินจำนวน 12 งวด ๆ ละเท่า ๆ กัน เป็นต้น ซึ่งทำให้ไม่เกิดภาระที่หนักเกินไปในการชำระเบี้ยประกันชีวิตสำหรับผู้เอาประกัน ดังนั้น จากผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ จึงสามารถสรุปได้ว่ารูปแบบการชำระเบี้ยประกันชีวิตมีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจเลือกรูปแบบประกันชีวิต

ตารางที่ 23 ความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาคุ้มครองชีวิต กับการเลือกรูปแบบการทำประกันชีวิต

ระยะเวลา คุ้มครองชีวิต	รูปแบบการประกันชีวิต			รวม
	แบบชั่วระยะเวลา	แบบตลอดชีพ	แบบสะสมทรัพย์	
10 ถึง 20 ปี	0	7	95	102
21 ถึง 30 ปี	40	63	575	678
31 ถึง 40 ปี	0	33	152	185
41 ถึง 50 ปี	0	5	6	11
51 ปีขึ้นไป	0	22	2	24
รวม	40	130	830	1,000

$$\chi^2 = 174.354^{**}$$

$$P - \text{Value} = 0.000$$

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเกี่ยวกับ ระยะเวลาคุ้มครองชีวิตกับการตัดสินใจเลือกรูปแบบในการทำประกันชีวิตพบมีความสัมพันธ์กัน ($\chi^2 = 42.734^{**}$) นั่นคือ ระยะเวลาคุ้มครองชีวิตของกรมธรรม์ มีส่วนในการกำหนดการตัดสินใจเลือกรูปแบบของการประกันชีวิตทั้ง 3 รูปแบบ

ตารางที่ 24 ความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาชำระเบี้ยประกันชีวิต กับการเลือกรูปแบบในการทำประกันชีวิต

ระยะเวลาชำระ เบี้ยประกันชีวิต	รูปแบบการประกันชีวิต			รวม
	แบบชั่วระยะเวลา	แบบตลอดชีพ	แบบสะสมทรัพย์	
น้อยกว่า 10 ปี	40	4	589	633
10 ปี ถึง 20 ปี	0	4	208	212
21 ปี ถึง 30 ปี	0	9	25	34
31 ปี ถึง 40 ปี	0	27	4	31
40 ปี ขึ้นไป	0	86	4	90
รวม	40	130	830	1,000

$$\chi^2 = 824.491^{**} \quad P\text{-Value} = 0.000$$

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเกี่ยวกับ ระยะเวลาการชำระเบี้ยประกันชีวิตกับการตัดสินใจเลือกรูปแบบในการทำประกันชีวิตพบว่ามีความสัมพันธ์กัน ($\chi^2 = 42.734^{**}$) นั่นคือ ระยะเวลาในการชำระเบี้ยประกันชีวิต มีส่วนในการกำหนดการตัดสินใจเลือกรูปแบบของการประกันชีวิตทั้ง 3 รูปแบบ

ระยะเวลาในการชำระเบี้ยประกันชีวิตของผู้เอาประกันชีวิตในแบบประกันแต่ละรูปแบบ นั้นมีความสัมพันธ์กัน เนื่องจากมีผลต่อการชำระเบี้ยประกันชีวิตของผู้เอาประกันชีวิตแต่ละคน

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์การจำแนกประเภท ตามกลุ่มของผู้ทำประกันชีวิต ทั้ง 3 รูปแบบโดยการสร้างสมการจำแนกประเภท

การวิเคราะห์จำแนกประเภท ใช้กันอย่างแพร่หลายในการวิเคราะห์สถิติขั้นสูง ซึ่งเป็นเทคนิคที่ใช้ในการแบ่งกลุ่มคน สัตว์ องค์กร หรือสิ่งของ ออกเป็นกลุ่มย่อย ๆ ตั้งแต่ 2 กลุ่มขึ้นไป (กัลยา วาณิชยปัญญา, 2549: 33) การวิเคราะห์การจำแนกประเภทนี้ เป็นการนำตัวแปรที่คาดว่า จะมีผลต่อการตัดสินใจเลือกทำประกันชีวิตทั้ง 3 รูปแบบ ได้แก่ แบบประกันชั่วระยะเวลา แบบประกันตลอดชีพ และ แบบประกันสะสมทรัพย์ ซึ่งในทางปฏิบัติตัวแปรแต่ละตัวจะมีอำนาจในการจำแนกประเภทแตกต่างกันออกไป ผู้วิจัยจึงเห็นว่าควรตัดตัวแปรบางตัวออกไปจากกระบวนการจำแนกประเภท ดังนั้นจึงได้เลือกใช้วิธีการวิเคราะห์การจำแนกประเภทโดยวิธีการวิเคราะห์แบบขั้นตอน (Stepwise method) โดยสถิติที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการคัดเลือกตัวแปรเข้าหรือ ออกจากสมการจำแนกประเภท คือสถิติค่า Wilks' Lambda ในการวิเคราะห์การจำแนกประเภทนี้ข้อมูลแต่ละหน่วย (case) จะถูกจัดเข้าไปอยู่กลุ่มใดนั้น ขึ้นอยู่กับการกำหนดโอกาสหรือความน่าจะเป็นของการเป็นสมาชิกของกลุ่มแต่ละกลุ่มซึ่งในที่นี้มีทั้งสิ้น 3 กลุ่ม

ตารางที่ 25 แสดงค่าความน่าจะเป็นเบื้องต้นที่แต่ละหน่วยจะถูกจำแนกอยู่ในแต่ละกลุ่ม

รูปแบบการประกันชีวิต	ความน่าจะเป็นเบื้องต้น
แบบชั่วระยะเวลา	0.04
แบบตลอดชีพ	0.13
แบบสะสมทรัพย์	0.83
รวม	1.00

จากตารางเป็นการกำหนดค่าความน่าจะเป็นเบื้องต้นที่ข้อมูลในแต่ละหน่วยจะถูกจำแนกให้อยู่ในแต่ละกลุ่ม โดยที่ แบบประกันชั่วระยะเวลามีโอกาสเท่ากับ 0.04 แบบประกันตลอดชีพมีโอกาสเท่ากับ 0.13 และแบบประกันสะสมทรัพย์มีโอกาสเท่ากับ 0.83

จากนั้นวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาของตัวแปรแต่ละตัว แยกตามรูปแบบของการประกันชีวิตทั้ง 3 รูปแบบได้ดังตาราง

ตารางที่ 26 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรต่าง ๆ จำแนกตามรูปแบบของการประกันชีวิต

ตัวแปร	แบบชั่วระยะเวลา		แบบตลอดชีพ		แบบสะสมทรัพย์		รวม	
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน
อายุเริ่มต้นของ ผู้เอาประกัน	36.42	6.63	35.82	12.87	26.66	15.22	28.24	15.08
จำนวน กรมธรรม์	1.00	0.00	1.58	1.20	1.04	0.39	1.11	0.59
จำนวนเงินเอา ประกันชีวิต	1,030,093.00	595,712.78	179,151.99	181,158.16	127,884.73	118,080.53	170,637.80	246,508.02
เบี้ยประกันชีวิต ต่อปี	7,613.09	4,330.58	6,465.11	5,759.73	10,750.15	26,980.41	10,067.61	24,726.53
ระยะเวลา คุ้มครอง	15.12	0.79	53.55	13.41	21.17	4.89	25.14	12.85
ระยะเวลา ชำระเบี้ย	15.12	0.79	26.25	13.71	15.41	4.74	16.81	7.50

จากตาราง จะเห็นว่าอายุเริ่มต้นของผู้เอาประกันที่ทำประกันชีวิตแบบประกันสะสมทรัพย์โดยเฉลี่ยแล้วน้อยกว่าแบบประกันตลอดชีพ และแบบประกันชั่วระยะเวลา

จำนวนกรมธรรม์ของแบบประกันตลอดชีพ ที่ผู้เอาประกันชีวิตแต่ละรายถือโดยเฉลี่ย คือ 1.58 กรมธรรม์ซึ่งสูงกว่าแบบประกันสะสมทรัพย์ และแบบประกันชั่วระยะเวลา

จำนวนเงินเอาประกันชีวิตโดยเฉลี่ยของแบบประกันชั่วระยะเวลาจะเห็นได้ว่า มีค่าสูงมากเมื่อเทียบกับแบบประกันตลอดชีพ หรือแบบประกันสะสมทรัพย์

จำนวนเบี้ยประกันชีวิตต่อปีโดยเฉลี่ยของแบบประกันสะสมทรัพย์มีค่าสูงกว่าแบบประกันตลอดชีพ และแบบประกันชั่วระยะเวลา

ส่วนระยะเวลาคุ้มครองชีวิตโดยเฉลี่ย และ ระยะเวลาชำระเบี้ยประกันโดยเฉลี่ย จะเห็นได้ว่าแบบประกันตลอดชีพมีค่าสูงกว่าแบบประกันสะสมทรัพย์ และแบบประกันชั่วระยะเวลา

ตารางที่ 27 แสดงผลการวิเคราะห์การจำแนกประเภทแบบขั้นตอน

Step	Variables Entered/Removed	Wilks' Lambda	F Statistics
1	INPERIOD	0.261	1,410.439**
2	AMOUNT	0.128	896.511**
3	ANPREM	0.095	743.639**
4	AGE	0.086	597.950**
5	PAR_NON	0.080	505.657**
6	NO_POL	0.078	425.875**
7	RISKOC	0.077	368.386**
8	PEPERIOD	0.076	324.999**

จากตาราง พบว่า มีตัวแปรที่ถูกคัดเลือกเข้าในสมการจำแนกประเภททั้งสิ้น 8 ตัวแปรจากทั้งหมด 10 ตัวแปร ดังนี้

1. ระยะเวลาคุ้มครองชีวิต (INPERIOD)
2. จำนวนเงินเอาประกันชีวิตเริ่มต้น (AMOUNT)
3. จำนวนเบี้ยประกันชีวิตต่อปี (ANPREM)
4. อายุเริ่มทำประกันชีวิต (AGE)
5. ชนิดของแบบประกันชีวิต (PAR_NON)

6. จำนวนกรรมกรรมประกันชีวิตที่ผู้เอาประกันแต่ละคนถือ (NO_POL)
7. ความเสี่ยงอาชีพ (RISKOC)
8. ระยะเวลาชำระเบี้ยประกันชีวิต (PEPERIOD)

ตารางที่ 28 แสดงค่าสถิติ Eigenvalue และร้อยละของความผันแปรของสมการจำแนกประเภท

Function	Eigenvalue	% of Variance	Cumulative %	Canonical Correlation
1	3.420	63.4	63.4	0.880
2	1.975	36.6	100.0	0.815

จากตารางแสดงค่า Eigenvalue ของฟังก์ชันแบ่งกลุ่มทั้ง 2 ฟังก์ชันและแสดงร้อยละของการอธิบายความผันแปรของข้อมูล ดังนี้

ฟังก์ชันที่ 1 ได้ค่า Eigenvalue 3.420 ซึ่งมีค่ามากกว่าแสดงว่ามีความแตกต่างระหว่างกลุ่มผู้ทำประกันชีวิตทั้ง 3 รูปแบบมาก และสามารถใช้ฟังก์ชันที่ 1 อธิบายความผันแปรของข้อมูลได้ ถึง 63.4 % ได้ค่า Canonical Correlation ซึ่งมีค่าค่อนข้างสูงมากคือ 0.880 แสดงว่าการเป็นสมาชิกของกลุ่มผู้ทำประกันชีวิตทั้ง 3 รูปแบบ มีความสัมพันธ์กับสมการจำแนกประเภทที่ได้ค่อนข้างสูง

ฟังก์ชันที่ 2 ได้ค่า Eigenvalue 1.975 ซึ่งมีค่าค่อนข้างมาก และสามารถใช้ฟังก์ชันที่ 2 อธิบายความผันแปรของข้อมูลได้ 36.6 % ได้ค่า Canonical Correlation ซึ่งมีค่าค่อนข้างสูงมากคือ 0.815 แสดงว่าการเป็นสมาชิกของกลุ่มผู้ทำประกันชีวิตทั้ง 3 รูปแบบมีความสัมพันธ์กับสมการจำแนกประเภทที่ได้ค่อนข้างสูงเช่นเดียวกับฟังก์ชันที่ 1

ตารางที่ 29 แสดงค่าสัมประสิทธิ์ของสมการจำแนกประเภทตามกลุ่ม

ตัวแปร	รูปแบบของการประกันชีวิต (Y)		
	แบบชั่วระยะเวลา	แบบตลอดชีพ	แบบสะสมทรัพย์
AGE	0.2420000	0.3210000	0.1950000
RISKOC	3.3550000	1.9940000	1.0210000
NO_POL	1.5270000	3.8630000	2.6030000
AMOUNT	0.0005200	0.0000007	0.0000004
ANPREM	0.0000000	0.0000236	0.0000027
INPERIOR	0.2940000	1.4300000	0.5760000
PEPERIOD	0.2240000	0.2520000	0.3440000
PAR_NON	2.6400000	10.1790000	9.5870000
(Constant)	-38.8810000	-55.1700000	-17.1130000

จากตารางจะได้สมการจำแนกประเภทของกลุ่มผู้เอาประกันชีวิตในรูปของฟังก์ชันการแบ่งกลุ่มตามรูปแบบการประกันชีวิต 3 รูปแบบได้ดังนี้

แบบประกันชั่วระยะเวลา คือ

$$Y = -38.8810000 + 0.2420000 \cdot \text{AGE} + 3.3550000 \cdot \text{RISKOC} + 1.5270000 \cdot \text{NO_POL} + 0.0005200 \cdot \text{AMOUNT} + 0.0000000 \cdot \text{ANPREM} + 0.2940000 \cdot \text{INPERIOR} + 0.2240000 \cdot \text{PEPERIOD} + 2.6400000 \cdot \text{PAR_NON}$$

แบบประกันตลอดชีพ คือ

$$Y = -55.1700000 + 0.3210000 \cdot \text{AGE} + 1.9940000 \cdot \text{RISKOC} + 3.8630000 \cdot \text{NO_POL} + 0.0000007 \cdot \text{AMOUNT} + 0.0000236 \cdot \text{ANPREM} + 1.4300000 \cdot \text{INPERIOR} + 0.2520000 \cdot \text{PEPERIOD} + 10.1790000 \cdot \text{PAR_NON}$$

แบบประกันสะสมทรัพย์ คือ

$$Y = -17.1130000 + 0.1950000 \cdot \text{AGE} + 1.0210000 \cdot \text{RISKOC} + 2.6030000 \cdot \text{NO_POL}$$

$$+0.0000004*AMOUNT+0.0000027*ANPREM+0.5760000*INPERIOR$$

$$+0.3440000*PEPERIOD+9.5870000*PAR_NON$$

ตารางที่ 30 แสดงค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรในสมการจำแนกประเภทจากคะแนนมาตรฐาน

ตัวแปร	Function	
	1	2
AGE	0.292	0.229
RISKOC	0.029	0.153
NO_POL	0.148	-0.024
AMOUNT	-0.358	1.143
ANPREM	0.228	-0.766
INPERIOR	1.047	0.185
PEPERIOD	-0.072	-0.143
PAR_NON	0.153	-0.333

จากตาราง แสดงค่าของสัมประสิทธิ์ฟังก์ชันการแบ่งกลุ่มซึ่งอยู่ในรูปของคะแนนมาตรฐาน (Standardized) โดยที่

ฟังก์ชันที่ 1 จะพบว่าตัวแปร INPERIOR มีค่ามากที่สุด นั่นคือ ระยะเวลาคุ้มครองชีวิตเป็นตัวแปรที่มีความสำคัญที่สุดในการแบ่งกลุ่มของฟังก์ชันที่ 1

ฟังก์ชันที่ 2 จะพบว่าตัวแปร AMOUNT มีค่ามากที่สุด นั่นคือ จำนวนเงินเอาประกันชีวิตเริ่มต้นเป็นตัวแปรที่มีความสำคัญที่สุดในการแบ่งกลุ่มของฟังก์ชันที่ 2

ตารางที่ 31 แสดงค่าศูนย์กลางกลุ่มบนระนาบของตัวแปร

รูปแบบของ การประกันชีวิต	Function	
	1	2

แบบชั่วคราวระยะเวลา	-3.516	6.334
แบบตลอดชีพ	4.534	1.142
แบบสะสมทรัพย์	-0.541	-0.484

ตารางที่ 32 แสดงร้อยละของผลการพยากรณ์จากการใช้สมการจำแนกประเภทโดยวิธี Original

รูปแบบของการประกันชีวิต	จำนวน	กลุ่มคาดคะเน		
		แบบชั่วคราวระยะเวลา	แบบตลอดชีพ	แบบสะสมทรัพย์
แบบชั่วคราวระยะเวลา	40	39 97.5%	0 0.0%	1 2.5%
แบบตลอดชีพ	130	1 0.8%	118 90.8%	11 8.5%
แบบสะสมทรัพย์	830	0 0.0%	9 1.1%	821 98.9%

ร้อยละของการคาดคะเนได้ถูกต้อง เท่ากับ 97.8%

จากตาราง พบว่า ร้อยละของความถูกต้องในการพยากรณ์การจำแนกกลุ่มตามรูปแบบการประกันชีวิตทั้ง 3 กลุ่ม อาศัยตัวแปรทั้ง 8 ตัวโดยวิธี Original สามารถพยากรณ์ได้ถูกต้องร้อยละ 97.8 โดยที่

แบบประกันชั่วคราวระยะเวลา มีความถูกต้องในการพยากรณ์ถูกกลุ่มสูงถึง 97.5%

แบบประกันตลอดชีพ มีความถูกต้องในการพยากรณ์ถูกกลุ่มสูงถึง 90.8%

แบบประกันสะสมทรัพย์ มีความถูกต้องในการพยากรณ์ถูกกลุ่มสูงถึง 98.9%

ตารางที่ 32 แสดงร้อยละของ ผลการพยากรณ์จากการใช้สมการจำแนกประเภท โดยใช้วิธีของ Cross-validated

รูปแบบของการประกันชีวิต	จำนวน	กลุ่มคาดคะเน		
		แบบชั่วคราวระยะเวลา	แบบตลอดชีพ	แบบสะสมทรัพย์
แบบชั่วคราวระยะเวลา	40	39	0	1

แบบตลอดชีพ	130	97.5%	0.0%	2.5%
		1	118	11
		0.8%	90.8%	8.5%
แบบสะสมทรัพย์	830	0	10	820
		0.0%	1.2%	98.8%

ร้อยละของการคาดคะเนได้ถูกต้อง เท่ากับ 97.7%

จากตาราง พบว่า ร้อยละของความถูกต้องในการพยากรณ์การจำแนกกลุ่มตามรูปแบบการประกันชีวิตทั้ง 3 กลุ่ม อาศัยตัวแปรทั้ง 8 ตัวโดยวิธี Original สามารถพยากรณ์ได้ถูกต้องร้อยละ 97.7 โดยที่

แบบประกันชั่วระยะเวลา มีความถูกต้องในการพยากรณ์ถูกกลุ่มสูงถึง 97.5%

แบบประกันตลอดชีพ มีความถูกต้องในการพยากรณ์ถูกกลุ่มสูงถึง 90.8%

แบบประกันสะสมทรัพย์ มีความถูกต้องในการพยากรณ์ถูกกลุ่มสูงถึง 98.8%

จะเห็นได้ ว่าการจำแนกกลุ่มผู้ซื้อประกันชีวิตที่ตัดสินใจเลือกซื้อประกันทั้ง 3 รูปแบบของสมการจำแนกประเภททั้ง 2 วิธี มีอำนาจการจำแนกสูงมากสามารถทำนายได้ถูกต้องสูงถึงร้อยละ 97 โดยมีตัวแปรที่มีตัวแปรที่ใช้ในการจำแนกกลุ่ม 8 ตัวแปร ได้แก่

1. ระยะเวลาคุ้มครองชีวิต (INPERIOD)
2. จำนวนเงินเอาประกันชีวิตเริ่มต้น (AMOUNT)
3. จำนวนเบี้ยประกันชีวิตต่อปี (ANPREM)
4. อายุเริ่มทำประกันชีวิต (AGE)
5. ชนิดของแบบประกันชีวิต (PAR_NON)
6. จำนวนกรมธรรม์ประกันชีวิตที่ผู้เอาประกันแต่ละคนถือ (NO_POL)
7. ความเสี่ยงอาชีพ (RISKOC)
8. ระยะเวลาชำระเบี้ยประกันชีวิต (PEPERIOD)

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ
(SUMMARY AND RECOMMENDATION)

สรุปผลการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกรูปแบบของการประกันชีวิตและตัวแบบ
สำหรับวิเคราะห์รูปแบบของการประกันชีวิต เพื่อหาข้อสรุปตามวัตถุประสงค์ทั้ง 4 ข้อได้แก่

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจทำประกันชีวิตในแต่ละรูปแบบ
2. เพื่อหาความสัมพันธ์ของปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกรูปแบบการประกันชีวิตแบบต่าง ๆ
3. เพื่อสร้างตัวแบบจำลองในการจำแนกประเภทของกลุ่มผู้ทำประกันชีวิตในแต่ละรูปแบบเพื่อใช้วางแผนกลยุทธ์ทางการตลาดต่อไป
4. เพื่อเสนอแบบประกันรูปแบบที่สามารถตอบสนองความต้องการลูกค้าอื่น ๆ ได้

สำหรับประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้แก่ผู้ทำประกันชีวิตกับบริษัทเมืองไทยประกันชีวิต จำกัด โดยเป็นกรมธรรม์ประกันชีวิตรายสามัญเท่านั้น ไม่รวมกรมธรรม์ประกันชีวิตแบบอุตสาหกรรม และการประกันชีวิตแบบกลุ่ม ซึ่งกรมธรรม์ประกันชีวิตรายสามัญนี้ยังคงมีผลบังคับอยู่ ณ สิ้นเดือนมิถุนายน พ.ศ.2550 ทั้งนี้รวบรวมเฉพาะกรมธรรม์หลักเท่านั้น ไม่รวมประกันอุบัติเหตุรายบุคคล และสัญญาส่วนควบต่าง ๆ เช่น การซื้อสุขภาพ อุบัติเหตุ ทูพพลภาพ เป็นต้น สุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีสุ่มแบบมีระบบ (Systematic Sampling) จำนวนทั้งสิ้น 1,000 คน โดยแบ่งเป็นผู้ทำประกันชีวิตที่ซื้อแบบประกันชั่วคราวระยะเวลาจำนวน 40 คน เป็นผู้ทำประกันชีวิตที่ซื้อแบบตลอดชีพจำนวน 130 คน และ เป็นผู้ทำประกันชีวิตที่ซื้อแบบสะสมทรัพย์จำนวน 830 คน จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาตรวจสอบความถูกต้อง จัดหมวดหมู่ และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับวิเคราะห์ทางสถิติ (Statistical Package for the Social Sciences: SPSS) โดยมีผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจทำประกันชีวิตในแต่ละรูปแบบ

จากผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกตัดสินใจทำประกันชีวิตทั้ง 3 รูปแบบทั้งสิ้น 8 ประเด็น ได้แก่

ระยะเวลาคุ้มครองชีวิต ซึ่งแบบประกันทั้ง 3 รูปแบบมีระยะเวลาคุ้มครองการเสียชีวิตของผู้เอาประกันแตกต่างกันไปตามลักษณะของแบบประกัน โดยแบบประกันตลอดชีพมีระยะเวลาคุ้มครองการเสียชีวิตโดยเฉลี่ยสูงถึง 53.55 ปี รองลงมาคือแบบประกันสะสมทรัพย์มีระยะเวลาคุ้มครองการเสียชีวิตโดยเฉลี่ย 21.17 ปี โดยแบบประกันชั่วคราวระยะเวลาให้ระยะเวลาคุ้มครองการเสียชีวิตโดยเฉลี่ยต่ำสุดคือ 15.12 ปี

จำนวนเงินเอาประกันชีวิตเริ่มต้น เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกตัดสินใจทำประกันชีวิตในทั้ง 3 รูปแบบ ซึ่งจำนวนเงินเอาประกันชีวิตเริ่มต้นนี้จะแปรผันตรงกับเบี้ยประกันชีวิตต่อปีที่ผู้เอาประกันต้องชำระให้แก่บริษัทประกันชีวิต โดยแบบประกันชั่วระยะเวลาเป็นแบบประกันที่มีจำนวนเงินเอาประกันชีวิตเริ่มต้นโดยเฉลี่ยสูงสุด คือ 1,030,093 บาท รองลงมาคือแบบประกันตลอดชีพมีจำนวนเงินเอาประกันชีวิตเริ่มต้นโดยเฉลี่ย 179,151.99 บาท และ แบบประกันสะสมทรัพย์มีจำนวนเงินเอาประกันชีวิตเริ่มต้นโดยเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ 127,884.73 บาท

จำนวนเบี้ยประกันชีวิตต่อปี เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกตัดสินใจทำประกันชีวิตในทั้ง 3 รูปแบบซึ่งส่งผลโดยตรงต่อผู้เอาประกันชีวิต แบบประกันสะสมทรัพย์มีจำนวนเบี้ยประกันชีวิตต่อปีโดยเฉลี่ยสูงสุดคือ 10,750.15 บาท รองลงมาคือแบบประกันชั่วระยะเวลา มีจำนวนเบี้ยประกันชีวิตต่อปีโดยเฉลี่ย 7,613.09 และ แบบประกันสะสมทรัพย์มีจำนวนเบี้ยประกันชีวิตต่อปีโดยเฉลี่ย 6,465.11 บาท

อายุเริ่มทำประกันชีวิตของผู้เอาประกันชีวิต ซึ่งเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีผลโดยตรงต่อจำนวนเบี้ยประกันชีวิตที่ผู้เอาประกันต้องชำระแก่บริษัท ผู้เอาประกันที่มีอายุมากขึ้นต้องเสียเบี้ยประกันมากกว่าผู้เอาประกันชีวิตที่มีอายุน้อย ทารก เด็ก และผู้สูงอายุ ก็ต้องเสียเบี้ยประกันชีวิตมากกว่าช่วงอายุอื่น ๆ ทั้งนี้เนื่องจากบริษัทประกันชีวิตคำนวณเบี้ยประกันชีวิตจากความเสี่ยงเรื่องอายุของผู้เอาประกัน ซึ่งแบบประกันชั่วระยะเวลามีอายุเริ่มทำประกันโดยเฉลี่ยสูงสุด คือ 36.42 ปี รองลงมาคือแบบตลอดชีพมีอายุเฉลี่ย 35.82 และแบบสะสมทรัพย์มีอายุเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ 26.66 ปี

ชนิดของแบบประกันชีวิต แบ่งเป็นแบบประกันชนิดที่ไม่มีเงินปันผล และแบบประกันชนิดที่มีเงินปันผล สำหรับผู้เอาประกันเพศเดียวกัน อายุเท่ากัน และซื้อด้วยจำนวนเงินเอาประกันที่เท่ากันนั้น แบบประกันชีวิตชนิดที่มีเงินปันผลเสียเบี้ยประกันชีวิตต่อปี สูงกว่าแบบที่ไม่มีเงินปันผล

จำนวนกรมธรรม์ประกันชีวิตที่ผู้เอาประกันแต่ละคนถือ ผู้เอาประกันที่ถือกรมธรรม์ประกันชีวิตจำนวนมาก ก็ย่อมต้องชำระเบี้ยประกันชีวิตมากกว่าผู้เอาประกันชีวิตที่ถือเพียงกรมธรรม์เดียว แบบประกันชีวิตแบบตลอดชีพมีจำนวนกรมธรรม์โดยเฉลี่ยเท่ากับ 1.58 กรมธรรม์ ส่วนแบบสะสมทรัพย์มีจำนวนกรมธรรม์โดยเฉลี่ยเท่ากับ 1.04 กรมธรรม์ ในขณะที่แบบชั่วระยะเวลามีจำนวนกรมธรรม์โดยเฉลี่ยเท่ากับ 1 กรมธรรม์

ความเสี่ยงอาชีพเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกตัดสินใจทำประกันชีวิตในแต่ละรูปแบบ ซึ่งมีผลต่อจำนวนเบี้ยประกันชีวิตต่อปีที่ผู้เอาประกันต้องชำระแก่บริษัทประกันชีวิต ผู้เอาประกันที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดภัยสูง ย่อมต้องเสียเบี้ยประกันชีวิตสูงกว่าผู้เอาประกันที่มีความเสี่ยงต่ำ

ระยะเวลาในการชำระเบี้ยประกันชีวิต พบว่า แบบประกันตลอดชีพมีระยะเวลาการชำระเบี้ยประกันชีวิตโดยเฉลี่ยสูงสุดคือ 26.25 ปี ส่วนแบบสะสมทรัพย์และแบบประกันชั่วระยะเวลามีระยะเวลาการชำระเบี้ยประกันชีวิตโดยเฉลี่ยใกล้เคียงกันคือ 15.40 และ 15.12 ปีตามลำดับ

ความสัมพันธ์ของปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกรูปแบบการประกันชีวิต

จากผลการวิจัยทำให้ทราบว่าเพศของผู้เอาประกันไม่มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจเลือกรูปแบบการประกันชีวิต ($\text{sig} = 0.788^{\text{NS}}$) ส่วนตัวแปรอื่นๆ ได้แก่ อายุเริ่มต้นของผู้เอาประกัน ภูมิลำเนาของผู้เอาประกัน ลักษณะความเสี่ยงอาชีพ จำนวนกรมธรรม์ที่ผู้เอาประกันชีวิตแต่ละคนถือ จำนวนเงินเอาประกันชีวิตเริ่มต้น จำนวนเบี้ยประกันชีวิตต่อปี ระยะเวลาคุ้มครองชีวิต ระยะเวลาชำระเบี้ยประกันชีวิต และรูปแบบการชำระเบี้ยประกัน เป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจเลือกรูปแบบการประกันชีวิตอย่างมีนัยสำคัญอย่างยิ่งทางสถิติ ($\text{sig} = 0.000^{**}$) แสดงให้เห็นว่าการที่ผู้เอาประกันชีวิตที่ตกลงซื้อประกันกับบริษัทประกันนั้นจะเลือกที่จะทำประกันรูปแบบใดนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น ซึ่งเป็นปัจจัยที่มีผลต่อจำนวนเบี้ยประกันชีวิตที่ผู้เอาประกันจะต้องชำระให้แก่บริษัทประกันชีวิต เช่น หากผู้เอาประกันชีวิตซึ่งมีอายุเท่ากัน โดยมีภูมิลำเนาอยู่ในภาคเดียวกัน เลือกชำระเบี้ยประกันชีวิตเป็นรายปี ด้วยจำนวนเงินเอาประกันชีวิตเริ่มต้น ระยะเวลาคุ้มครองชีวิตและระยะเวลาชำระเบี้ยประกันชีวิตที่เท่ากันนั้น ผู้ที่ตัดสินใจเลือกซื้อประกันชีวิตในแบบสะสมทรัพย์จะต้องชำระเบี้ยประกันชีวิตสูงกว่าแบบตลอดชีพ และแบบชั่วระยะเวลา ตามลำดับ เป็นต้น จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ จึงสรุปได้ว่า ปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้มีส่วนกำหนดการเลือกตัดสินใจซื้อประกันชีวิตในแต่ละรูปแบบ นั่นเอง ส่วนปัจจัยด้านเพศ ไม่มีส่วนในการกำหนดการเลือกตัดสินใจของผู้เอาประกันชีวิต

ตัวแบบจำลองในการจำแนกประเภทของกลุ่มผู้ทำประกันชีวิตในแต่ละรูปแบบ

ผลการศึกษาสมการจำแนกประเภทโดยใช้วิธีแบบขั้นตอนได้ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรในสมการจำแนกประเภทดังนี้

สมการจำแนกประเภทของกลุ่มผู้ที่ซื้อประกันชีวิตแบบชั่วระยะเวลา คือ

$$Y = -38.8810000 + 0.2420000 * \text{AGE} + 3.3550000 * \text{RISKOC} + 1.5270000 * \text{NO_POL} \\ + 0.0005200 * \text{AMOUNT} + 0.0000000 * \text{ANPREM} + 0.2940000 * \text{INPERIOR} \\ + 0.2240000 * \text{PEPERIOD} + 2.6400000 * \text{PAR_NON}$$

สมการจำแนกประเภทของกลุ่มผู้ที่ซื้อประกันชีวิตแบบตลอดชีพ คือ

$$Y = -55.1700000 + 0.3210000 * AGE + 1.9940000 * RISKOC + 3.8630000 * NO_POL \\ + 0.0000007 * AMOUNT + 0.0000236 * ANPREM + 1.4300000 * INPERIOR \\ + 0.2520000 * PEPERIOD + 10.1790000 * PAR_NON$$

สมการจำแนกประเภทของกลุ่มผู้ที่ซื้อประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์คือ

$$Y = -17.1130000 + 0.1950000 * AGE + 1.0210000 * RISKOC + 2.6030000 * NO_POL \\ + 0.0000004 * AMOUNT + 0.0000027 * ANPREM + 0.5760000 * INPERIOR \\ + 0.3440000 * PEPERIOD + 9.5870000 * PAR_NON$$

ในการใช้สมการจำแนกประเภทเพื่อพยากรณ์หรือทำนายผู้ที่ซื้อประกันชีวิตว่าแต่ละคนจะตัดสินใจเลือกซื้อประกันชีวิตรูปแบบใดนั้น จะแทนค่าตัวแปรทั้ง 8 ตัวลงในสมการต่าง ๆ ถ้าสมการใดให้ค่ามากที่สุด ก็จัดกลุ่มให้ผู้เอาประกันชีวิตคนนั้นเป็นผู้ที่ซื้อแบบประกันของสมการนั้น เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ที่อยู่ในรูปคะแนนมาตรฐาน (Standardized) พบว่า ตัวแปรที่มีความสำคัญในการจำแนกประเภทของฟังก์ชันที่ 1 คือ ระยะเวลาความคุ้มครองชีวิต ส่วนตัวแปรที่มีความสำคัญในการจำแนกประเภทของฟังก์ชันที่ 2 คือ จำนวนเงินเอาประกันชีวิตเริ่มต้น

สำหรับการตรวจสอบความถูกต้องของการพยากรณ์ หรือการทำนายโดยใช้สมการจำแนกประเภท พบว่า วิธี Original โดยการหาค่าเฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนัก สามารถทำนายได้ถูกต้องร้อยละ 97.8 โดยจากผู้เอาประกันชีวิตที่ซื้อประกันแบบชั่วระยะเวลาจำนวน 40 คน ทำนายถูกว่าเป็นผู้ที่เลือกซื้อประกันแบบชั่วระยะเวลา 39 คน คิดเป็นร้อยละ 97.5 ทำนายผิดว่าเป็นผู้ซื้อประกันแบบสะสมทรัพย์ 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.5 และผู้เอาประกันชีวิตที่ซื้อประกันแบบตลอดชีพจำนวน 130 คน ทำนายถูกว่าเป็นผู้ที่เลือกซื้อประกันแบบนี้จำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 90.8 ทำนายผิดว่าเป็นผู้ซื้อประกันแบบชั่วระยะเวลาจำนวน 1 คนคิดเป็นร้อยละ 0.8 และทำนายผิดว่าเป็นผู้ซื้อประกันแบบสะสมทรัพย์จำนวน 11 คนคิดเป็นร้อยละ 8.5 ส่วนผู้เอาประกันชีวิตที่ซื้อประกันแบบสะสมทรัพย์จำนวน 830 คน ทำนายถูกว่าเป็นผู้ที่เลือกซื้อประกันแบบนี้ 821 คนคิดเป็นร้อยละ 98.9 ทำนายผิดคิดว่าเป็นผู้ซื้อประกันแบบตลอดชีพจำนวน 9 คนคิดเป็นร้อยละ 1.1 สำหรับวิธีของ Cross-Validated โดยการหาค่าเฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนัก สามารถทำนายได้ถูกต้องร้อยละ 97.7 โดยจากผู้เอาประกันชีวิตที่ซื้อแบบประกันแบบชั่วระยะเวลาจำนวน 40 คน ทำนายถูกว่าเป็นผู้ที่เลือกซื้อประกันแบบชั่วระยะเวลา 39 คน คิดเป็นร้อยละ 97.5 ทำนายผิดว่าเป็นผู้ซื้อประกันแบบสะสมทรัพย์ 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.5 และผู้เอาประกันชีวิตที่ซื้อประกันแบบตลอดชีพจำนวน 130

คน ทำนายถูกว่าเป็นผู้ที่เลือกซื้อประกันแบบนี้จำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 90.8 ทำนายผิดว่าเป็นผู้ซื้อประกันแบบชั่วระยะเวลาจำนวน 1 คนคิดเป็นร้อยละ 0.8 และทำนายผิดว่าเป็นผู้ซื้อประกันแบบสะสมทรัพย์จำนวน 11 คนคิดเป็นร้อยละ 8.5 ส่วนผู้เอาประกันชีวิตที่ซื้อประกันแบบสะสมทรัพย์จำนวน 830 คน ทำนายถูกว่าเป็นผู้ที่เลือกซื้อประกันแบบนี้ 820 คนคิดเป็นร้อยละ 98.8 ทำนายผิดคิดว่าเป็นผู้ที่ซื้อประกันแบบตลอดชีพจำนวน 10 คนคิดเป็นร้อยละ 1.2

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

เนื่องจากการประกันชีวิตถือเป็นสถาบันการเงินประเภทหนึ่งซึ่งมีหน้าที่ระดมเงินออมในระยะยาว ดังนั้นการซื้อประกันชีวิตถือเป็นรูปแบบการออมเงินประเภทหนึ่งที่ฝึกวินัยการออมให้กับผู้ซื้อประกันชีวิต นอกจากนั้นยังเป็นหลักประกันสร้างความมั่นคงให้กับชีวิตอีกด้วย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกรูปแบบของการประกันชีวิตและตัวแบบสำหรับวิเคราะห์รูปแบบของการประกันชีวิต ในครั้งนี้มีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. รัฐบาลควรเข้ามาดูแลเพื่อเสริมสร้างมาตรการในการส่งเสริมให้กับประชาชน ให้ได้มีความรู้ในเรื่องการทำประกันชีวิตให้มากขึ้น รวมไปถึงการสร้างเจตคติที่ดีที่มีต่อการประกันชีวิต และควรมีการให้ความรู้ในเรื่องของรูปแบบการประกันชีวิตแบบต่าง ๆ ว่าในแต่ละรูปแบบนั้นมีลักษณะที่สำคัญแตกต่างกัน หรือมีจุดดีจุดเด่นที่แตกต่างกันอย่างไร เพื่อประโยชน์ในการเลือกตัดสินใจทำประกันชีวิตของผู้ที่ต้องการซื้อประกันได้อย่างเหมาะสมกับความจำเป็นของแต่ละคนมากยิ่งขึ้น

2. ควรสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชนในเรื่องภาพลักษณ์ของบริษัทประกันชีวิต มากขึ้นเพราะเป็นสิ่งที่ช่วยสร้างความเชื่อถือต่อผู้เอาประกันชีวิต ทำให้เกิดความไว้วางใจในการทำประกันมากยิ่งขึ้น
3. ควรส่งเสริมให้บริษัทประกันชีวิตมีการฝึกอบรมตัวแทนประกันชีวิต ให้มีความรู้ในการนำเสนอผลประโยชน์ของแบบประกันต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ และเข้มงวด เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจเลือกซื้อประกันชีวิตในแต่ละรูปแบบ ของผู้ที่ต้องการทำประกันชีวิต

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ทำประกันชีวิตรายสามัญ ซึ่งซื้อประกันผ่านตัวแทนขายประกันชีวิตเท่านั้น โดยศึกษาเฉพาะกรรมธรรม์ที่ยังคงชำระเบี้ยตามปกติอยู่ ดังนั้นขอบเขตของการวิจัยในครั้งต่อไปอาจศึกษาช่องทางการซื้อประกันช่องทางอื่น ๆ เช่น ซื้อประกันชีวิตผ่านธนาคาร เป็นต้น
2. การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะกรรมธรรม์รายสามัญ ซึ่งในการวิจัยครั้งต่อไปอาจขยายการศึกษาไปในส่วนกรรมธรรม์แบบอุตสาหกรรม ซึ่งมีลักษณะที่แตกต่างกับกรรมธรรม์ประกันชีวิตรายสามัญอย่างชัดเจน
3. การวิจัยในครั้งต่อไป อาจทำการศึกษาเฉพาะกรรมธรรม์ที่มีการแปลงสถานะไปเป็นอย่างอื่น เช่น การแปลงกรรมธรรม์เป็นแบบขยายเวลา หรือการแปลงกรรมธรรม์เป็นแบบกรรมธรรม์ใช้เงินสำเร็จซึ่งจะทำให้ทราบถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องต่อความจำเป็นในการเปลี่ยนสถานะกรรมธรรม์เป็นสถานะอื่น ๆ

เอกสารอ้างอิง

กลัยา วาณิชย์บัญชา. 2550. **สถิติสำหรับงานวิจัย**. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

_____. 2549. **การวิเคราะห์สถิติขั้นสูงด้วย SPSS for Windows**. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

กระทรวงพาณิชย์. กรมการประกันภัย. 2547. **ประเภทของธุรกิจประกันชีวิต**. ในเว็บไซต์:

[http:// www.doi.go.th](http://www.doi.go.th).

_____. กรมการประกันภัย. 2550. **วารสารประกันภัย**. ในเว็บไซต์ : <http://www.doi.go.th>.

คณะอนุกรรมการส่งเสริมการประกันภัยสมาคมประกันวินาศภัย. 2549. **คู่มือวิชาการ**

ประกันภัย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จารุวรรณ ปัทมทอง. 2540. **ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล คุณลักษณะเฉพาะของบุคคลและการได้รับการเสริมสร้างพลังอำนาจในงานกับความสามารถในการตัดสินใจด้านการบริหารของหัวหน้าหอผู้ป่วยโรงพยาบาลของรัฐกรุงเทพมหานคร**
กรุงเทพมหานคร : วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จินตนา จันทร์โคตร. 2530. **ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัดสรรกับความสามารถในการตัด**

สนใจของพยาบาลหัวหน้าตึกในโรงพยาบาลสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย.

กรุงเทพมหานคร : วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ชนินทร์ สิงห์รุ่งเรือง. 2545. **การประกันวินาศภัย**. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ชูเกียรติ ประมูลผล. 2531. **การประกันชีวิต**. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

_____. 2544. **การประกันชีวิต**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ชูศรี พันธุ์ทอง. 2534. **การประกันภัย**. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ชัยพร วิชชาวุธ. 2525. **มูลสารจิตวิทยา**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เชาว์ ไพโรจน์โรจน์. 2530. **การตัดสินใจ**. กรุงเทพมหานคร : สำนักวิจัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

ณิชากรมณีนธ์. 2548. **เศรษฐศาสตร์การประกัน**. กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัด ทีพีเอ็น เพรส.

ไทยประกันชีวิต จำกัด, บริษัท. 2537. **เอกสารสนับสนุนการขายเรื่องความเข้าใจในธุรกิจประกันชีวิต**. กรุงเทพมหานคร : ส่วนวิชาการ บริษัทไทยประกันชีวิต จำกัด.

นภาพร เรืองสกุล อรรถธรณ์ ศรีอุดม. 2533. **ความเป็นอยู่ที่ดีเมื่อมีประกันภัย**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา กรมการศาสนา.

นัยวัฒน์ ณะเดิมชิต. 2533. **การตัดสินใจเลือกเป้าหมายและโอกาสในการประกอบอาชีพการกระทำผิดเกี่ยวกับการลักทรัพย์ในเขตกรุงเทพมหานคร**. กรุงเทพมหานคร : วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. 2543. **ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์สามเจริญพานิช.

มาลินี เทษฐ์โชติศักดิ์. 2534. **ปัจจัยที่มีผลต่อการทำประกันชีวิตในประเทศไทย**. กรุงเทพมหานคร : วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ยุพาพร ตริณรัักษ์. 2544. **การเสริมสร้างพลังอำนาจในงานกับความสามารถในการตัดสินใจในการบริหารของผู้บริหารระดับกลางในธนาคารออมสินสำนักงานใหญ่**. กรุงเทพมหานคร : วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัย

วกร สุทธิเวชชะกร. 2547. **การตัดสินใจทำประกันชีวิตประเภทกลุ่ม**. กรุงเทพมหานคร : วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

วิเชียร ทวีลาภ. 2527. **นิเทศพยาบาล**. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม.

วุฒิชัย จานง. 2533. **พฤติกรรมการตัดสินใจ**. กรุงเทพมหานคร : บาร์มีการพิมพ์.

สุดใจ เดชอนมมงคลชัย. 2545. **ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจประกันชีวิต**. กรุงเทพมหานคร : วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

- สุดา ทัพสุวรรณ. 2542 “การตัดสินใจ”. เอกสารประกอบการสอนหน้าที่ผู้นำในการบริหาร
การศึกษา. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุธรรม พงศ์สำราญ พิเศษวิรัช ณ สงขลา และ พิงใจ พิงพานิช. 2539. หลักการประกันวินาศ
ภัย. กรุงเทพมหานคร : โอ.เอส. พรินติ้ง เฮ้าส์.
- สมิตตรา เวียงสงค์. 2547. ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจทำประกันชีวิตของลูกค้าบริษัท
กรุงเทพแอดช่า ประกันชีวิต จำกัด ในเขตจังหวัดนนทบุรี. กรุงเทพมหานคร :
วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- สุวดี ปภาพจน์. 2529. “การตัดสินใจ”. เอกสารประกอบการฝึกอบรมการตัดสินใจ. กรุงเทพ
มหานคร : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- อาทิตย์ ไก่สกุล. 2540. “การอำนวยความสะดวก” การตัดสินใจหรือการวินิจฉัยสั่งการ เอกสารประ
กอบการสนธิของค์การและการจัดการ บทที่ 7. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุ
สภาลาดพร้าว.
- อำพันธ์ เหมอิม. 2538. การศึกษาปัจจัยบาทประการที่มีผลต่อการทำประกันชีวิตของประชา
ชนในเขตกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพมหานคร : วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- Corcoran, D.K. 1981. Investigation of the Relationship between Selected Variables and
the Decision-Making and Managerial Ability of Head Nurses in the Army Nurse
Corps. Dissertation : Faculty of the Graduate School, The University of Texas at
Austin.
- Dillon, W. R., and M. Goldstein. Multivariate Analysis : Methods and Applications, New
York : John Wiley, 1984.
- Donald F. Morrison. Multivariate Statistical Methods. Singapore : McGraw-Hill Book Co.,
1991.
- Follett, F.M. 1982. “A Management Progression System for Nurse Administrators Part I”.
Journal of Nursing Administration. 6(March 1982) : 9-13.
- Hand, D.J. Discrimination and Classification, New York : John Wiley, 1981.
- Richard a. Johnson. Applied Multivariate Statistical Analysis. Prentice – Hall, Inc.,
Englewood Cliffs, New jersey, 1982

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
ผลการวิเคราะห์สมการจำแนกประเภท

Discriminant

Analysis Case Processing Summary

Unweighted Cases		N	Percent
Valid		1000	100.0
Excluded	Missing or out-of-range group codes	0	.0
	At least one missing discriminating variable	0	.0
	Both missing or out-of-range group codes and at least one missing discriminating variable	0	.0
	Total	0	.0
Total		1000	100.0

Group Statistics

PLAN		Mean	Std. Deviation	Valid N (listwise)	
				Unweighted	Weighted
1	GENDER	.5750	.50064	40	40.000
	AGE	36.4250	6.63281	40	40.000
	RISKOC	.3750	.49029	40	40.000
	NO_POL	1.0000	.00000	40	40.000
	AMOUNT	1030093	595712.78338	40	40.000
	ANPREM	7613.096	4330.58683	40	40.000
	modprm_n	.7000	.46410	40	40.000
	INPERIOR	15.1250	.79057	40	40.000
	PEPERIOD	15.1250	.79057	40	40.000
	PAR_NON	.0250	.15811	40	40.000
2	GENDER	.5308	.50098	130	130.000
	AGE	35.8231	12.87053	130	130.000
	RISKOC	.3154	.46647	130	130.000
	NO_POL	1.5846	1.20583	130	130.000
	AMOUNT	179152.0	181158.16017	130	130.000
	ANPREM	6465.110	5759.73006	130	130.000
	modprm_n	.5769	.49596	130	130.000
	INPERIOR	53.5462	13.41416	130	130.000
	PEPERIOD	26.2538	13.71092	130	130.000
	PAR_NON	.4462	.49902	130	130.000
3	GENDER	.5614	.49651	830	830.000
	AGE	26.6602	15.21983	830	830.000
	RISKOC	.1940	.39565	830	830.000
	NO_POL	1.0386	.39716	830	830.000
	AMOUNT	127884.7	118080.53011	830	830.000
	ANPREM	10750.15	26980.40850	830	830.000
	modprm_n	.7277	.44541	830	830.000
	INPERIOR	21.1723	4.89631	830	830.000
	PEPERIOD	15.4072	4.74340	830	830.000
	PAR_NON	.8241	.38097	830	830.000
Total	GENDER	.5580	.49687	1000	1000.000
	AGE	28.2420	15.08546	1000	1000.000
	RISKOC	.2170	.41241	1000	1000.000
	NO_POL	1.1080	.59388	1000	1000.000
	AMOUNT	170637.8	246508.02116	1000	1000.000
	ANPREM	10067.61	24726.53211	1000	1000.000
	modprm_n	.7070	.45537	1000	1000.000
	INPERIOR	25.1390	12.85507	1000	1000.000
	PEPERIOD	16.8060	7.50498	1000	1000.000
	PAR_NON	.7430	.43720	1000	1000.000

Tests of Equality of Group Means

	Wilks' Lambda	F	df1	df2	Sig.
GENDER	1.000	.238	2	997	.788
AGE	.946	28.333	2	997	.000
RISKOC	.984	8.040	2	997	.000
NO_POL	.903	53.243	2	997	.000
AMOUNT	.488	522.736	2	997	.000
ANPREM	.996	1.896	2	997	.151
modprm_n	.988	6.232	2	997	.002
INPERIOR	.261	1410.439	2	997	.000
PEPERIOD	.763	154.924	2	997	.000
PAR_NON	.803	121.963	2	997	.000

Stepwise Statistics

Variables Entered/Removed^{a, b, c, d}

Step	Entered	Wilks' Lambda							
		Statistic	df1	df2	df3	Exact F			
						Statistic	df1	df2	Sig.
1	INPERIOR	.261	1	2	997.000	1410.439	2	997.000	.000
2	AMOUNT	.128	2	2	997.000	896.511	4	1992.000	.000
3	ANPREM	.095	3	2	997.000	743.639	6	1990.000	.000
4	AGE	.086	4	2	997.000	597.950	8	1988.000	.000
5	PAR_NON	.080	5	2	997.000	505.657	10	1986.000	.000
6	NO_POL	.078	6	2	997.000	425.875	12	1984.000	.000
7	RISKOC	.077	7	2	997.000	368.386	14	1982.000	.000
8	PEPERIOD	.076	8	2	997.000	324.999	16	1980.000	.000

At each step, the variable that minimizes the overall Wilks' Lambda is entered.

- Maximum number of steps is 20.
- Minimum partial F to enter is 3.84.
- Maximum partial F to remove is 2.71.
- F level, tolerance, or VIN insufficient for further computation.

Variables in the Analysis

Step		Tolerance	F to Remove	Wilks' Lambda
1	INPERIOR	1.000	1410.439	
2	INPERIOR	.999	1408.134	.488
	AMOUNT	.999	521.735	.261
3	INPERIOR	.984	1425.179	.368
	AMOUNT	.626	864.844	.261
	ANPREM	.623	169.412	.128
4	INPERIOR	.939	1509.275	.348
	AMOUNT	.625	855.923	.235
	ANPREM	.616	173.394	.116
	AGE	.938	51.588	.095
5	INPERIOR	.875	1424.018	.308
	AMOUNT	.625	719.720	.195
	ANPREM	.616	164.464	.106
	AGE	.938	51.300	.088
	PAR_NON	.930	41.612	.086
6	INPERIOR	.873	1261.770	.277
	AMOUNT	.620	722.658	.192
	ANPREM	.614	165.578	.104
	AGE	.937	51.581	.086
	PAR_NON	.930	40.884	.085
	NO_POL	.987	8.357	.080
7	INPERIOR	.873	1257.329	.273
	AMOUNT	.618	724.623	.190
	ANPREM	.611	168.264	.103
	AGE	.931	53.401	.085
	PAR_NON	.930	40.614	.083
	NO_POL	.981	8.280	.078
	RISKOC	.984	7.305	.078
8	INPERIOR	.757	955.630	.223
	AMOUNT	.616	728.469	.188
	ANPREM	.601	172.187	.103
	AGE	.929	51.199	.084
	PAR_NON	.865	42.643	.083
	NO_POL	.976	8.548	.077
	RISKOC	.980	7.996	.077
	PEPERIOD	.728	6.655	.077

Variables Not in the Analysis

Step		Tolerance	Min. Tolerance	F to Enter	Wilks' Lambda
0	GENDER	1.000	1.000	.238	1.000
	AGE	1.000	1.000	28.333	.946
	RISKOC	1.000	1.000	8.040	.984
	NO_POL	1.000	1.000	53.243	.903
	AMOUNT	1.000	1.000	522.736	.488
	ANPREM	1.000	1.000	1.896	.996
	modprm_n	1.000	1.000	6.232	.988
	INPERIOR	1.000	1.000	1410.439	.261
	PEPERIOD	1.000	1.000	154.924	.763
	PAR_NON	1.000	1.000	121.963	.803
1	GENDER	1.000	1.000	.011	.261
	AGE	.950	.950	55.017	.235
	RISKOC	1.000	1.000	5.341	.258
	NO_POL	.996	.996	6.546	.258
	AMOUNT	.999	.999	521.735	.128
	ANPREM	.994	.994	1.194	.261
	modprm_n	1.000	1.000	3.004	.260
	PEPERIOD	.802	.802	7.728	.257
	PAR_NON	.932	.932	102.675	.217
2	GENDER	.999	.997	.296	.127
	AGE	.948	.948	48.239	.116
	RISKOC	1.000	.998	4.131	.126
	NO_POL	.991	.991	7.450	.126
	ANPREM	.623	.623	169.412	.095
	modprm_n	.989	.988	4.747	.126
	PEPERIOD	.801	.800	7.355	.126
	PAR_NON	.932	.931	48.739	.116
3	GENDER	.998	.623	.423	.095
	AGE	.938	.616	51.588	.086
	RISKOC	.997	.621	5.617	.094
	NO_POL	.988	.621	8.701	.093
	modprm_n	.982	.619	2.660	.095
	PEPERIOD	.789	.614	5.168	.094
	PAR_NON	.931	.622	41.885	.088
4	GENDER	.995	.616	.808	.086
	RISKOC	.990	.614	7.538	.085
	NO_POL	.987	.615	9.011	.085
	modprm_n	.978	.613	1.444	.086
	PEPERIOD	.788	.608	3.722	.086
	PAR_NON	.930	.616	41.612	.080
5	GENDER	.994	.615	.989	.079
	RISKOC	.990	.613	7.380	.078
	NO_POL	.987	.614	8.357	.078
	modprm_n	.977	.612	1.197	.079
	PEPERIOD	.734	.605	5.611	.079
6	GENDER	.994	.614	.989	.078
	RISKOC	.984	.611	7.305	.077
	modprm_n	.977	.610	1.061	.078
	PEPERIOD	.730	.604	5.964	.077
7	GENDER	.993	.611	1.130	.077
	modprm_n	.976	.608	1.024	.077
	PEPERIOD	.728	.601	6.655	.076
8	GENDER	.991	.600	1.367	.076
	modprm_n	.975	.597	1.107	.076

Wilks' Lambda

Step	Number of Variables	Lambda	df1	df2	df3	Exact F			
						Statistic	df1	df2	Sig.
1	1	.261	1	2	997	1410.439	2	997.000	.000
2	2	.128	2	2	997	896.511	4	1992.000	.000
3	3	.095	3	2	997	743.639	6	1990.000	.000
4	4	.086	4	2	997	597.950	8	1988.000	.000
5	5	.080	5	2	997	505.657	10	1986.000	.000
6	6	.078	6	2	997	425.875	12	1984.000	.000
7	7	.077	7	2	997	368.386	14	1982.000	.000
8	8	.076	8	2	997	324.999	16	1980.000	.000

Summary of Canonical Discriminant Functions

Eigenvalues

Function	Eigenvalue	% of Variance	Cumulative %	Canonical Correlation
1	3.420 ^a	63.4	63.4	.880
2	1.975 ^a	36.6	100.0	.815

a. First 2 canonical discriminant functions were used in the analysis.

Wilks' Lambda

Test of Function(s)	Wilks' Lambda	Chi-square	df	Sig.
1 through 2	.076	2559.652	16	.000
2	.336	1083.121	7	.000

Standardized Canonical Discriminant Function Coefficients

	Function	
	1	2
AGE	.292	.229
RISKOC	.029	.153
NO_POL	.148	-.024
AMOUNT	-.358	1.143
ANPREM	.228	-.766
INPERIOR	1.047	.185
PEPERIOD	-.072	-.146
PAR_NON	.153	-.333

Structure Matrix

	Function	
	1	2
INPERIOR	.889*	.253
PEPERIOD	.288*	.119
NO_POL	.170*	.064
AMOUNT	-.164	.696*
PAR_NON	-.083	-.335*
AGE	.080	.133*
RISKOC	.033	.079*
GENDER ^a	-.003	.062*
ANPREM	-.025	-.029*
modprm_n ^a	-.002	-.027*

Pooled within-groups correlations between discriminating variables and standardized canonical discriminant functions
Variables ordered by absolute size of correlation within function.

*. Largest absolute correlation between each variable and any discriminant function

a. This variable not used in the analysis.

Canonical Discriminant Function Coefficients

	Function	
	1	2
AGE	.020	.016
RISKOC	.072	.374
NO_POL	.262	-.043
AMOUNT	.000	.000
ANPREM	.000	.000
INPERIOR	.159	.028
PEPERIOD	-.011	-.022
PAR_NON	.389	-.849
(Constant)	-4.713	-.994

Unstandardized coefficients

Functions at Group Centroids

PLAN	Function	
	1	2
1	-3.516	6.334
2	4.534	1.142
3	-.541	-.484

Unstandardized canonical discriminant functions evaluated at group means

Classification Statistics

Classification Processing Summary

Processed		1000
Excluded	Missing or out-of-range group codes	0
	At least one missing discriminating variable	0
Used in Output		1000

Prior Probabilities for Groups

PLAN	Prior	Cases Used in Analysis	
		Unweighted	Weighted
1	.040	40	40.000
2	.130	130	130.000
3	.830	830	830.000
Total	1.000	1000	1000.000

Classification Function Coefficients

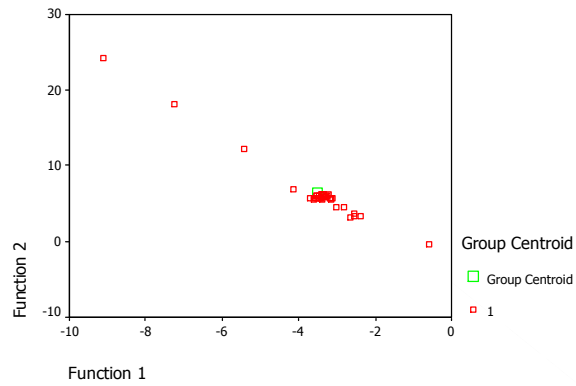
	PLAN		
	1	2	3
AGE	.242	.321	.195
RISKOC	3.355	1.994	1.021
NO_POL	1.527	3.863	2.603
AMOUNT	5.185E-05	7.022E-07	4.480E-07
ANPREM	.000	2.358E-05	2.711E-05
INPERIOR	.294	1.430	.576
PEPERIOD	.224	.252	.344
PAR_NON	2.640	10.179	9.587
(Constant)	-38.881	-55.170	-17.113

Fisher's linear discriminant functions

Separate-Groups Graphs

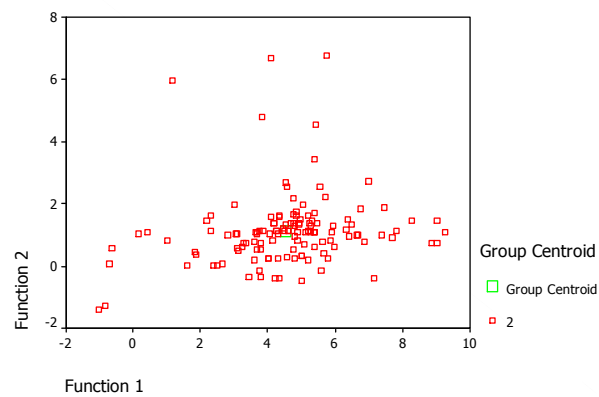
Canonical Discriminant Functions

PLAN = 1

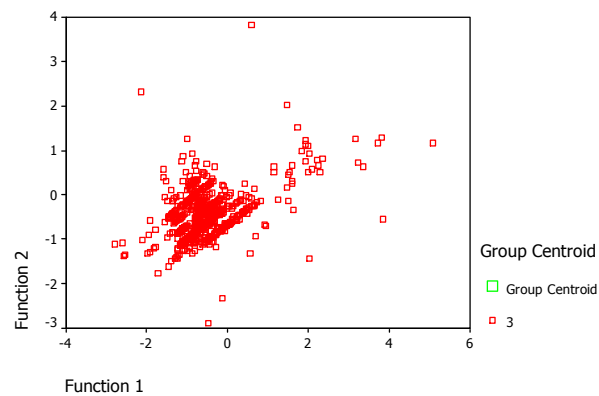
Canonical Discriminant Functions

PLAN = 2

Canonical Discriminant Functions

PLAN = 3

Classification Results^{b,c}

			Predicted Group Membership			Total
PLAN			1	2	3	
Original	Count	1	39	0	1	40
		2	1	118	11	130
		3	0	9	821	830
	%	1	97.5	.0	2.5	100.0
		2	.8	90.8	8.5	100.0
		3	.0	1.1	98.9	100.0
Cross-validated ^a	Count	1	39	0	1	40
		2	1	118	11	130
		3	0	10	820	830
	%	1	97.5	.0	2.5	100.0
		2	.8	90.8	8.5	100.0
		3	.0	1.2	98.8	100.0

- a. Cross validation is done only for those cases in the analysis. In cross validation, each case is classified by the functions derived from all cases other than that case.
- b. 97.8% of original grouped cases correctly classified.
- c. 97.7% of cross-validated grouped cases correctly classified.

ภาคผนวก ข

ตัวอย่างการทำนายความเป็นสมาชิกของกลุ่มโดยใช้สมการจำแนกประเภท

การทำนายความเป็นสมาชิกของกลุ่มโดยใช้สมการจำแนกประเภท

จากรูปแบบของความสัมพันธ์ที่ได้ สามารถนำสมการจำแนกประเภทไปใช้ในการแจกแจงหน่วยวิเคราะห์หรือกลุ่มผู้ซื้อประกันชีวิตทั้ง 3 กลุ่มได้ โดยการนำค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรคูณกับค่าของตัวแปรแต่ละตัว ซึ่งจะทำให้ได้ค่ารวมของคะแนนที่ใช้เป็นตัวบ่งชี้ว่าหน่วยวิเคราะห์นั้น ๆ ควรเป็นสมาชิกในกลุ่มใด

ตัวอย่างผู้เอาประกันชีวิตรายหนึ่งเป็นเพศชายมีข้อมูลต่าง ๆ เป็นดังนี้

1. ระยะเวลาคุ้มครองชีวิต (INPERIOD)	20 ปี
2. จำนวนเงินเอาประกันชีวิตเริ่มต้น (AMOUNT)	120,000 บาท
3. จำนวนเบี้ยประกันชีวิตต่อปี (ANPREM)	7,089.6 บาท
4. อายุเริ่มทำประกันชีวิต (AGE)	22 ปี
5. ชนิดของแบบประกันชีวิต (PAR_NON)	แบบมีเงินปันผล
6. จำนวนกรมธรรม์ประกันชีวิตที่ผู้เอาประกันแต่ละคนถือ (NO_POL)	1 กรมธรรม์
7. ความเสี่ยงอาชีพ (RISKOC)	ไม่เสี่ยง
8. ระยะเวลาชำระเบี้ยประกันชีวิต (PEPERIOD)	14 ปี

แทนค่าตัวแปรต่าง ๆ ทั้ง 8 ตัวเข้าไปในสมการ Fisher's linear discriminant function ทั้ง 3 สมการ ดังนี้

สมการที่ 1 กลุ่มผู้ทำประกันชีวิตแบบชั่วระยะเวลา

จากสมการ

$$Y = -38.8810000 + 0.2420000 * AGE + 3.3550000 * RISKOC + 1.5270000 * NO_POL \\ + 0.0005200 * AMOUNT + 0.0000000 * ANPREM + 0.2940000 * INPERIOR \\ + 0.2240000 * PEPERIOD + 2.6400000 * PAR_NON$$

แทนค่า ได้ดังนี้

$$Y = -38.8810000 + 0.2420000*(20) + 3.3550000*(0) + 1.5270000*(1) \\ + 0.0005200*(120,000) + 0.0000000*(7,089.6) + 0.2940000*(20) \\ + 0.2240000*(14) + 2.6400000*(1)$$

ได้ค่าจากสมการคือ $Y = 41.54200$

สมการที่ 2 กลุ่มผู้ทำประกันชีวิตแบบตลอดชีพ

จากสมการ

$$Y = -55.1700000 + 0.3210000*AGE + 1.9940000*RISKOC + 3.8630000*NO_POL \\ + 0.0000007*AMOUNT + 0.0000236*ANPREM + 1.4300000*INPERIOR \\ + 0.2520000*PEPERIOD + 10.1790000*PAR_NON$$

แทนค่า ได้ดังนี้

$$Y = -55.1700000 + 0.3210000*(20) + 1.9940000*(0) + 3.8630000*(1) \\ + 0.0000007*(120,000) + 0.0000236*(7,089.6) + 1.4300000*(20) \\ + 0.2520000*(14) + 10.1790000*(1)$$

ได้ค่าจากสมการคือ $Y = -1.68669$

สมการที่ 3 กลุ่มผู้ทำประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์

จากสมการ

$$Y = -17.1130000 + 0.1950000*AGE + 1.0210000*RISKOC + 2.6030000*NO_POL \\ + 0.0000004*AMOUNT + 0.0000027*ANPREM + 0.5760000*INPERIOR \\ + 0.3440000*PEPERIOD + 9.5870000*PAR_NON$$

แทนค่า ได้ดังนี้

$$\begin{aligned}
 Y = & -17.1130000+0.1950000*(22)+1.0210000*(0)+2.6030000*(1) \\
 & +0.0000004*(120,000)+0.0000027*(7,089.6)+0.5760000*(20) \\
 & +0.3440000*(14)+9.5870000*(1)
 \end{aligned}$$

ได้ค่าจากสมการคือ $Y = 15.77014$

เนื่องจากสมการของกลุ่มผู้ที่ทำประกันชีวิตแบบชั่วระยะเวลามีค่ามากที่สุดจึงจัดให้ผู้เอาประกันคนนี้อยู่ในกลุ่มผู้ที่ซื้อประกันชีวิตแบบชั่วระยะเวลา

